

ਪਾਕਿ ਵਲੋਂ 9 ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਐਲਾਨ

• ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲੰਗਰ 'ਤੇ ਆਵੇਗੀ 10 ਲੱਖ ਦੀ ਲਾਗਤ • ਪ੍ਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾਲੂ 200 ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਸ਼੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ/ਬਿਊਰੋ ਨਿਊਜ਼ :

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਨੌਂ ਨਵੰਬਰ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੀਫ ਮਾਜਿਦ ਨੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘੇ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਨਾਰੋਵਾਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਂਘੇ ਦਾ 86 ਫੀਸਦੀ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਾਂਘੇ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਬਿਨਾਂ ਵੀਜ਼ੇ ਦੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰੇ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਮਾਜਿਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ 5 ਹਜ਼ਾਰ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇੱਥੇ ਆਉਣਗੇ ਤੇ ਮਗਰੋਂ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਤਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘੇ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਹੇਠ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਤੈਅ

ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਨਾਰੋਵਾਲ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਬੰਧਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਹੋਈ ਬੈਠਕ ਵਿਚ ਇਵੈਕੂਈ ਟਰੱਸਟ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾ: ਆਮਿਰ ਅਹਿਮਦ, ਸਕੱਤਰ ਤਾਰਿਕ ਵਜ਼ੀਰ,

ਫ਼ਰੰਟੀਅਰ ਵਰਕਜ਼ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੈਕਟਰ ਕਮਾਂਡਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਆਸਿਫ਼, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਕਸਟਮ ਤੇ ਲਾਹੌਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬ੍ਰਾਂਚ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ। ਬੈਠਕ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਟਰਮੀਨਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੱਕ ਲਿਆਉਣ ਤੇ ਵਾਪਸ ਛੱਡਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਐਫ. ਡਬਲਯੂ. ਓ. ਦੀ ਹੀ ਗਲੋਬਲ ਨੈਬਲ ਨਾਮੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਟਰਮੀਨਲ ਦੀ ਦੇਖ-ਭਾਲ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਦਾਰੀ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਵਾਪਸੀ ਵੇਲੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਫੈਡਰਲ ਇੰਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਡਾਟਾਬੇਸ ਐਂਡ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਥਾਰਿਟੀ ਤੇ ਕਸਟਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਸ਼ੀਲੇ

ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਹਿਤ ਯਾਤਰੂ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ੀ ਲਈ ਐਂਟੀ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕਾਊਂਟਰ ਵੀ ਟਰਮੀਨਲ ਵਿਚ ਅਲੱਗ ਤੋਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ 5000 ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਲੰਗਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏਗੀ। ਲੰਗਰ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਖਰਚ ਆਵੇਗਾ। ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੇ ਰਹਿਣ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਮਹਿਕਮਾ ਐਂਕਾਫ਼ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੇਤ ਬਾਕੀ ਵਿਭਾਗਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਅਗਲੇ 48 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੰਘੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਂਘੇ ਲਈ ਪਾਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪਾਸੋਂ ਨਵੰਬਰ 2019 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ-ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਦੇ ਫੰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੌਰਾ 21 ਤੋਂ

ਹਿਊਸਟਨ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ 21 ਤੋਂ 27 ਸਤੰਬਰ ਤਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ 22 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹਿਊਸਟਨ 'ਚ ਮੋਦੀ ਅਤੇ ਟਰੰਪ

ਇਕੱਠੇ ਮੰਚ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਭਾਰਤੀ-ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਇਟ ਹਾਊਸ ਨੇ ਦਿੱਤੀ। ਵਾਇਟ ਹਾਊਸ ਦੇ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਆਏ ਭਾਰਤੀ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵੀ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ 'ਚ ਦੋ-ਪੱਖੀ ਅਤੇ ਬਹੁਪੱਖੀ ਵਾਰਤਾ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ ਦੇ 74ਵੇਂ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਮੋਦੀ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ 27 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਸਵੇਰ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਮਈ 'ਚ ਦੁਬਾਰਾ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੋਦੀ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ 'ਚ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਭਾਸ਼ਣ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ

ਪਟਿਆਲਾ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ :

ਲੰਘੀ 13 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 314 ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਆਉਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਲ 1980 ਤੋਂ 1990 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਕੇ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਭੇਅ ਕਾਰਨ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਰਨ ਲੈ ਲਈ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਵੰਡਣ ਦੀ ਸੋਚ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਆਉਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਉਸ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ 'ਚ ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਕਈਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸੂਚੀ 'ਚੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਸਾਲ 2016 ਤਕ ਇਸ ਸੂਚੀ 'ਚ 314 ਨਾਂ ਹੀ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਸਨ। ਇਹ ਉਹ ਨਾਂ ਸਨ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਸ ਸੂਚੀ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਮੇਂ ਨੇ ਕਰਵਾ

ਖਾਧੀ ਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਫੇਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਪੂਰੀ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ 'ਚੋਂ 312 ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ 2 ਨਾਂ ਹੀ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਹ ਲਿਸਟ ਹੁਣ ਹੀ ਕਿਉਂ ਖਤਮ

ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਚ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਸਚਾਈ ਹੈ? ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇਸ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਸਿਹਰਾ ਲੈਣ ਦੀ ਹੋੜ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੂਚੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ

ਖਤਮ ਕਰਵਾਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। 'ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਨੇ ਇਹ ਜਾਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਸੂਰੀਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਵੀ ਇਸ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੂਚੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਲਿਖ ਕੇ ਭੇਜੋ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ 'ਚੋਂ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ 'ਚ ਨਾ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚ ਲੱਗੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਉਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਮਾਨਦਾਰਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੱਸਦਿਆਂ ਸੂਤਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦਿਆਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨਾ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 35 'ਤੇ

ਯੂਨੈਸਕੋ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ

ਆਲਮੀ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿਚ ਛਾਪੇਗੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ 550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਵਨ ਦਿਹਾੜੇ ਸੰਬੰਧੀ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਬਹੁਭਾਂਤੀ ਸਮਾਗਮ ਉਲੀਕੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਥੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਲਾਂਘਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਨਿਊ ਜਰਸੀ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਨੂੰ 'ਆਲਮੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦਿਹਾੜੇ' ਵਜੋਂ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਆਲਮੀ ਅਦਾਰੇ ਯੂਨਾਇਟਡ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ, ਸਾਇੰਟਿਫਿਕ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ (ਯੂਨੈਸਕੋ) ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ 550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਗੁਰਪੁਰਬ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਆਲਮੀ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿਚ ਉਲੰਘਾ ਛਾਪ ਕੇ ਮਨਾਏਗਾ।

ਇਥੇ
ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ
ਲਗਾਉਣ ਲਈ
ਕਾਲ ਕਰੋ:
510-240-5949
Email: asrtimes@gmail.com

Punjab RADIO USA
408-272-5200
NEW PROGRAMS TODAY IN BIRMINGHAM | 9A-10A | 10A-11A | 11A-12PM

KHALSA INSURANCE AGENCY, INC.
Khalisa Insurance Agency is among TOP 50 agencies

COVERED CALIFORNIA
OBAMACARE
AFFORDABLE CARE ACT
Call Now for the Lowest Health Insurance Premiums available
Some Households qualify for FREE HEALTHCARE
408-272-2500

FLEET ONE OVER THE ROAD

FACTORING PROGRAM TO MEET YOUR NEEDS WITH RATES STARTING AS LOW AS 1%

- A program custom-built to match your fleet's needs - backed by a FDIC-Insured financial partner in WEX Bank.
- Free same day funding
- Free collection management services
- Real-time credit check service

95% Advance in 24 Hours For Trucking Companies
Call for a Quote
(855)641-6955

22
GET FLAT 22 CENTS DISCOUNT AT
PETRO
We also offer Line of Credit for Fuel Card
Additional Services with our Fuel Card
✓ National Tire Program ✓ PM & Light Mechanical
✓ 24 Hour Dedicated Repair Service

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ
1.855.641.6955
www.trans-alliance.com

Valley Real Estate Center

Better Deal will be given from New Builders to Book New home in Mountain House, Tracy, Manteca and Lathrop

For agriculture and almond Farm, office building, Farm House and for Truck Yard in Tracy, Manteca, Lathrop and Stockton

ਮਾਊਂਟੇਨ ਹਾਊਸ, ਟਰੇਸੀ, ਮਨਟੇਕਾ ਅਤੇ ਲੈਥਰੋਪ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਘਰ ਖੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਬਿਲਡਰਜ਼ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਦਿਵਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਖੇਤੀਬਾੜੀ, ਅਲਮੰਡ ਫਾਰਮ, ਆਫਿਸ ਬਿਲਡਿੰਗ, ਫਾਰਮ ਹਾਊਸ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਯਾਰਡ ਲਈ ਵੀ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰੋ।

Listing

1415 W Anderson Stockton

- a). 4.5 Acre Lot, include 15000 Square foot warehouse with 10 loading dock, 2000 square foot office.
- b). Two bay truck repair shop.

\$4,900,000

1943 E Fremont St,

1924 E park St and 1850 E Oak St Stockton CA 95205, Total 8 APN number, one lot, 7.56 acres paved truck parking.

\$3,000,000

1801 E Dr martin luther king jr Blvd, Stockton, CA 95205 APN 155-140-15. Almost 10 acres paved truck parking with approximately \$32000 monthly income.

\$4,399,000

**ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਜਾਇਦਾਦ
ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ**

Ranjit S Mangat

Valley Real Estate Center (Office Lic.: 01392267)
68 E 11th Street Ste 109, Tracy, CA 95376

Office: 209-956-1000 Cell : 408-355-5700, gbsingh84@gmail.com

Ranjit S Mangat
(Lic: 01922089)

ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀ ਲੜਕੀਆਂ ਦਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ

ਕੁਵੈਤ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਲੋਂ ਅਪੀਲ ਕਿ ਏਜੰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ
ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ-ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਨਾ ਭੇਜੋ

ਸਮਾਲਸਰ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ :

“ਪੰਜਾਬੀ ਏਜੰਟਾਂ ਦੇ ਧੱਖੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਭੇਜੋ। ਇੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ।” ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੁਵੈਤ ਵਿਚ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਨੌਜਵਾਨ ਜੱਸੀ ਰਾਏਪੁਰੀਆ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਏਜੰਟ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀਆਂ ਗਰੀਬ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸ਼ਾਜਬਾਗ ਦਿਖਾ ਕੇ ਅਰਬ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਭੇਜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉੱਥੇ ਬਿਉਟੀ ਪਾਰਲਰ ਜਾਂ ਫੂਡ ਪੈਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਇੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਲੜਕੀਆਂ ਨੂੰ ਏਜੰਟ ਧੱਖੇ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾ ਕੇ ਵੇਚ

ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅਮੀਰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਖ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹੀ ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜਬਰਦਸਤੀ ਘਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਨ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਬਚਾ ਕੇ ਭੇਜੀ ਗਈ ਪੂਜਾ (ਕਲਪਨਿਕ ਨਾਮ) ਨਾਮ ਦੀ ਲੜਕੀ ਜੋ ਕਿ ਧੋਖੇਬਾਜ਼ ਏਜੰਟਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੁਵੈਤ ਲੈ ਜਾ ਕੇ ਇੱਕ ਅਮੀਰਜ਼ਾਦੇ ਨੂੰ ਵੇਚੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਿਨਕ ਪੈ ਗਈ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਤੇ ਕੁਵੈਤ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਭਾਰਤੀ ਅੰਬੈਸੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਸ ਭੈਣ ਨੂੰ ਨਰਕ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਵਾਪਸ ਪੰਜਾਬ ਭੇਜਿਆ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਮੁਢਾਦਾਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਕੇ 550 ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਮਨਾਈਏ : ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ

ਫਿਰ ਉੱਠੀ ਆਖਰ ਸਦਾ ਤੰਗੀਦ ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਸੇ, ਹਿੰਦ ਕੋ ਇਕ ਮਰਦੇ ਕਾਮਲ ਨੇ ਜਗਾਇਆ ਖਾਬ ਸੇ

ਸਾਹਿਬੇ ਕਮਾਲ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦਾ 550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜਾ ਇਸ ਸਾਲ ਸਮੁੱਚਾ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਮਨਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਹੋਰਨਾਂ ਕੌਮਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਹ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਤੇ ਸੁਭਾਗੇ ਲੋਕ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗਾ ਸਮਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਸੀਂ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ 'ਸਭੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲ ਸਦਾਇਨ ਕੋਇ ਨਾ ਦਿਸੈ ਬਾਹਰਾ ਜੀਉ' ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਉਣਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਕੁਝ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਝਾਤੀ ਮਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦ੍ਰਿੜ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਸੀਂ ਆਪ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਾਡੇ ਬਾਹਰੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹਨ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਮਤਭੇਦਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੀਏ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ 550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮੌਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਨਵੰਬਰ ਵਿਚ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਮੁੱਚਾ ਪੰਥ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਮਾਰੋਹ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਵੱਧ ਚੜ੍ਹਕੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰੇ, ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਹਿਜ ਪਾਠ, ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਮੂਲ ਮੰਤਰ ਦੇ ਪਾਠ ਕਰਾਏ ਜਾਣ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੇ ਅਜੇ ਹੁਣੇ

ਹੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕੋਪ ਝੱਲਿਆ, ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਨਾਨਕ ਨਾਮਲੇਵਾ ਸਿੱਖ ਤੜਫਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈਆਂ ਵਿਚੋਂ ਤਿਲ ਫੁੱਲ ਭੇਟਾ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਵੰਡ ਛਕੋ' ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ। 550 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤਕ ਵਕਤ ਦੇ ਹਾਕਮ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਨਿਰਮਲ ਪੰਥ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਨ। ਯਾਦ ਰੱਖਿਓ ਅੱਜ ਦਾ ਹਾਕਮ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਵਲੋਂ ਅਪਣਾਈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ, ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਉਥੇ ਹੀ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮੰਟ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸੇਵਾਦਾਰ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਜੋਦੜੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ, ਈਰਖਾ, ਹਾਊਸ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਧੰਨ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਦੀ 550 ਸਾਲਾ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਮਨਾਈਏ। ਗੁਰਮਤਿ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਇਹ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰੀਏ।

ਸਤਿਕਾਰ ਸਹਿਤ ਜੋਦੜੀ ਕਰਤਾ :
ਸਿੱਖ ਪੰਚਾਇਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮੰਟ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

BERKSHIRE HATHAWAY Home Services Elite Real Estate

Gurdip Kaur
M.A. B.Ed.

Cell : 916-695-0035 Office : 916-681-5112

realtorgurdip@gmail.com • www.bhhser.com

ਘਰ ਖਰੀਦਣ-ਵੇਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੈਠੇ
ਹੀ ਨੋਟਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

PLEASE CALL GURDIP KAUR

916-695-0035

Cal BRE# 02032641 **7412 Elsie Ave. Sacramento 95828**
A member of the franchise system of BHH Affiliates. LLC

GLOBAL ALLIANZ LAW FIRM LLP

US IMMIGRATION MADE EASY

ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ

- ਫੈਮਲੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ
- ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਸਿਟੀਜਨਸ਼ਿਪ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ
- ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕੇਸ
- ਨਸ਼ਾ ਕਰਕੇ ਗੱਡੀ ਚਲਾਉਣਾ
- ਕਾਰ ਦੁਰਘਟਨਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਸੱਟ ਲੱਗਣਾ
- ਪੋਲੀਟੀਕਲ ਅਸਾਈਲਮ

Atul Kapoor
CEO

Neat Allen Sawyer
Attorney at Law

US OFFICE-: # 7899 N. PERSHING AVE., STOCKTON, CA -95207
PHONE-209-808-2136, 209-952-5578 Fax- 209-476-7188

INDIA OFFICE-: SCO 1-4, FIRST FLOOR, SURYA COMPLEX, LEELA BHAWAN,
PATIALA, PUNJAB. Phone +91-9814320010

ਫਰੀਦਾ ਉਮਰ ਸੁਹਾਵੜੀ ਸੰਗਿ ਸੁਵੰਨੜੀ ਦੇਹ ॥ ਵਿਰਲੇ ਕੋਈ ਪਾਈਅਨਿ ਜਿਨ੍ਹਾ ਪਿਆਰੇ ਨੇਹ ॥

ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੀ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਇਲਾਕਾ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਵਲੋਂ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ

ਮਹਾਨ ਸੂਫੀ ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ (1173-1266 ਈਸਵੀ) ਦਾ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਟ 300 ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰੋਡ, ਫਰੀਮਾਟ (ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ) 94536 ਵਿਖੇ
ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

20 ਸਤੰਬਰ 2019 (ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ) ਆਰੰਭ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ : ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ

22 ਸਤੰਬਰ 2019 (ਐਤਵਾਰ) ਭੋਗ ਸ੍ਰੀ ਆਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ : ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ

ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਜਥਿਆਂ ਵਲੋਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਉਪਰੰਤ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਪ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਜੀ

ਬਾਬਾ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਆਗਮਨ ਪੁਰਬ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਥ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਗੀ ਜਥਾ ਭਾਈ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਨਿਮਾਣਾ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਸੰਗੀਤ ਅਕੈਡਮੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਜਥਾ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਕ ਸੀ.ਡੀ. ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਬੋਲੇ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ' ਜਿਸ ਵਿਚ 4 (ਚਾਰ) ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸਲੋਕ ਹਨ।

ਰਾਗੀ ਜਥਾ ਭਾਈ ਨਾਇਬ ਸਿੰਘ ਨਿਮਾਣਾ

ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ :

ਡਾ. ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਬਰਗਾੜੀ 408-368-2143

ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲਵਾਂ ਕਲਾਂ 510-952-6702

ਤਰਸੇਮ ਭਲਵਾਨ ਫਰੀਦਕੋਟ 510-258-9266

ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਫਰੀਦਕੋਟ 510-303-8789

ਕਮਲ ਸਿੱਧੂ (ਦੋਧਰੀਆ) 510-717-9555

Indianapolis, Indiana... ਵਿਚ ਬਣਾਓ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦਾ ਘਰ

■ ਨਵੇਂ ਨਕੋਰ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ \$200,000 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ

■ 1500 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਤੋਂ 5000 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਦੇ ਘਰ; 4-6 ਬੈਡ ਰੂਮ, 3-4 ਬਾਥ ਰੂਮ

- ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਲਈ ਬੜੇ ਵਧੀਆ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ
- ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਸਸਤੀ

ONE OF THE FASTEST GROWING CITY IN
AMERICA AND BEST SCHOOL SYSTEM...

Manjit Singh Nagra
Realtor/Broker
Cell 317-750-1900

Gurdeep (Garry) Chhokar
Realtor/Broker
Cell 317-500-1247

Gurdeep (Garry) Chhokar

We do all type
of Home and
Commercial
Loans, Same day
loan approval...

ਅਸੀਂ ਘਰਾਂ ਅਤੇ ਬਿਜਨਸ ਲਈ
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ,
ਮਨਜ਼ੂਰੀ (Approval) ਉਸੇ ਦਿਨ

6979 Hillsdale Court, Indianapolis, Indiana 46250

5TH ANNUAL
BUYER'S TRADE
SHOW IN
PASADENA

FREE
ADMISSION
& FOOD

APCA

AMERICAN PETROLEUM AND CONVENIENCE
STORE ASSOCIATION

Wednesday, September 25, 2019

1:00 PM to 6 PM

Pasadena Convention Center

300 E Green Street

Pasadena, CA 91101

**ਅਮਰੀਕਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਐਂਡ
ਕੰਵੀਨੀਅੰਸ ਸਟੋਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ
ਇਸ ਵਾਰ ਪੰਜਵਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਟਰੇਡ ਸ਼ੋਅ
ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ**

ਜੇ ਆਪਣੇ ਬਿਜਨੈਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਇਸ ਟਰੇਡ ਸ਼ੋਅ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਵੋ।

Special Vendor Deals + New Items

100+ Vendor Booths
And 400+ Retailers
From All Over
California

Hourly Cash Prizes
A GRAND PRIZE
And Free Raffle Prizes
Are Being Given Away!

ਸਾਰਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ : ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ 80 ਲੱਖ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਲੋਕ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਡੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ 42 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਤੋਂ ਵਿਰੋਧ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਦੇ ਕੈਂਪਸ ਵਿਚ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰਾ ਭਾਰਤੀ ਮੀਡੀਆ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਪੇਗੰਡੇ ਦਾ ਜ਼ਰੀਆ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਅਤੇ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਬਾਰੇ ਖਬਰਾਂ ਸਿਰਫ ਬੀਬੀਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੀਡੀਆ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਰਾਹੀਂ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫਾਸ਼ਿਸਟ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਅਤੇ ਗੈਰ ਜ਼ਮਹੂਰੀ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪੁਜ਼ੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ, ਭਾਜਪਾ ਵੱਲੋਂ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਬਦਲਾਏ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਦਰਜਨ ਹੋਰ ਸੂਬੇ ਵੀ ਆਰਟੀਕਲ 371 ਥੱਲੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਦਰਜਾ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਵਾਲਾ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਕੇ ਭਾਰਤ- ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਜੰਗ ਦਾ ਮਹੌਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੋਹਾਂ ਕੋਲ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਬੱਦਲ ਮੰਡਰਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰਿਆਂ ਉਤੇ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਉਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਦੋਗਲੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਅੰਦਰੋਂ-ਅੰਦਰੀਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨਾਲ ਗਠ-ਜੋੜ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕੈਪਟਨ ਕਿਉਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦਾ।

ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਆਈਏਐਸ, ਗੁਰਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਿਸ਼ਨਪੁਰਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਪੈਲਾਟਾਇਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550 ਵੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਕਾਰਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ/ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ :

ਇਥੋਂ ਦੇ ਪੈਲਾਟਾਇਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਬੜੀ ਧੂਮਧਾਮ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਰਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸ. ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਔਲਖ, ਉਕਾਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਤੇ ਉਕਾਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਹਰ ਆਖਰੀ ਦਿਨ 'ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਅਤੇ ਅੰਦਰੋਂ ਬੜਾ ਹੀ ਸੁੰਦਰ

ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜੰਗੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੈਂਡਸਕੇਪਿੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕਮਰਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਰੰਗ ਰੋਗਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਨਵੰਬਰ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਮੀਂ ਕੀਰਤਨੀਏ ਜਥੇ, ਕਥਾਵਾਚਕ ਤੇ ਢਾਡੀ

ਜਥੇ ਸੱਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸਭਨਾਂ ਵਾਸਤੇ ਸਾਂਝੀਵਾਲਤਾ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੈਰਾਮ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ, ਅੱਛਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰਿਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਰਲ ਮਿਲਕੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ।

ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੁੱਜੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ

ਸੰਗਰੂਰ/ਟੱਲੇਵਾਲ :

ਪਿੰਡ ਭੋਤਨਾ ਵਿਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਛੇ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਦਾ ਕੋਈ ਭੁੱਲਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਹਾਇਤਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂਕਿ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਲੱਗੀਆਂ ਹਨ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਇਕ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਬੱਗਾ ਸਿੰਘ ਭੋਤਨਾ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਆਗੂ ਬਿੰਦਰ ਭੋਤਨਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਿੱਖ ਵੈੱਲਫੇਅਰ ਕੌਂਸਲ

ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਆਗੂ ਪਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ, ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਘਰ ਪੁੱਜੀ ਹੈ। ਕਰਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਪੰਜ ਜੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨਾ ਦੁੱਖਦਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਾ ਚੈੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਭੈਣ ਅੱਗੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਹਰ ਮਦਦ ਦੇਣਗੇ। ਲੜਕੀ

ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਵੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਦਾਨੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਤਰਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

WHITE HAWK TRUCKING INC

Need Drivers & Owner Operators

Dedicated Load (ਪੱਕੇ ਲੋਡ)

Immediate Payment Option

West Coast I-5 Route

- ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਟਰੱਕ ਨਵੇਂ ਹਨ • ਪੇਪਰ ਦਿਓ ਪੈਸੇ ਲਓ • Home Time ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ
- ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪੈਸਾ ਥੱਲੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ • We Sell New & Used Tires
- Minor to Major Repair • Rebuild Engine Transmission DEF, DPF Cleaning
- Any kind of Road Service • Computer Diagnose

Call for more Info:

■ 510 774 4191 (Kuljit Singh)

■ 209 242 9569 (Dispatched)

■ 209 564 8899 (Davinder Singh)

■ 209 345 6968 (Ranthir Singh)

2101 MARTIN LUTHER KING JR WAY STOCKTON, CA 95205

ਬੱਚਿਆਂ ਵਲੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਦਾ ਗਾਇਣ

ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਡੀਓ ਯੂਐਸਏ ਵਲੋਂ ਬਾਲ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ :

ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੈਂਟਰ ਯੂਐਸਏ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਡੀਓ ਯੂਐਸਏ ਵਲੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550ਵੇਂ ਗੁਰਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਬਾਲ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਗਾਇਣ ਰਾਹੀਂ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਪ੍ਰਤੀ ਅਪਣੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਆਸ਼ਾ ਬਾਖ਼ੂਬੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਕਰਮਨ ਵਾਸੀ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਬਾਲ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 6 ਸਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 16 ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਸਕੂਲੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਫਲਸਫੇ ਸਬੰਧੀ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਰੋਤਿਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਲਈ। ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਡੀਓ ਯੂਐਸਏ ਦੇ ਸਟੁਡੀਓ 2125 ਐਨ ਬਾਰਟਨ ਐਵੇਨਿਊ ਫਰਿਜ਼ਨੋ (2125 N Barton Ave Fresno CA 93703) ਦੇ ਮੁੱਖ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਲੰਘੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਰਵਾਏ ਇਸ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਤੇ ਨੇੜਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਔਰਵਿਲ ਤੇ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਅਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਸਮੇਤ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ।

14 ਸਤੰਬਰ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 3:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 5:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕਰਵਾਏ ਇਸ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਗੁਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌੜ,

ਕਰਨਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪਰਮਾਰ, ਸਿਮਰਜੋਤ ਕੌਰ ਭੰਘਾਣੀਆਂ, ਗੁਰਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਲੌਧੋ, ਸੁਭਰੀਤ ਕੌਰ, ਅਸ਼ਲੀਨ ਕੌਰ, ਅਨਮੋਲ ਕੌਰ, ਮਸਕੀਨ ਕੌਰ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਜਗਜੋਤ ਸਿੰਘ ਮਨੇਸ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਸਵੈ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਹਿਣੇ ਅੰਦਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਈਆਂ। ਬਹੁਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰ ਕੁਝ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਲਾਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਹਰਗੁਣ ਕੌਰ ਮਨੇਸ ਨੇ ਸ਼ਰਧਾ ਪੂਰਬਕ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਛੇ ਪੌੜੀਆਂ ਦੇ ਉਚਾਰਣ ਨਾਲ ਬਾਲ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਕੀਤੀ।

ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉੱਘੇ ਸ਼ਾਇਰ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਰਾਠੌੜ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਤੋਂ ਆਏ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲੌਧੋ ਨੇ ਬੜੇ ਮਿੱਠੇ ਲਹਿਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਰਚਨਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਜਾਣੀ ਪਛਾਣੀ ਗਾਇਕਾ ਜੋਤ ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਬਾਰੇ ਬਾਬੂ ਫਿਰੋਜ਼ਦੀਨ ਸ਼ਰਫ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦੇ ਗਾਇਣ ਨਾਲ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਿਆ।

ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੈਂਟਰ ਯੂਐਸਏ ਦੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ

ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਇਸ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਾਡੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਨਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਜੋੜੀ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਪਾਂਸਰ ਕਰਨ ਬਦਲੇ ਸ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ ਕਰਮਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਉਚੇਚਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਥੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਮਾਣ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚੇ ਸਭਨਾਂ ਸਰੋਤਿਆਂ, ਬੱਚਿਆਂ ਖਾਸ ਕਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਸ਼ਾਇਰ ਸੰਤੋਖ ਮਿਨਹਾਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੈਂਟਰ ਯੂਐਸਏ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਉੱਘੇ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਭਾਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਫਲਸਫੇ, ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਸਮੇਤ ਅਪਣੀ ਜਨਮ ਭੂਮੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ।

ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਸ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਰਾਂ ਵਲੋਂ ਡਾ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ, ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਸ਼ਾਇਰ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ, ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੀ ਸਟੇਜ ਉੱਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ 'ਚ ਸਾਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪਲੇਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਡੀਓ ਦੀਆਂ ਟੀ ਸ਼ਰਟਾਂ, ਕੈਂਡੀਆਂ ਅਤੇ ਨਗਦ ਇਨਾਮ ਵੰਡੇ ਗਏ।

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਨੇਬਰਹੁੱਡ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ

ਭਾਈ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ :

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦਈ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ 7 ਸਤੰਬਰ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਨੇਬਰਹੁੱਡ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸ਼ਹੀਦ ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਬਰਸੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਇਸ ਸੰਖੇਪ ਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼੍ਰੀ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਸ. ਮਹਿੰਗਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਗ ਵਰਤਾਈ ਗਈ। ਬੁਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸ. ਖਾਲੜਾ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲੀਸ ਵਲੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਕਤਲਾਂ ਅਤੇ ਬੇਪਛਾਣੀਆਂ ਲਾਸ਼ਾਂ ਕਹਿ ਕੇ ਕੀਤੇ ਸਸਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਹ ਲਾਉਣ ਸਦਕਾ ਦੁਨੀਆ ਸਾਹਮਣੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨ ਕੇ ਸੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ

ਬਦਲੇ ਦਿੱਤੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਭਰੇ ਮਨਾਂ ਨਾਲ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੈਂਟਰ ਯੂਐਸਏ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਡੀਓ ਯੂਐਸਏ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਨ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਸਥਾਨ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਧੱਜੀਆਂ ਉਡਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼

ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਕੁੰਭਕਰਨੀ ਨੀਂਦ 'ਚੋਂ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਜ ਕੀਤਾ। ਖਾਲੜਾ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਲੜਾ ਪਰਿਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮਪਤਨੀ ਬੀਬੀ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਖਾਲੜਾ, ਧੀ ਬੀਬੀ ਨਵਕਿਰਨ ਕੌਰ ਖਾਲੜਾ ਅਤੇ ਪੁੱਤਰ ਜਨਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਵਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ 'ਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਵਾਸਤੇ ਘਾਲੀ ਜਾ ਰਹੀ ਘਾਲਣਾ ਵੀ ਸਰਾਹਣਯੋਗ ਹੈ।

ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਯਤਨ ਦੀ ਦਾਦ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਅੱਗੋਂ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਗਮ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੈਂਟਰ ਯੂਐਸਏ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਡੀਓ ਯੂਐਸਏ ਵੱਧ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਵੇਗਾ। ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਦੇ ਉਦਮ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਏ ਇਸ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ

(ਪੱਪੂ) ਬਰਾੜ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਬਿੱਲੂ ਚੀਡਸਾ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀਵਾਨਾ, ਸਰਵਨ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਬੀਬੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਸ. ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ. ਖਾਲੜਾ ਨੇ ਆਪਣਿਆਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਵੱਡੀ ਘਾਲਣਾ ਘਾਲੀ। ਦੁੱਖ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲ ਵੀ ਅਪਣੀ ਹੀ ਕੌਮ ਵਿੱਚੋਂ ਸਨ। ਸ. ਖਾਲੜਾ ਸਮੇਤ ਸਮੂਹ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕੌਮ ਲਈ ਇੱਕਮੁੱਠ ਤੇ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅਖੀਰ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਣ ਅਤੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਗਾਂਹ ਤੋਂ ਹਰ ਸਾਲ ਸ. ਖਾਲੜਾ ਦੀ ਬਰਸੀ ਵਾਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਜਾਇਆ ਕਰੇਗਾ।

ALL STATE INSURANCE

ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਇਨਸੋਰੈਂਸ ਵਾਸਤੇ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ
ਇੱਕ ਕਾਲ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਵੱਡੀ ਬੱਚਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ

AUTO HOME LIFE HEALTH BUSINESS

Avninder Singh

Insurance Specialist, CA --LIC: #0822501

Phone : (510) 441-7490
(877) 441-7490

FAX : (510) 441-2537

ADDRESS : 30042 MISSION BLVD
SUITE #221, HAYWARD, CA 94544

CAPITAL SERVICES

ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਇੱਕੋ ਥਾਂ

- ਇੰਡੀਅਨ ਪਾਸਪੋਰਟ
- ਇੰਡੀਅਨ ਵੀਜ਼ਾ, OCI
- ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮਾ
- ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਜ਼
- ਸਿਟੀਜਨ, ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ
- ਫੈਮਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ
ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਅਮਰੀਕਾ
ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਆਇਆ
ਹੈ ਤਾਂ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ
ਭਰਾਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ
ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਹੋਰ ਸੇਵਾਵਾਂ

- * ਕਾਰ ਟਰਾਂਸਫਰ/ਸਟਿੱਕਰ
- * ਇਸ਼ੋਰੈਂਸ : ਕਾਰ, ਘਰ ਤੇ ਬਿਜਨਸ
- * ਲਾਈਵ ਸਕੈਨ/ਫਿੰਗਰ ਪ੍ਰਿੰਟ
- * ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ, ਮੇਲ ਬੋਕਸ, ਫੋਕਸ, ਕਾਪੀ,
- * ਬਿਜਨਸ ਕਾਰਡ, ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ

Call, Banga (916) 427-4321, Fax (916) 258-0441
Email : sacramento99@yahoo.co, website: capitalservices.us

ਬੜੀ ਦੁਖਾਂਤਕ ਕਹਾਣੀ ਹੈ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਗਏ ਕਿਸਾਨ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ

ਆਪਣੇ ਟੱਬਰ ਦੀਆਂ 4 ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿਚ 5ਵੀਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਦੁੱਖ ਹੰਢਾ ਰਹੀ ਏ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ

ਬਰਨਾਲਾ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ :

ਬਰਨਾਲਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਭੋਤਨਾ ਦਾ 22 ਸਾਲਾ ਕਿਸਾਨ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਿਓ-ਦਾਦੇ-ਪੜਦਾਦੇ ਦੀਆਂ ਪੈੜਾਂ ਉੱਤੇ ਤੁਰਦਿਆਂ 10 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਗਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 'ਪਿਓ-ਦਾਦੇ ਦੇ ਕਦਮਾਂ ਉੱਤੇ ਚੱਲੀ' ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਅਸੀਸ ਭੋਤਨਾ ਪਿੰਡ ਦੇ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਕੂਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਵਾ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਕੋਣ ਲਗਾਵੇ, ਘਰ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਉਦੋਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਕਿ ਚੰਗਾ ਭਲਾ ਬੰਦਾ ਸੁਣ ਕੇ ਬੁੱਤ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤ (ਲਵਪ੍ਰੀਤ) ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਛੁੱਟ ਗਈ ਸੀ। ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਉਸ ਦਿਨ ਘਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਮਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗਿਆਰਵੀਂ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਜੋਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਛੁੱਟ ਜਾਣ ਦਾ ਅਤੇ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ਪੈ ਜਾਣ ਦਾ ਝੋਰਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ ਦੇ ਦਿਲ-ਦਿਮਾਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਤੀ, ਸਹੁਰੇ ਅਤੇ ਦਾਦਾ-ਸਹੁਰਾ ਦੀਆਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਹੌਲ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਨੇ ਨਿਗਲ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਦੌਤ ਨੇ 65 ਸਾਲਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਿਸਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 22 ਸਾਲਾ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਲਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਕਰਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ

ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਮਾਤਾ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸੋਗ 'ਚ (ਇਨਸੈਟ) ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਤੇ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਦਾਦੀ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ

ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਜਦੋਂ ਵੀਹ ਕੁ ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿਓ ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਕਰਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦਾਦੇ ਨੇ ਵੀ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਕਰਕੇ ਮੌਤ ਦਾ ਰਾਹ ਚੁਣ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਜਾਣੂ ਸੁਚਿਆਰ ਕੌਰ ਨਾਂ ਦੀ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਹੋਣੀ ਦੱਸਦੀ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਪਹਿਲਾਂ ਸੋਲਾਂ-ਸਤਾਰਾਂ ਕਿੱਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ। ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਗਰੀਬੀ ਵਧਦੀ ਗਈ ਕਰਜ਼ਾ ਵੀ ਵਧੀ ਗਿਆ। ਹੁਣ ਇੱਕ ਕਿੱਲਾ ਜ਼ਮੀਨ ਬਚੀ ਹੈ ਕਰਜ਼ਾ ਅੱਠ ਲੱਖ ਤੋਂ ਉੱਤੇ ਹੈ।” ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਨੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈ ਕੇ ਖੇਤੀ ਕਰਦਾ

ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਠੇਕੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਸਪਰੇਅ ਪੀ ਲਈ। ਸਚਿਆਰ ਕੌਰ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, “ਪਹਿਲਾਂ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਪਿਓ ਨੇ ਵੀ ਚੌਦਾਂ ਕਿੱਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਠੇਕੇ ਉੱਤੇ ਲਈ ਸੀ। ਗਝੇਮਾਰੀ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਫ਼ਸਲ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹੀ ਝੋਰਾ ਖਾ ਗਿਆ ਸੀ।” ਸਚਿਆਰ ਕੌਰ ਸ਼ਰੀਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਦਾਦੀ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਖਦੀ ਹੈ, “ਪਹਿਲਾਂ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਦੇ ਪੜਦਾਦੇ ਨੇ ਕਰਜ਼ੇ ਕਰਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕੀਤੀ। ਫਿਰ ਇਸ ਦਾ ਦਾਦਾ ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਦਾਦੇ ਦਾ ਭਰਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਕਰਜ਼ੇ ਕਾਰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਗਏ। ਡੇਢ ਕੁ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹਦਾ ਪਿਓ ਫਾਹਾ ਲੈ ਗਿਆ। ਫਿਰ

ਇਹਦੇ ਚਾਚੇ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹੁਣ ਇਹ ਵੀ ਉਸੇ ਰਾਹ ਚਲਾ ਗਿਆ।” ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨਾਲ ਦੇ ਪਿੰਡ ਚੁੰਘਾਂ ਤੋਂ ਹੈ। ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, “ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਮੇਰੇ ਬੇਟੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਦੋਸਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਗੱਲ ਅੱਗੇ ਤੋਰਦੀ ਹੈ, “ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਪੈਸਾ ਟਕਾ ਵੀ ਲੋੜ ਵੇਲੇ ਮੈਥੋਂ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਕਸਰ ਕਹਿੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦਾ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਬਚਿਆ। ਪਰਸੋਂ ਹੀ ਸਾਡੇ ਘਰ ਹੋ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕਹਿ ਕਿ ਆਇਆ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਤਾਂ ਉਹ ਦੂਜਾ ਪੁੱਤ ਸੀ।” ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਦੀ ਦਾਦੀ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਕੋਲ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਫਰਿਆਦ ਹੀ ਹੈ, “ਮੇਰੇ ਸਹੁਰੇ ਦੇ ਮਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮਾੜੇ ਸਮੇਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਘਰ ਦਾ ਖਹਿੜਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਮੇਰਾ ਪੋਤਾ ਵੀ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਮੇਰੀ ਨੂੰਹ ਅਤੇ ਪੋਤੀ ਹੀ ਬਚੀਆਂ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਇੱਕੋ ਅਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਮੇਰੀ ਪੋਤੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਦੇਵੇ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਹਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤਾਂ ਸੌਖੀ ਹੋਵੇ।”

ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ੀ-

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫ਼ੀ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਹਰਪਾਲ ਕੌਰ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ 53,000 ਰੁਪਈਆ ਮੁਆਫ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜੋ ਸਹਿਕਾਰੀ ਸਭਾ ਤੋਂ ਲਿਆ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀ। ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਾਦਾ ਨਾਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਲੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਆਫ਼ਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਆਫ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਲਵਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਤੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਡੇਢ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸੱਤ ਕਨਾਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਗਹਿਣੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਹੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਚੀ ਹੋਈ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਹੂਕਾਰਾ ਕਰਜ਼ਾ ਰਲਾ ਕੇ ਕੁੱਲ ਅੱਠ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ-

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੀਆਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਕਰਵਾਈ ਹੈ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ 2000-2015 ਦੌਰਾਨ 16606 ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਦਰਜ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਕੀਤੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਛੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀਆਂ 14,667 ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿੱਚ 1238, ਮੋਗਾ ਵਿੱਚ 1423, ਬਰਨਾਲਾ ਵਿੱਚ 1706, ਬਠਿੰਡਾ ਵਿੱਚ 3094, ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ 3818 ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਵਿੱਚ 3338 ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ, “ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 16606 ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 9243 ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ 7363 ਮਜ਼ਦੂਰ ਹਨ। ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਨਾ 1038 ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਤਿੰਨ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।”

ਭੈਣ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਫਿਕਰਮੰਦ ਕਿਸਾਨ ਗੱਭਰੂ ਵੱਲੋਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ

ਸ਼ਹਿਦਾ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਉਗੋਂਕੇ ਵਿਚ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਦਵਾਈ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਕਿਸਾਨ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ (25) ਦੀ ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਕਰਜ਼ੇ ਅਤੇ ਭੈਣ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ 9 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਜ਼ਹਿਰੀਲੀ ਦਵਾਈ ਪੀ ਲਈ ਸੀ। ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਾਲ ਭਰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੀਸਰੀ ਭੈਣ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਕੋਲ ਖਰਚੇ ਆਦਿ ਲਈ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ 8 ਲੱਖ ਦੇ ਕਰੀਬ ਕਰਜ਼ਾ ਸੀ ਅਤੇ 2 ਕਿੱਲੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਖੇਤੀ ਕਰਦਾ ਸੀ।

DIAMOND TRANSPORTATION

DIAMOND

Transportation Logistics, Inc.

Dry Van ਤੇ Reefer ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ Owner Operators ਦੀ ਲੋੜ

Good Pay

Dedicated Routs

Weekly Payment

ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ 'ਚ ਪੇਮੈਂਟ ਲਵੋ

ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ :

ਗੁਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ

209.487.3699

ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ

209.351.5965

2850 Loomis Rd, Stockton, CA 95205

ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੀਆਂ ਵਧੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਲੋਕ ਇਨਸਾਫ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵਧ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਪੁਲ ਉਜਵਲ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਰਮੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ ਨੇ ਬੈਂਸ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਜ਼ਮਾਨਤ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਬੈਂਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਹ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵੀ ਆਈਆਂ ਸਨ ਕਿ ਬੈਂਸ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਜਿਲ੍ਹਾ ਅਟਾਰਨੀ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੈਂਸ ਵੱਲੋਂ ਡੀਸੀ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਘਟਨਾ ਸਮੇਂ ਬੈਂਸ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਤਾਦਾ ਵਿਚ ਲੋਕ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਬੈਂਸ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛ ਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸਹੀ ਛਾਣਬੀਣ ਹੋ ਸਕੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬੈਂਸ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪੱਖ ਵੱਲੋਂ ਲਾਏ ਗਏ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਨੂੰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਬੈਂਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦਿਨ ਜੋ ਵੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਅੰਦਰ ਗਏ ਸਨ, ਉਹ ਬਟਾਲਾ ਫੈਕਟਰੀ ਧਮਾਕੇ 'ਚ ਲਾਪਤਾ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਭਰਾ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਥਾਨਕ ਵਸਨੀਕ ਹੀ ਸਨ। ਪਤਾ ਇਹ ਵੀ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਹਿਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਉਸ ਬਿਆਨ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਹ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪਰਚਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੀ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬੈਂਸ ਪੱਖ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਫ ਪਤਾ ਚਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਸ ਸਿਰਫ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੱਸਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਇਕ ਬੈਂਸ ਖਿਲਾਫ ਬਟਾਲਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਲੰਘੀ 7 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਆਈਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 353, 186, 451, 177, 505, 506 ਤਹਿਤ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਬਟਾਲਾ ਦੇ ਐਸਡੀਐਮ ਬਲਬੀਰ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਚ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬੈਂਸ ਆਪਣੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਾਲ ਬਦਸਲੂਕੀ ਕੀਤੀ।

ਮਾਮਲਾ ਸਵਿਸ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦਾ

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਹਾਰੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਏਬੀਪੀ ਨਿਊਜ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਹਾਰ ਗਏ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਵਿਸ ਬੈਂਕ ਖ਼ਾਤਿਆਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਚਲਾਉਣ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਰੋਕ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਦੱਸ ਦੇਈਏ ਏਬੀਪੀ ਨਿਊਜ਼ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 3 ਮਈ, 2018 ਕੈਪਟਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਰਣਦਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਖ਼ਾਤਿਆਂ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਟਰਾਂਸੈਕਟ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਇਨਵੇਸਟੀਗੇਟਿਵ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਖ਼ਬਰ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇੰਜਕਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇੰਜਕਸ਼ਨ ਆਰਡਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮ ਤਕ ਏਬੀਪੀ ਨਿਊਜ਼ ਕੈਪਟਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕਾਲੇ ਧਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ

ਕੋਈ ਖ਼ਬਰ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਏਗਾ। ਏਬੀਪੀ ਨਿਊਜ਼ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਾਮੀਲ ਕਰਦਿਆਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਲੜਿਆ ਤੇ ਜ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਕਵਰੇਜ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਰੋਕ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਬੀਪੀ ਨਿਊਜ਼ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪਬਲਿਕ ਡੋਮੇਨ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਏਬੀਪੀ ਨਿਊਜ਼ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬਕਾਇਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਵੀ ਭੇਜੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਏਬੀਪੀ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ 16 ਪੇਜਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਹੈ ਕਿ ਏਬੀਪੀ ਨਿਊਜ਼ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਵਿਸ ਖ਼ਾਤਿਆਂ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਵੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਪੈਮਾਨਿਆਂ 'ਤੇ ਖਰੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਈਸਟ ਕੋਸਟ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਛੇੜੀ

ਫਰੀਮੰਟ/ਬਲਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ : ਪੱਛਮੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੇ ਵਿਲੱਖਣ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚਤਾ ਲਈ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਤੇ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਈਸਟ ਕੋਸਟ ਦੇ ਭਾਈ ਹਿਮਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਸਾਂਝੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਇਕ ਵੱਡੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਾਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਵਿਚੋਂ ਲਗਪਗ ਡੇਢ ਸੌ ਸਰਗਰਮ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ, ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਰਗਰਮੀ ਵਾਲੇ ਫਿਕਰਵਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਹ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਾਲ ਦੇ ਘੰਟੇ ਜਾਰੀ ਰਹੀ। ਹੰਗਾਮੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਮੁਹਤਬਰ ਸਿੱਖਾਂ, ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਦੁਆਲੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਦਮ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਟਾਕਿੰਗ ਪੰਜਾਬ ਖਬਰ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕ ਵੀਡੀਓ ਨੇ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਸਨਸਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਦਾ ਨਾਮ ਹੈ, "ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਤੇ ਖਾਤਮੇ ਦੀ ਕਹਾਣੀ"। ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਵਿਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਬੜੀ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦਾ ਢੰਗ ਬਹੁਤ ਪੇਚੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਸਰੂਪ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਲਈ ਭਾਰਤ ਭੇਜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ਾ ਘਟਨਾ ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਉੱਤੇ ਵਾਪਰੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪ ਬੜੇ ਬੇਧਿਆਨੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਭੇਜੇ ਗਏ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬੇਅਦਬੀ ਹੋਈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਘਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਰੂਪ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵੀਡੀਓ ਨੇ ਸਭ ਪੰਥਕ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਸਾਹ ਸੂਤ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਦੋ ਘੰਟੇ ਚੱਲੀ ਇਸ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਤੇ ਖਾਤਮੇ ਉੱਤੇ ਡਾਢੇ ਫਿਕਰ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਬੜੇ ਉਚ ਪੱਧਰ ਦੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅਮਰੀਕਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਿੱਖ ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਈਸਟ ਕੋਸਟ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਹਿਮਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਛੇਤੀ ਹੀ ਇਸੇ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਹੋਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਦੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਂਚ ਪੜਤਾਲ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲਾ ਸੰਗਤਾਂ ਸਨਮੁਖ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਹ ਸੂਚਨਾ ਪੁੱਜਦੀ ਕਰਨ ਕਿ ਕੀ ਕਦੇ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੋਂ ਗੁਰੂ ਮਹਾਰਾਜ ਦੇ ਸਰੂਪ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਸਰੂਪ ਦੇ ਕੇ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਏਜੰਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਨੰ : 40889-87056 ਉੱਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

CAPITAL ACCOUNTING & TAX SERVICES

HELPING PEOPLE FOR THEIR TRUCKING NEEDS

(IRP) Plates-48 States-Same Day

ਬਾਹਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸਾਡੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚੋਂ ਤੁਰੰਤ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਟਰੱਕਿੰਗ ਦੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਕਦਮ

- ਟਰੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾਂ ਵਾਸਤੇ ਹੁਣ ਹਫਤਿਆਂਬੱਧੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।
- ਉਸੇ ਦਿਨ ਲਾਇਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Same Day Plates Same Day Plates Same Day Plates

Kuldeep Singh Kang

Sewa Singh Bhinder

ਸੱਤ ਸਾਲ ਤੋਂ
ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ
ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

TRUCKING SERVICES AVAILABLE

- IRP License Plates
- IFTA-Fuel Tax Returns
- MC (ICC) Authority, US DOT #
- UCR Permits, BOC-3 Filing
- CA#, MCP, EPN Enrollment
- BIT-Enrollment
- NM Permit, KYU#, NY HUT Permit
- Oregon Permit, Oregon Bonds
- Highway Use Tax (2290)
- Trailer Plates, Title Transfer
- Tax Exemption

BUSINESS SERVICES AVAILABLE

- Tax Services : Individual, Small Business
- Computerized Accounting
- Financial Statement
- Monthly Sales Tax Reports
- Payroll Services

CALIFORNIA DMV LIV. # 40524

PH : 530-669-5780 Fax : 530-669-5775

Cell : 530-908-9386 Cell : 530-405-6020

ਇਹ ਦਫਤਰ ਡੀ.ਐਮ. ਵੀ. ਸਾਇੰਗ ਸੈਂਟਰ ਵਿਚ ਹੈ।

825 East Street, Suite 110 Woodland, CA 95776

CALIFORNIA
IMMIGRATION SERVICES

(Registered & Bonded)

- FAMILY IMMIGRATION
- GREEN CARD PETITION
- CITIZENSHIP
- OCI CARD / INDIAN PASSPORT
- BUSINESS / VISITOR VISA
- STUDENT VISA
- RELIGIOUS VISA
- U.K. VISA
- CANADA VISA & P.R.

Rosy (Kanwal) Kaur
Immigration Consultant / LDA

CALL FOR FREE INITIAL CONSULTATION !

Ph: 510-573-3666, 408-422-8585

Fremont Office: 4127 Bay Street, Suite 5 | Tracy Office: 68 E 11th St., Suite 103
Yuba City Office: 1650 Sierra Ave. Suite 206, CA 95993

www.caials.com rosy@caials.com

ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ

ਗਰੀਬ ਰੱਖਿਆਕਾਂ ਦੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਠੱਪ ਕੀਤਾ ਤੇ ਡੇਅਰੀ ਪੰਦਾ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਗੰਭੀਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਘੁੰਮਦੇ ਇਹ ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦਾ ਖੋਅ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਨਅਤੀ ਸ਼ਹਿਰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਸਵੇਰੇ ਤੇ ਸ਼ਾਮ ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂ ਯਮਦੂਤ ਬਣ ਕੇ ਘੁੰਮਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵਾਰਾ ਸਾਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਲਾਵਾਰਸ ਗਰੀਬਾਂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਢੇਅਰੀ ਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਬੋਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ, ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਹਾਦਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਜਾਨਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੰਸਕ ਹੋ ਰਹੇ ਢੇਅਰੀਆਂ ਨੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਾਨਸਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੁਲੀਸ ਥਾਣਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਮਾਨਸਾ, ਭੀਖੀ, ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ, ਬੁਢਲਾਡਾ ਤੇ ਝੁਨੀਰ ਪੁਲੀਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂਆਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਅਨੁਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਵਾ ਲੱਖ ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਹਨ। ਗਰੀਬ ਪਾਲਕਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਕਬਿਤ ਗਰੀਬ ਰੱਖਿਆਕਾਂ ਦੀ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਵੀ ਲੁਕੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰੂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਜੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅੜਚਨਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚਲਾ ਵਪਾਰ ਲਗਪਗ ਠੱਪ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਡੀਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਤੋਂ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੇ ਜਾਅਲੀ ਗਰੀਬ ਰੱਖਿਆਕਾਂ ਦੀ ਖ਼ੁਆਰੀ ਕਰ ਕੇ ਬਾਹਰਲਾ ਵਪਾਰੀ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਗਿਆ ਹੈ, ਡੇਅਰੀ ਬਰਬਾਦੀ ਕੰਢੇ ਹੈ। ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਕਾਰਨ ਹਰ ਸਾਲ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੜਕ ਦੁਰਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਪੱਕੇ ਹੱਲ ਲਈ 'ਸਲਾਟਰ ਹਾਊਸ' ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀਆਂ ਟਰਾਲੀਆਂ ਭਰ ਕੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬੂਹੇ ਤੱਕ ਪੁੱਜ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਫ਼ਤਰਾਂ ਅੱਗੇ ਕਈ ਵਾਰ ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂ ਲੈ ਕੇ ਕਿਸਾਨ ਦੁਹਾਈ

ਪਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਪਰ ਭਰੋਸਿਆਂ ਤੋਂ ਬਗ਼ੈਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ (ਰਾਜੇਵਾਲ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਰਾਜੇਵਾਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਡੇਅਰੀ ਵਾਲਾ ਸਲਾਟਰ ਹਾਊਸ ਚਾਲੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਹੋਰ ਸਲਾਟਰ ਹਾਊਸ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਾਂਦੇ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ। ਮਾਨਸਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸੀ ਗਰੀਬ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਤਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੋਰਲੀ ਨਸਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਢੇਅਰੀਆਂ ਅਤੇ ਗੋਕਿਆਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ-ਵੇਚ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ 'ਤੇ ਲਾਈਆਂ ਰੋਕਾਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰੇ ਤੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮੁਤਾਬਕ ਹੋਰ ਮੀਟ ਪਲਾਂਟ ਲਾਵੇ। ਮਾਨਸਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਇਕਾਈ ਨੇ ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਬੱਕਰਿਆਂ, ਮੁਰਗਿਆਂ ਵਾਂਗ ਵੇਚਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦੇਣ ਦਾ ਬਿਆਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੌਮੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਾਜੀਵ ਟੰਡਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਗਰੀਬ ਸੌ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਲੱਖਾਂ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਲਾਵਾਰਸ ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਰੱਖ ਰਖਾਓ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਉਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਧਾਇਕ, ਫਿਰ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਫਿਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਮੋਤੀ ਮਹਿਲ ਨੂੰ ਘੇਰਨਗੇ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਧੋਖਾ-

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2014 ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ 22 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬਾਲਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੂੰ 25-25 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਮੁਫ਼ਤ ਵਿੱਚ ਲਗਪਗ 325 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈ ਲਈ ਗਈ। ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਗਰੀਬਾਲਾਵਾਂ ਚੱਲਣਗੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਦਾਨੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਲੈ ਲੈਣ ਦੀ ਨਸੀਹਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ। 2015 ਵਿੱਚ ਗਰੀਬ ਸੈੱਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਪਰ 1 ਅਪਰੈਲ 2018 ਤੱਕ ਸ਼ਰਾਬ ਉੱਤੇ ਗਰੀਬ ਸੈੱਸ ਉਗਰਾਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਅਪਰੈਲ ਤੋਂ ਉਗਰਾਏ ਗਰੀਬ ਸੈੱਸ ਦੇ ਲਗਪਗ 60 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗਰੀਬ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਗਰੀਬ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲ 423 ਰਜਿਸਟਰਡ ਗਰੀਬਾਲਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੌਣੇ ਦੋ ਲੱਖ ਪਸ਼ੂ ਹਨ। ਦੋ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਣਰਜਿਸਟਰਡ ਗਰੀਬਾਲਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਏ 22 ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਵਾੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ 2-2 ਹਜ਼ਾਰ ਪਸ਼ੂ ਰੱਖਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਵਾੜੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੰਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਲੱਗੇ। ਕੇਵਲ ਮਾਨਸਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਖੇਖਰ ਕਲਾਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦਸ ਏਕੜ ਵਾਲੇ ਵਾੜੇ ਵਿੱਚ 1935 ਅਤੇ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗੋਲੇਵਾਲਾ ਵਿੱਚ 1050 ਪਸ਼ੂ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਸਭ ਵਿੱਚ ਨੌਂ ਸੌ ਤੋਂ ਵੀ ਹੇਠਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਕਮੇਟੀਆਂ ਹਵਾਲੇ ਹੈ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਇਹ ਤਰਜੀਹੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਗਰੀਬ ਕੋਰਟ ਦੀ ਹਦਾਇਤ 'ਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਬਿਜਲੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ

22 ਫਰਵਰੀ 2019 ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਅਨੁਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਫੜ ਕੇ ਨੇੜਲੀਆਂ ਗਰੀਬਾਲਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪਸ਼ੂ 450 ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਹੋਣਗੇ। ਸਵਾ ਲੱਖ ਪਸ਼ੂ ਨੂੰ ਫੜਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ 5.63 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਚਾਰੇ, ਦਵਾਈ, ਬਿਜਲੀ ਚਾਰਜ ਤੇ ਲੇਬਰ ਦੇ ਖਰਚੇ 50 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਪਸ਼ੂ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ 228 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸਾਲਾਨਾ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਗਰੀਬ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾ. ਐੱਚ ਐੱਸ. ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਢੇਅਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੋਧ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਲਦ ਹੀ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਰਾਹ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਗਰੀਬ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ 30 ਕੇਸ- ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਗਰੀਬ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਕੀਲ ਐੱਚ ਐੱਸ. ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਸੁਨਾਮ ਤੋਂ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਕੁਨ ਜਤਿੰਦਰ ਜੈਨ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਜਨਹਿੱਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਤਾਬਕ ਕੈਟਲ ਪਾਊਂਡ ਸਹੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਚਾਲੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਰੀਬ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲਗਪਗ 30 ਕੇਸ ਅਜਿਹੇ ਪਾਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਕਮਾਊ ਬੰਦੇ ਆਵਾਰਾ ਪਸ਼ੂਆਂ ਕਾਰਨ ਸੜਕ ਹਾਦਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੋਟਰ ਵਹੀਕਲ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਤਾਬਕ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਤੀਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਮਿਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਭਾਗ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

HOTHI

FREIGHTLINES

ਸਾਨੂੰ ਓਨਰ ਅਪਰੇਟਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

- California to Michigan, New Jersey Florida & Texas
- Dedicated Load (ਪੱਕੇ ਲੋਡ)

- ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਆਪ ਸਾਨੂੰ ਲੋਡ ਡਲਿਵਰ ਕਰਕੇ ਪੇਪਰ ਦਿਉ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੈਸੇ ਲਉ।
- ਸਾਡੇ ਡਿਸਪੈਚਰ ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਬੋਲਦੇ ਹਨ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ ਜੀ

ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ (408) 332-9355

248 South Hillview Dr Milpitas CA 95035

ਇਮਰਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਯੁੱਧ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਅਲ ਜਜ਼ੀਰਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਇੱਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਇਮਰਾਨ ਖਾਨ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪਰੰਪਰਿਕ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਹਾਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਨਤੀਜੇ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਮਰਾਨ ਨੇ ਚੈਨਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਯੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਮੈਂ ਸ਼ਾਂਤੀਵਾਦੀ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਯੁੱਧ ਵਿਰੋਧੀ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਯੁੱਧ ਨਾਲ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਯੁੱਧ ਦੇ ਘਾਤਕ ਨਤੀਜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਵੀਅਤਨਾਮ ਤੇ ਇਰਾਕ ਦੇ ਯੁੱਧ ਨੂੰ ਦੇਖੋ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਯੁੱਧਾਂ ਨਾਲ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ, ਜੋ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੰਭੀਰ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਯੁੱਧ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਹਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਚ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇਸ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।' ਕਸ਼ਮੀਰ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਜਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਭਾਰਤ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ 'ਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਦਾ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।'

ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਪੈਸਿਆਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਉਤੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਿੰਦਾ

ਸਿਆਟਲ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਭਾਰਤ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਭੇਜੇ ਜਾਂਦੇ ਪੈਸਿਆਂ 'ਤੇ ਇਕ ਸਤੰਬਰ 2019 ਤੋਂ 2 ਫ਼ੀਸਦੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਿਚ ਬੇਹੱਦ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਹਰ ਬੈਠੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਮਨੀ ਚੇਂਜਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਘਰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਰੁਪਏ ਭੇਜਦੇ ਹਨ ਪਰ ਹੁਣ ਇਕ ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਵੇਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਤਾਂ ਕੋਈ ਮਨੀ ਚੇਂਜਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਇਕ ਰੁਪਿਆ ਵੀ ਨਗਦ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਚਾਹੇ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ ਚੈੱਕ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉੱਪਰੋਂ 2 ਫ਼ੀਸਦੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਨੀ

ਚੇਂਜਰ 3 ਤੋਂ 4 ਫ਼ੀਸਦੀ ਟੈਕਸ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਸਰਾਸਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਲੁੱਟ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਆਏ ਹਨ ਜੋ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੋੜੇ-ਬੋੜੇ ਪੈਸੇ ਭੇਜਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਥੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਚਲਦਾ ਰਹੇ ਪਰ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਬੋਝ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਆਟਲ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਉਸਮਾਨਪੁਰ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ 10 ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ-ਇਕ ਗੁਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭੇਜਦੇ ਹਨ ਪਰ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਾਧੂ ਬੋਝ ਪਿਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਜੋ ਹੁਣ ਨਗਦ ਰੁਪਏ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਠਨਾਈ ਉਠਾਉਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿਆਟਲ ਦੇ

ਹੋਰ ਪਤਵੰਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜਤਿੰਦਰ ਸਪਰਾਏ, ਡਾ. ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ, ਅਮਿਤ ਜੁਨੇਜਾ, ਹਰਸ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੱਚਾ ਮਾਰਗ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟਰ ਗਗਨ ਚੌਹਾਨ, ਐਮ. ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੰਚ ਸਿਆਟਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਾ ਸਿੰਘ, ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋਸ, ਜਗਮੋਹਰ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਆਦਿ ਨੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਥੇ ਬਹੁਤ ਟੈਕਸ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉੱਪਰੋਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਫ਼ੈਸਲਾ ਬੇਹੱਦ ਮੰਦਭਾਗਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸਾ ਇਨਵੈਸਟ ਕਰ ਸਕਣ।

BSons Travel & Tax Services, Inc.

* All Airlines * International And Domestic
* Wholesale Fares Around the World

We Will Beat or
Match any Fare!

Office Hours
Mon-Fri
9am-6pm
Saturday
9am-5pm

CST. REG #2092042-40

We Also Have Special Vacation Packages

President : Avtar Singh

Contact any time from anywhere

Tel 707.302.0512, 916.340.8100 • Fax 707.425.4260

Email: bsonstravel@yahoo.com

1652 West Texas St. Suite 139, Fairfield, CA 94533

4200 North Boulevard Street No. 1B, Sacramento, CA, 95834

When tired of all treatments for
any disease at any age Try

HOMEOPATHIC

Experienced Consultant Physician since 1973

GURDIP SINGH SANDHU

DHMS-Gold Medalist, BAMS, MDEH - INDIA

Ex Principal, Prof., Chief Medical Officer,
Ex Member NCH and CA Homeomedical Society
Working under act SB 577 state of CA

ਹੋਰ ਇਲਾਜਾਂ ਤੋਂ ਥਕ ਗਏ ਹੋ ਤਾਂ ਹੋਮੀਓਪੈਥੀ ਅਜਮਾਓ

We sell homeopathic medicines

ਅਰਥਰਾਈਟਸ, ਦਮਾ, ਸ਼ੂਗਰ, ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਪੱਥਰੀ, ਖਾਰਸ਼, ਮੁਹਾਸੇ,
ਵਜ਼ਨ ਦਾ ਘਟਣਾ ਜਾਂ ਵਧਣਾ, ਜਨਾਨਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਲਾਜ
7021 Village Parkway Dublin CA 94568

Office: 408.729.6691

Cell: 408.687.1899

email: homeomedicine@yahoo.com
www.homeopathyatoz.com

ਡਾ. ਸੰਧੂ ਦੇ ਸਿਹਤ ਵਿਗਿਆਨ ਸੰਬੰਧੀ ਲੈਕਚਰ Listen live on Radio 1170

'Jus Punjabi TV' & Face Book Every Saturday 09:00 AM, Live on 'Jus Punjabi TV' Sunday 4:00 A.M.

A-one EXPRESS

ਸਾਨੂੰ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਓਨਰ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ

- ਲੰਬਾ ਸਮਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਰਾਈਵਰ ਵੀ ਟਰੇਂਡ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ
- ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਮਿਡਵੈਸਟ, ਨਾਰਥ-ਈਸਟ, ਸਾਊਥ-ਈਸਟ
- ਸੌਖੇ ਲੋਡ, ਚੰਗੇ ਪੈਸੇ ਅਤੇ ਤਨਖ਼ਾਹ ਸਮੇਂ ਸਿਰ
- 50% ਹੁੱਕ ਡਰਾਪ
- ਨਵੇਂ 2015, 2016 ਅਤੇ 2017 ਮਾਡਲ ਦੇ ਟਰੱਕ ਚਲਾਓ,
ਬਰੇਕ ਡਾਊਨ ਤੋਂ ਬਚੋ ਤੇ ਚੰਗੇ ਪੈਸੇ ਕਮਾਓ
- Excellent Payment
- Easy Aboard ELD Logbook

MC NO.
464630

6120 Faith Home Rd Ceres, CA 95307

TAX ID
#32-0065398

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮਨਜ਼ੀਤ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

TOLL FREE 888.725.7441 OFFICE: 209.537.0975 FAX: 209.537.0375

ਤੀਹਵੀਂ ਬਰਸੀ 21 ਸਤੰਬਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਦਾ ਜੁਝਾਰੂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਰੁੜਕਾ ਕਲਾਂ

ਲਵਸ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ

(0044-78258-13301)

“ਅਸੀਂ ਮਰੇ ਹਾਂ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦਾ ਜਾਪ ਕੀਤਾ।

ਕੌਮ ਵਿੱਚ ਗੰਗੂ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦੇਣੇ ਭਾਵੇਂ ਪੁੰਨ ਕੀਤਾ ਭਾਵੇਂ ਪਾਪ ਕੀਤਾ।”

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਜੰਗੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੌਰਾਨ ਜੂਝ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵੀਰਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਬੜੀ ਲੰਬੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਇੰਨੇ ਯੋਧੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨੀ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਅੱਜ ਆਪਣੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਿਆਰੇ ਵੀਰ ਦੀ ਸੁਰਮਗਤੀ ਵਾਲੀ ਕਹਾਣੀ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਜਵਾਨੀ ਅਤੇ ਉਮਰ ਦੀ ਸਿਖਰ ਦੁਪਿਹਰ ਕੌਮ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਉਹ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਕਰ ਵਿਖਾਈ ਕਿ “ਅਸੀਂ ਜੂਝ ਕੇ ਪਾਈਆਂ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ, ਨਹੀਂ ਜਾਲਮ ਅੱਗੇ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟੇ, ਕੌਮ ਤੋੜੇ ਸੰਗਲ ਗੁਲਾਮੀ ਦੇ, ਅਸੀਂ ਸਾਹ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਵਾਰ ਦਿੱਤੇ।”

ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਦਾ ਜਨਮ ਪੱਤੀ ਭੁੰਦੜ, ਪਿੰਡ ਰੁੜਕਾ ਕਲਾਂ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਜਲੰਧਰ ਵਿਖੇ ਸ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰੇ, ਮਾਤਾ ਤਰਸੇਮ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਅਸਲ ਪਿੰਡ ਬਿਲਗਾ ਹੈ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭੈਣ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਦੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰੁੜਕਾ ਕਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁਰੀਂ ਤਿੰਨ ਭਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭੈਣ ਹੈ। ਵੱਡਾ ਭਰਾ ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੈਟਰਿਕ ਤੱਕ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਰੁੜਕਾ ਕਲਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1985 ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੰਡਿਆਲਾ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈ ਲਿਆ। ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦੀ 58 ਕਿੱਲੋ ਅਤੇ 62 ਕਿੱਲੋ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਰੇਡ ਕਰਨ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਰੁੜਕਾ ਕਲਾਂ ਡੇਢ ਕੁ ਫੁੱਟੇ ਲਾਲ ਝੰਡੇ ਦੇ ਉਪਾਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਸੀ। ਰੂਸ ਦੇ ਪਿਛਲੱਗ ਲਾਲ ਝੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਭਾਵ ਕਾਮਰੇਡੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਾਰਨ ਭਾਈ ਸੋਢੀ ਵੀ ਸਿੱਖੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਸੀ ਪਰ ਜੰਡਿਆਲਾ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦਿਆਂ ਸਾਰ ਉਸ ‘ਤੇ ਧਰਮ ਦਾ ਰੰਗ ਚੜ੍ਹਨਾ ਅਰੰਭ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਫਿਜਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਹੋਈ

ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਵਲੋਂ ਅਰੰਭੀ ਹੋਈ ਧਰਮੀ ਲਹਿਰ ਜੋਬਨ ‘ਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਵੀ ਖਾਲਸਈ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਰੰਗੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦਾਹੜੀ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਪਤਾ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਬੜੇ ਦੁਖੀ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਥੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਰ ਤਰੀਕਾ ਵਰਤਿਆ, ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਝੂਠੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਕਰਕੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਪਰ ਇਸ

ਦਾ ਅਸਰ ਉਲਟਾ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤੰਗੀਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਧੱਕ ਕਰਦੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਉਸ ਰਸਤੇ ਦਾ ਪਾਂਧੀ ਬਣ ਗਿਆ ਜਿਸ ਰਸਤੇ ‘ਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਸਿੱਖ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਆਨ-ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਹੱਕਾਂ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਜੂਝਦਿਆਂ ਆਪਾ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਨਾਲ ਗਹਿਰੀ ਲੜਾਈਆਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ, ਪਿੰਡ ਦੇ ਭੂਤਰੇ ਹੋਏ ਇਹਨਾਂ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਦਾ ਆਗੂ ਸਰਪੰਚ ਕੁਲਵੰਤ ਕਾਂਤੀ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਦੇਵ, ਸ਼ਹੀਦ ਭਾਈ ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਹੀਆ, ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਭਟ ਕੇ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਸਾਲ 1986 ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਜੰਡਿਆਲਾ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਵਾਈ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਖਬਾ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਨੇ ਟੈਪੂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਹੇ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਕੋਲ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ 10 ਦਿਨ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਝੂਠਾ ਕੇਸ ਪਾ ਕੇ ਜਲੰਧਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਲੰਧਰ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਮਗਰੋਂ 4 ਅਕਤੂਬਰ 1987 ਨੂੰ ਆਪਣੇ

ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਆਖਦਿਆਂ ਰੂਪੋਸ਼ ਜੀਵਨ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦਕ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਕਮਾਂਡੋ ਫੋਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪਾ ਹੋਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਨੇਕ ਸਿੰਘ ਨੇਕਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਲੱਚਰ ਗਾਇਕ ਅਮਰ ਚਮਕੀਲੇ ਨੂੰ ਢੋਲਕੀਆਂ ਛੇਣਿਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਸਮੇਤ ਨਰਕਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਰਿਆ। ਕਾਮਰੇਡ ਸੋਹਣ ਢੇਸੀ ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਸਾਰ ਗੱਡੀ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਚਮਕੀਲੇ ਨੇ ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਖਾੜਕੂਆਂ ਦੀਆਂ ਗਿੱਦੜ ਧਮਕੀਆਂ ਨਹੀਂ ਡਰਦਾ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਚਮਕੀਲੇ ਨੇ ਇਹ ਫੜ੍ਹ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਰੁੜਕਾ ਕਲਾਂ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਕੁਲਵੰਤ ਕਾਂਤੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਰਜਨਾਂ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁਖਬਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਦੇਵ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਵਾਇਆ, ‘ਤੇ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪਾ ਨੇ ਬਾਬਾ ਸੰਗ ਢੇਸੀਆਂ ਵਿਖੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਗੰਨਮੈਨ ਅਸ਼ਵਨੀ

ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਬੋਧਾਰਏ ਦਾ ਕਾਮਰੇਡ ਸਿੰਗਾਰਾ ਆਪਣੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਗਵਾ ਬੈਠਾ। ਬਹਿਰਾਮ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ‘ਤੇ ਬੈਠੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇਵ ਨੂੰ ਕਾਮਰੇਡ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਫੜ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰੁੜਕਾ ਕਲਾਂ ਦੇ ਹੀ ਕਾਮਰੇਡ ਕੁਲਵੰਤ ਲੱਸੀ ਦੇ ਪਿਉ ਅਤੇ ਚਾਚੇ ਨੂੰ ਸੋਧ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਲਵੰਤ ਕਾਂਤੀ ਦੇ ਕਹਿਣ ‘ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਿੰਘਾਂ ਉਤੇ ਕਹਿਰ ਟੁੱਟ ਪਿਆ। ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਰਾਮ ਮੂਰਤੀ ਨੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਨਜਾਇਜ਼ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਤਸ਼ੱਦਦ ਕੀਤਾ। ਭਾਈ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜਿਆਦਾ ਅਤੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੁਲਿਸ ਤਸ਼ੱਦਦ ਝੱਲਿਆ

ਪਰ ਉਹ ਭਗੌੜਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਪਨਾਹ ਦੇਣੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਮਰੇਡਾਂ ਨੇ ਮਾਰਨ ਦੀ ਨੀਅਤ ਨਾਲ ਬਾਰਾਂ ਬੋਰ ਦੀ ਦੋਨਾਲੀ ਨਾਲ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਹੱਥ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਉਂਗਲਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਪੰਥ ਦੋਖੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧਾ ਲਾਇਆ ਉੱਥੇ ਅਖੌਤੀ ਤਾਂਤਰਿਕ ਅਤੇ ਨੱਗ ਬਾਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਜਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਅਖੀਰ ਉਹ ਦਿਨ ਆ ਗਿਆ ਜਿਹੜਾ ਰੂਪੋਸ਼ ਯੋਧਿਆਂ ‘ਤੇ ਅਕਸਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦਾ ਦਿਨ ਜਾਂ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਵਾਲਾ ਦਿਨ। ਪਿੰਡ ਡੱਲੇਵਾਲ ਤੋਂ 21 ਸਤੰਬਰ 1989 ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪਾ ਗੁਰਾਇਆਂ ਦੇ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਗੱਡੀ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿੱਚ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੱਪੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਆਣ ਕੇ ਘੇਰਾ ਪਾ ਲਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੁਲਿਸ ਰੁੜਕਾ ਕਲਾਂ ਦੇ ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਕੰਨਾ ਨਾਮ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਾਲੇ ਸ਼ੀਸ਼ਿਆਂ ਵਾਲੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਬਿਠਾ ਕੇ ਭਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪਾ ਨੂੰ ਫੜਨ ਲਈ ਘੁੰਮ ਰਹੀ ਸੀ। ਗੋਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਕੰਨਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਫਗਵਾੜੇ ਗੈਸ ਏਜੰਸੀ ਵਿੱਚ ਡਾਕਾ ਮਾਰਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਪਾਏ ਗਏ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦਾ ਦੋਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਨੇ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਖੀਰ ਸਫਲ ਵੀ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਕੁਦਰਤ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਹੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ। ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੈਰ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਵਿੱਚ ਫਸ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਪੈਰ ਨੂੰ ਮੋਚ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪੇ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਛਾਲ ਮਾਰ ਦਿੱਤੀ। ਐਨ ਉਸੇ ਵਕਤ ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਹੌਲੀ ਰਫਤਾਰ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਲੰਬੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਲ ਗੱਡੀ ਕਾਰਨ ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀਪਾ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਦੂਰ ਭੱਜ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਨੇ ਜਿਉਂਦੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਆਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਇਨਾਈਡ ਦਾ ਕੈਪਸੂਲ ਖਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਜੰਗੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਸੁਆਸ ਭੇਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਅੱਜ ਭਾਈ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ 30 ਸਾਲ ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਖਾਲਸਾ ਦਲ ਯੂਕੇ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਕੇਸਰੀ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਅਹਿਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਦਮ ਤੱਕ ਜਾਰੀ ਰੱਖਾਂਗੇ।

ਕਾਲੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਭਟਕਾਉਣ ਦੀ ਚਾਲ : ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਖਾਲਸਾ ਦਲ ਯੂਕੇ

‘ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਬਜਾਏ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ’

ਲੰਡਨ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਖਾਲਸਾ ਦਲ ਯੂਕੇ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਲਵਸ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੋ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਦੌਰਾਨ 312 ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਅਖੌਤੀ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇ ਇਸ ਐਲਾਨ ਦੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਬੜੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਦਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਡਰਾਮਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਡਰਾਮੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕਰਦੀ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਈ ਲਵਸ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਡੱਲੇਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਦੀ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਕਾਲੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਕੰਮ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪਿਆਰੇ

ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੂਨ 1984 ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਤਵਾਰੀਖ ਵਿੱਚ ਤੀਸਰਾ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਵਾਪਰਿਆ। ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਹਕੂਮਤ ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਕੰਪਲੈਕਸ ‘ਤੇ ਟੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਤੋਪਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਨੇ ਅੱਤ ਵਹਿਸ਼ੀ ਹਮਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਇਸ ਕਹਿਰ ਨਾਲ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਲੂੰਧਰੇ ਗਏ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 90 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਪੱਥਾਂ, ਕਲੱਬਾਂ ਦਾ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ, ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਬੇਅਦਬੀ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਕਮਰਕੱਸੇ ਕਰ ਲਏ। ਇਸ ਖੂਨੀ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਫਾਰਤਖਾਨਿਆਂ ਮੂਹਰੇ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਕਰਨੇ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿਤੇ। ਇਹ ਘੱਲੂਘਾਰਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਦਾ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਪ੍ਰਤੀ ਪੰਜ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਪਨਪ ਰਹੇ ਵੈਰ

ਦਾ ਕਰੂਪ ਭਰਿਆ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਸੀ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਇਹਨਾਂ ਸਿੱਖ ਵੀਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਜੰਗ ਲੜ ਰਹੇ ਵੀਰਾਂ ਦਾ ਡਟ ਕੇ ਸਾਥ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅੱਤਵਾਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਾਰ ਲੈਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਹਿੰਦੂਤਵੀਆਂ ਨੂੰ ਹਜ਼ਮ ਨਾ ਹੋਈ। ਉਹਨਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦਾ ਦੁੱਖ ਵੰਡਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਜਾਣਾ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਬਲੈਕ ਲਿਸਟ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ, ਜੋ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਰਿੜਕ ਹੁੰਦੀ ਆਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਰਾਹੇ ਬਗਾਹੇ ਸਿਆਸਤ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਲੈਣ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂਤਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਦੀ ਹੋੜ੍ਹ ਲੱਗੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੋੜ੍ਹ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿਚ ਆਈ ਖੜੋਤ ਕਾਰਨ ਵਧਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੇ ਹੀ ਇੱਕ ਛਲਾਵਾ, ਇੱਕ ਭਰਮ ਅਤੇ ਚਾਣਕਿਆ ਨੀਤੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਪ੍ਰਤੀਤ

ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਲੈਕ ਲਿਸਟ ਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਭੁਲੇਖਾ ਅਤੇ ਢੋਂਗ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਪਿਆਰੇ ਅਕਸਰ ਹੀ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖ ਹਰ ਪੱਖ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਬਲੈਕ ਲਿਸਟ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਪਿੱਛੇ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਅਕਸ ਖਰਾਬ ਕਰਨ ਦਾ ਵੀ ਮਨੋਰਥ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਜਾਹੇ ਜਲਾਲ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਸ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿੱਚ ਖਾੜਕੂ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਪ੍ਰਤੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸ਼ੱਕੇ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸਤਾ ਦੀ ਖੱਡ ਵਲ ਧਕੇਲਣ ਦੀ ਕੋਝੀ ਚਾਲ ਹੈ। ਅਗਰ ਇਸ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਲੈਕ ਲਿਸਟ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹੱਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ? ਕੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਜੰਗੇ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਕਾਰਜ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ? ਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕੌਮੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਕੇਵਲ ਬਲੈਕ ਲਿਸਟ ਖਤਮ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸੀ? ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਫਾਇਦਾ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਖਾਲਸਾ ਦਲ ਯੂਕੇ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਜੀ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ, ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਠਾਹਰਾ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਜਨਰਲ ਸ਼ੁਬੇਗ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸਾਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਨਾਲ ਸਿਰਜੇ ਗਏ ਅਜ਼ਾਦ ਸਿੱਖ ਰਾਜ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰੀਏ। ਇਸ ਯਤਨ ਹਿੱਤ ਸ਼ਹੀਦ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮੱਦਦ, ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਪੈਰਵਈ ਲਈ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਲਈ ਸਾਰਥਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਕਾਫਲੇ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦਾ ਅਹਿਦ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਸਿਰ ਫਰਜ਼ ਪਛਾਣੀਏ।

ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕ 'ਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੰਘਰਸ਼
ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 11 ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਸਮੇਤ ਕਿਰਤੀ, ਕਿਸਾਨ, ਪੇਂਡੂ/ਖੇਤ ਮਜ਼ਦੂਰ, ਸਨਅਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਦੀ ਰੋਸ ਰੈਲੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਪੁਲੀਸ ਰੋਕਾਂ ਲਗਾ ਕੇ ਨੁੱਸ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਪਰ ਸਰਕਾਰੀ ਰੋਕਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੈਂਕੜੇ ਕਿਸਾਨ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੁਲੀਸ ਨੂੰ ਝਕਾਨੀ ਦੇ ਕੇ ਮੁਹਾਲੀ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਹੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਯੂਨੀਅਨ (ਲਲਕਾਰ) ਦੇ ਕਾਰਕੁਨ ਕਾਫ਼ਲੇ ਬਣਾ ਕੇ ਆਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਰਸਤੇ ਆਟੋ ਵਿੱਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਕੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅੰਬ ਸਾਹਿਬ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਹੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਤੇ ਮਗਰੋਂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਲਿਜਾ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿਸਾਨ, ਕਿਰਤੀ, ਖੇਤ ਤੇ ਸਨਅਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਰੇਲਗੱਡੀ ਰਾਹੀਂ ਮੁਹਾਲੀ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਹਰ ਤਾਇਨਾਤ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਹ ਡੱਕ ਲਿਆ। ਮਗਰੋਂ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਹਿੰਦ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਿਜਾ ਕੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਡੀ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਾ ਦਿੱਤਾ।

ਟਰੰਪ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਲਾਦੇਨ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਮਾਰਿਆ
ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਅਲਕਾਇਦਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖੀ ਤੇ 9/11 ਦੇ ਮਾਸਟਰਮਾਈਂਡ ਓਸਾਮਾ ਬਿਨ ਲਾਦੇਨ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਹਮਜ਼ਾ ਬਿਨ ਲਾਦੇਨ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਲਡ ਟਰੰਪ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਮਜ਼ਾ ਨੂੰ 'ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ/ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖੇਤਰ' ਵਿੱਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਕਦੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਕਿਊਬਿਕ 'ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੈਲਮੈਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ
ਕਿਊਬਿਕ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕਿਊਬਿਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਦਸਤਾਰ ਸਜਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਪਾਸ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਹੜੇ ਸਿੱਖ ਟਰੱਕ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟਰੱਕ ਵਿੱਚੋਂ ਹੇਠ ਉਤਰਨ ਸਮੇਂ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੈਲਮੈਟ ਲੈਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਦਸਤਾਰ ਹੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਸਜਾਉਂਦੇ ਹੋਣ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿੱਥੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਵੀ ਹੈਲਮੈਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦ ਕਿ ਸਾਲ 2006 ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕਰਕੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਾਲ 2016 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਊਬਿਕ ਵਿੱਚ ਬਿੱਲ-21 ਵੀ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਬਿੱਲ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਪਹਿਨ ਕੇ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਅੱਗੇ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਧਾਰਮਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਅਪਲਾਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ।

ਮਾਮਲਾ 1984 ਦੇ ਕਾਨਪੁਰ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ

ਸਿੱਟ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ ਫਾਈਲਾਂ

ਕਾਨਪੁਰ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਕਾਨਪੁਰ ਵਿਚ ਹੋਏ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਐੱਸਆਈਟੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤਕ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਫਾਈਲਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੀਆਂ। 35 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਰਿਕਾਰਡ ਹੁਮ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਲੱਭ ਸਕੇ। ਹੁਣ ਐੱਸਆਈਟੀ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਮਦਦ ਮੰਗੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਵੀ ਹਨ। ਐੱਸਆਈਟੀ ਸੂਤਰਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ 38 ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 12 ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਤੇ ਬਾਕੀ ਵਿਚ ਫਾਈਨਲ ਰਿਪੋਰਟ ਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਤਕ ਫਾਈਲਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ ਹਨ।

ਕਤਲੇਆਮ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿਚ 1254 ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਰਜ ਹੋਏ ਸਨ। ਨਜ਼ੀਰਾਬਾਦ ਥਾਣੇ ਵਿਚ 135, ਨੌਬਸਤਾ ਵਿਚ 227, ਗੋਵਿੰਦਨਗਰ ਵਿਚ 374, ਸੀਸਾਮਊ ਵਿਚ 72, ਕਲਿਆਣਪੁਰ ਵਿਚ 47, ਪਨਕੀ ਵਿਚ 46 ਤੇ ਕਿਦਵੀਨਗਰ ਵਿਚ 52 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰਨਾਂ ਥਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਿਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨੇ 1101 ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਵਿਚ ਫਾਈਨਲ ਰਿਪੋਰਟ ਤੇ 153 ਵਿਚ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਲਾਈ ਸੀ।

ਖਾਲਸਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣੇਗੀ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਵਿਚ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਮੌਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਸਥਿਤ ਬੈਲੀਗਮ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਾਸਤੇ ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਵਲੋਂ 130 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਰਦਾਸ ਸਮਾਗਮ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇਰੇ ਤੋਂ ਪਰਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਬੈਲੀਗਮ ਵਿਚ ਖਾਲਸਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ 130 ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ, ਸਿੱਖ ਫਲਸਫਾ, ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਾਲਸਾ ਅਕੈਡਮੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕਾਲਜ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਖਰੀਦ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਦਫਤਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਸਬੰਧੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਡਾ. ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ 20 ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਸੇਵਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਧੁੱਸੀ ਬੰਨ੍ਹ ਮੰਡਿਆਲਾ ਦੇ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਬਾਰੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਰਿਪੋਰਟ

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਿੱਖ ਵਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ 75 ਲੱਖ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ

ਪ੍ਰੋ. ਬਲਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ (ਮੋਬ. 98157-00916)

ਸਿੱਖ ਸੇਵਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਇਨਵੇਸਟਿਗੇਟਿਵ ਟੈਕ ਲੈਬਰਟਰੀ ਮੁਹਾਲੀ ਤੋਂ ਧੁੱਸੀ ਬੰਨ੍ਹ ਮੰਡਿਆਲਾ ਦੇ ਮਲੀਨ, ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਤੇ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਏ, ਜੋ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਘਰ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ 16 ਸਤੰਬਰ 2019 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਹੋਈ, ਜੋ ਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਵਾਇਰਸ 100 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਈ ਕੋਲੀ, 100 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਕੋਲੀਫਾਰਮ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਹੈ। ਬਾਇਓਕੈਮੀਕਲ ਦਾ ਟੈਸਟ ਰਿਜ਼ਲਟ 3.80 ਆਇਆ, ਕੈਮੀਕਲ ਆਕਸੀਜਨ ਡਿਮਾਂਡ ਮਿਲੀਗ੍ਰਾਮ 54.50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਆਈ ਤੇ ਅਮੋਨੀਅਲ ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ 1.82 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਆਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦਾ ਭਾਅਕਰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਹੈ, ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਮੌਤਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਲੋਹੀਆਂ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਪਿੰਡਾਂ ਗਿੱਦੜ ਪਿੰਡੀ, ਵਾਟਾਂਵਾਲੀ, ਚੰਨਣ ਵੰਡੀ, ਦਾਰੇਵਾਲ, ਤਕੀਆਂ, ਜੂਸਫਪੁਰ, ਸੇਖਮਾਂਗਾ, ਸਰੂਪਵਾਲ, ਨਸੀਰ ਪੁਰ, ਮੰਡਾਲਾ ਤੇ ਮੰਡਾਲਾ ਛੱਨਾ ਕੋਲ ਕਾਲਾ ਪਰਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਉਹ ਚਿੱਟੀ ਵੇਖੀ ਤੇ ਕਾਲਾ ਸੰਘੀਆ ਡਰੇਨ ਦਾ ਪਰਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਹੈ। ਕਾਲਾ ਸੰਘੀਆ ਡਰੇਨ ਅਤੇ ਚਿੱਟੀ ਵੇਖੀ ਵਿਚ ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਇੰਡਸਟਰੀ (ਲੈਦਰ ਕੰਪਲੈਕਸ) ਅਤੇ ਕਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਸੀਵਰੇਜ ਦਾ ਪਾਣੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਦਰਿਆਈ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਰਸਾਇਣਕ ਤਰਲ ਰੋੜ੍ਹਨੇ ਜਾਂ ਰੜ੍ਹਨ ਦੇਣੇ ਜਲ ਐਕਟ, 1974 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਮਿਲਾਫ਼ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕੰਟਰੋਲ ਬੋਰਡ ਵਲੋਂ ਤਿਆਰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਵਾਰ ਵਾਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਾ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ੁਰਮ ਹੈ। ਪਰ ਕਿਸੇ ਇਕ ਵੀ ਉਦਯੋਗਕ ਘਰਾਣੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਸ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜੇ ਦਰਜ ਕਰ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਬਹਾਨੇ ਬੋਝਾ ਬਹੁਤਾ

ਚੋਹਲੀਆਂ ਆਦਿ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਸੇਵਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਵਲੋਂ ਜੋ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਲਗਾਏ ਗਏ, ਉਸ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ, ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਰੜਕ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ, ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ਾਬੀ ਸੁਆਦ ਅਤੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਕਿਰਕ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਖੁਰਕ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ, ਪੇਟ ਤੇ ਅੰਤੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਸਾਹ ਲੈਣ ਵਿਚ ਸਮੱਸਿਆ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਕੰਨ ਦੇ ਪਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੰਡਿਆਲਾ ਛੱਨਾ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੰਨ ਦੇ ਪਰਦੇ ਖਰਾਬ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਸਿੱਖ ਸੇਵਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਮੰਡਿਆਲਾ ਛੱਨਾ ਦੇ 125 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਤੇ ਤਿੰਨ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਕਰਕੇ ਘਰ ਭੇਜਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ

ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਇਹਨਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣ ਤਾਂ ਪਸ਼ੂ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਣ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਕੋਈ ਫ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਖਿਰ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਇਹ ਸਪਲਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੀਆਂ। ਜੇ ਇਹ ਸਪਲਾਈ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਾਰਖਾਨੇ ਜੋ ਸਾਡੇ ਜਲ ਸਰੋਤ ਪਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰਸ਼ਾਸ਼ਣ ਦੀ ਨੱਕ ਹੇਠ ਚਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ, ਕੋਈ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ। ਅੱਜ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਇਸ ਹਵਸ ਦੀ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਠੋਸ ਕਚਰਾ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਜਲੰਧਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸ਼ਣ ਨੇ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਨਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਯਕੀਨਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਘਾਤਕ ਹੋਣਗੇ। ਸਿੱਖ ਸੇਵਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਵਧੀਆ ਬਰਾਂਡ ਦੀਆਂ ਕਲੋਰੀਨ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਕੇ ਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਢੰਗ ਦੱਸੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਚ ਸਕੇ ਤੇ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਖਤਰਨਾਕ ਕੀਟਾਣੂਆਂ/ਜੀਵਾਣੂਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਿੱਖ ਵਲੋਂ ਮਦਦ-

ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਆਵਾਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੰਸਥਾ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਿੱਖਜ਼ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਲਈ 75 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਦੀ ਯਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਛੱਨਾ ਕ੍ਰਮਾ ਮਾਸਕੀ ਚੱਕ ਢੇਰਾ ਵਿਚ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਸਮੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਹੜ੍ਹ ਨਾਲ ਝੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਅਗਲੀ ਫ਼ਸਲ ਬੀਜਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਬੀਜ ਅਤੇ ਖਾਦਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਰੁਮਾਲਾ ਸਾਹਿਬ, ਚੰਦੇਆ ਸਾਹਿਬ, ਪਾਲਕੀ, ਇਨਵਰਟਰ, ਹਰਮੋਨੀਅਮ, ਤਬਲਾ, ਗੈਸ ਵਾਲੀਆਂ ਭੱਠੀਆਂ, ਤਵੀ, ਬਰਤਨ, ਕੰਬਲ, ਬਿਸਤਰੇ ਤੇ ਕਣਕ ਆਦਿ ਸਾਮਾਨ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਆਪਣਾ ਬਣਦਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇਗੀ।

ਸਰਕਾਰੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਦੌਰਾ-

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰੀ ਕੇਂਦਰੀ ਟੀਮ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਅਨੁਜ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਚਲੇ ਆਈ. ਐਸ. ਬੀ. ਵਿਚ ਬੈਠਕ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ (ਮਾਲ) ਕੇ. ਬੀ. ਐਸ. ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਏ ਕੁੱਲ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਸਬੰਧੀ ਚੁੱਕੇ ਕਦਮਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 1219.23 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਦ ਕਿ ਨਿਰਪੱਖ ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 2 ਹਜ਼ਾਰ ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਟੀਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਤਲੁਜ, ਬਿਆਸ ਅਤੇ ਰਾਵੀ ਦਰਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਸ਼ਹਿਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ, ਰੂਪਨਗਰ, ਜਲੰਧਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮੋਗਾ, ਪਠਾਨਕੋਟ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਤਰਨਤਾਰਨ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਗੁਰਕੀਰਤ ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੀੜਤਾਂ ਦੀ ਜਾਨ-ਮਾਲ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਅਤੇ ਮੁੜ-ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਵੀ ਸਾਰਥਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਮਦਦ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੀ।

ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਕਰਕੇ ਕੋਸ਼ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਤੇ ਨਦੀਨ ਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ, ਤਾਂਬਾ, ਸਿੱਕਾ, ਜਿਸਤ, ਕੋਬਾਲਟ, ਕਰੋਮੀਅਮ, ਯੂਰੇਨੀਅਮ, ਆਰਸੈਨਿਕ, ਸਿੱਕਾ, ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ, ਫਲੋਰਾਈਡ, ਸਿਲੇਨੀਅਮ ਤੇ ਨਿਕਲ ਰਹਿੰਦ-ਪੁੰਹਦ, ਡਾਈਆਂ, ਸਾਬਣ, ਡਿਟਰਜੈਂਟ, ਮਲ ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਕੂੜਾ ਕਚਰਾ ਵਰਗੀਆਂ ਖਤਰਨਾਕ ਧਾਤਾਂ ਦੀ ਰਹਿੰਦ ਪੁੰਹਦ ਤੇ ਸ਼ੀਸ਼ਾ, ਕੇਡਮਿਅਮ, ਜਿੰਕ, ਮਰਕਰੀ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਿਕਦਾਰ ਇਸ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਮਿਲੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੇ ਭਿਆਨਕ ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜਲ ਅਤੇ ਹਵਾ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਹੋਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੇ ਮਨੁੱਖਾਂ, ਪਸ਼ੂਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀਆਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੰਡਿਆਲਾ ਛੱਨਾ, ਕਾਸੇ ਮੰਡੀ, ਜਾਨੀਆ ਚਾਹਲ, ਮੁੰਡੀ ਕਾਹਲੋਂ, ਧੱਕਾ ਬਸਤੀ, ਮੁੰਡੀ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ, ਮੁੰਡੀ

ਜੀਵਨ ਰੱਖਿਅਕ ਪਾਣੀ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੜ੍ਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਇਸ ਗੱਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਮਿਕਸ ਹੋਣ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਭਾਅਕਰ ਰੋਗ ਕੈਂਸਰ, ਹਾਰਟ, ਕਿਡਨੀ, ਹੇਜ਼ਾ, ਮਿਆਦੀ ਬੁਖਾਰ, ਪੀਲੀਆ, ਦਸਤ, ਤਪਦਿਕ, ਪੇਟ, ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੋਗ ਆਦਿ ਫੈਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਖਤਰਨਾਕ ਕੀੜੇ ਪਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਲਾ ਪਾਣੀ ਮਨੁੱਖੀ ਚਮੜੀ ਗਾਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਣ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸਤਹੀ ਅਤੇ ਭੂ-ਗਰਭ ਸਰੋਤ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਤੇ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਜਲ ਸ੍ਰੋਤ ਅੱਜ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। 200 ਮੀਟਰ ਦੇ ਬੋਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਟਿਊਬਵੇਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਾਲਾ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੂਸ਼ਿਤ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਕਾਲੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਵੜਨ ਤੇ ਘਰ ਦੇ ਨਲਾਂ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲਗ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਸ਼ੂ ਵੀ ਬਿਮਾਰ ਪੈ ਰਹੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਸ਼ੁੱਧ ਪਾਣੀ

ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਸੁੱਕੇ ਰਾਸ਼ਨ ਦੇ ਅੰਬਾਰ ਲੱਗੇ

ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੁੱਕਾ ਰਾਸ਼ਨ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਉੱਥੇ ਪੀੜਤ ਲੋਕ ਸਾਮਾਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਮਨਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਸ ਦਾ ਸੰਕਟ ਆਏ ਦਿਨ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੰਡਾਲਾ ਛੱਨਾ, ਗਿੱਦੜਪਿੰਡੀ, ਸਰੂਪਵਾਲ, ਆਲੀ ਕਲਾਂ ਤੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਹੋਰ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਿੱਲਤ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬੋਤਲਾਂ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕਈ ਸਮੱਗਰੀ ਵੰਡਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਸਾਮਾਨ ਵੰਡਿਆਂ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣਾ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਸਾਮਾਨ ਲੈਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖ ਸੇਵਕ ਸੁਸਾਇਟੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ। ਛੋਟੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਣਕ ਦੀ ਬਿਜਾਈ ਲਈ ਵਧੀਆ ਬੀਜ, ਖਾਦ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਭਗਵਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਚੁਭਦੀ ਹੈ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ?

ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਸਰਬ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤਹਿਤ ਇਸ ਨੂੰ ਮਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਇਰਦ-ਗਿਰਦ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜਾ ਚੌਗਿਰਦਾ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਬੱਚਾ ਵੀ ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਪਰਵਾਨ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਤੋਤਲੀ ਜੁਥਾਨ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਬੋਲਾਂ ਦੇ ਗਵਾਹ ਵੀ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਤੇ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਮਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਹੀ ਕਿਸੇ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਂ ਵਰਗਾ ਭਾਵੁਕ ਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਪੀਡੀਆਂ ਗੰਢਾਂ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਹੀ ਬੱਝਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਤਮਾਮ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਹੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਨੇ ਮੋਹਰ ਲਗਾਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿਚ ਰਚੀ ਕੁਦਰਤੀ ਬੋਲੀ ਹੀ ਤਾਅ ਉਮਰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਸਹਿਜ ਤੇ ਸਰਲ ਰਾਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਕੁੱਛੜ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਕੁਦਰਤੀ ਵਰਤਾਰਾ ਹੈ ਜੋ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਕਿਸੇ ਉੱਤੇ ਜਬਰੀ ਬੋਧੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਦਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦਾ ਮਾਣ-ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਭ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਤਰੀ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਦੂਜੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਗੰਵਾਰ ਕਹਿ ਕੇ ਜਾਂ ਗਾਲੀ ਗਲੋਚ ਕਰ ਕੇ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰੋ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਬਣੇ ਭਗਵੰਦਾਦੀਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਈਰਖਾਲੂ ਸੋਚ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਸੇਖੋਂ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਤੇਜਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਨਿਰਾਦਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਦਿਵਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਬਣੇ ਆ ਰਹੇ ਸੰਘ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਭੱਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਵਰਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਮਾਮਲੇ ਉੱਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ੀ ਚੁੱਪ ਧਾਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੀ ਲੀਪਾਪੋਚੀ ਕਰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦਰਅਸਲ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਅੰਦਰੋਂ ਖਾਰ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਭਗਵੀਂ ਸੋਚ ਦਾ ਇਹ ਵਤੀਰਾ ਚਿਰ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਕ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਠਿੱਥੀ ਲਾਉਣ ਦੇ ਕੋਝੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਵੇਲੇ ਵੀ ਸੰਘੀਆਂ ਨੇ ਪੂਰਾ ਤਾਣ ਲਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਥਾਂ ਹਿੰਦੀ ਲਿਖਵਾਉਣ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ ਸੀ। ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਸਮੁੱਚੀ ਲੋਕਾਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ 550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੂਰਬ ਮਨਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸੰਘੀਆਂ ਵੱਲੋਂ 'ਗੰਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ' ਦੱਸਣਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇ ਕੁ ਸਾਲ ਹੋਰ ਠਹਿਰ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇਣਾ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਦਿਵਸ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਕ ਭਾਸ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਤਾਂ ਗੱਲ ਮੰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਪਸੀ ਸੰਪਰਕ ਲਈ ਕਿਸੇ ਇਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਪਰ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹੋ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਗਵਿਆਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸਿਆਸਤ ਨੰਗੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਹਿਰੂ ਕਾਲ ਵੇਲੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ 15 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੰਪਰਕ ਜਾਂ ਦਫਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੱਠਵੇਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿਚ 22 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਰਜ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਫਿਰ ਹੁਣ ਮਸਲਾ ਕੀ ਹੈ? ਸਚਾਈ ਇਹ ਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵੰਨ-ਸੁਵੰਨੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਗਲਬੇ ਹੇਠ ਮਸਲ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦ ਦਾ ਪਲੇਬਣ ਲਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹੋ ਭਗਵੰਦਾਦ ਤੇ ਆਰਐਸਐਸ ਦਾ ਮੂਲ ਏਜੰਡਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਨ ਵੇਲੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੋਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸੰਪਰਕ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਹੀ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸੰਨ 1963 ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ ਤੇ ਜਾਨਾਂ ਵੀ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅੱਗੇ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਤੇ ਮਾਤ-ਭੂਮੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤੀ ਆਭਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵੱਡਾ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਹਾਜ਼ਰਾ ਹਜ਼ੂਰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿੱਪੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਦੂਜੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ, ਭਗਤਾਂ, ਸੂਫੀਆਂ ਦੀ ਰਚੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਅਮੋਲਕ ਖਜ਼ਾਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਹ ਰੱਬੀ ਬਾਣੀ ਕਥਿਤ ਹਿੰਦੂਤਵ ਤੇ ਪਾਖੰਡ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਭੰਨਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਭਗਵਿਆਂ ਦੇ ਕਥਿਤ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਫਲਸਫਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵੱਡਾ ਅੜਿੱਕਾ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਨਿਆਰੇਪਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕੋਝੇ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਜੋਕੇ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੰਜਾਬੀ 'ਤੇ ਹੋਏ ਸੱਜਰੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਅਗਾਊਂ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਨਵੀਂ ਸਿਆਸੀ ਸਫਬੰਦੀ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਭਗਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸਬਕ ਲੈਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀ ਦਾ ਮਸਲਾ ਕੋਈ ਧਾਰਾ ਤੋੜਨ ਜਾਂ ਮਸਜਿਦ ਢਾਹ ਕੇ ਮੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਵਾਂਢੀ ਮੁਲਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੀ ਉਰਦੂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੱਦ ਕਰ ਕੇ ਸੰਨ 1971 ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੋ ਟੋਟੇ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੰਭੀਰ ਮਸਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਅੱਗ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣੇ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੋਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨਾਲ ਜੋੜੇਗੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸਹਿਜ ਤੇ ਸੁਖਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦ ਤਕ ਸੋਚ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਿਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਜਟਿਲ ਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ।

ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਮਰਾ

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਮਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪਿਛੇ ਇਕ ਤਰਕ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਸ ਚੌਗਿਰਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਂ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਖ਼ਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰ ਖ਼ਤਰੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, ਸਮਝਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬੱਚਾ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮਾਂ ਦਾ ਆਸਰਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮਾਂ ਨਾਲ ਭਾਵੁਕ ਸਾਂਝ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਹੋਸ਼ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚੇ ਦੇ ਦੀ ਹਰ ਕੁਦਰਤੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨੂੰ ਮਾਂ ਹੀ ਪਰੀਭਾਸ਼ਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਹੱਸਦਾ ਹੈ, ਰੋਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਰੋਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਭੁੱਖ ਲੱਗੀ ਹੈ, ਹੁਣ ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮਾਂ ਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗੁੰਗੇ ਦੀ ਬੋਲੀ ਵਾਂਗ ਮਾਂ ਹੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਡੀ-ਕੋਡ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨੁਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੱਸਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵਰਣਮਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਵਿਆਕਰਣ ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਜੋੜ ਦੇ ਸਬਕ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਉਹ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਇਕ ਪੂਰੀ ਬੋਲੀ ਸਿਖਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਹ ਲੱਗਦੀ ਬੱਚਾ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਮਾਂ ਹੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਧਿਆਪਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਬੋਲਣਾ, ਸਮਝਣਾ ਤੇ ਸਮਝਾਉਣਾ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਿਖਲਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕੁਦਰਤੀ ਹੀ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਅਨਪੜ੍ਹ ਤੋਂ ਅਨਪੜ੍ਹ ਮਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਨਿਪੁੰਨ ਬਣਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਂ ਦੀ ਉਸ ਘਾਲਣਾ ਪ੍ਰਤੀ ਸਤਿਕਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮਾਂ ਬੱਚੇ ਦਾ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਅਰਥ ਪੂਰਣ ਰਿਸ਼ਤਾ ਗੰਢਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਹੋਸ਼ ਸੰਭਾਲਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਦੋਂ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਬੋਲੀ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਆਸ ਪਾਸ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤ ਮਿੱਤਰ, ਉਸ ਦੇ ਗਲੀ ਗਵਾਂਢ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਆਸ ਪਾਸ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬੋਲੀ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇੰਜ ਉਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਇਕ ਉਸ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ

ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਬੋਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਚਰ ਕੇ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੌੜੀ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਬੋਲੀ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦਾ ਸਹਿਜ ਸਾਧਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਾ ਇਸ ਵਿਚ ਸੋਚਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਤਰਕ ਸ਼ਾਸਤਰ ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ ਉਸ ਵਿਚ ਇਸੇ ਕੁਦਰਤੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਹੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਤੇ ਸੰਦਰਭ ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਕੁਦਰਤੀ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਬੋਲੀ ਸੁਣਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੁਦਰਤੀ ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਬਦ ਇਕੱਠੇ ਕਰਕੇ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ਬਦ ਭੰਡਾਰ ਸਿਰਜਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾ ਗਿਆਨ ਹਾਸਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛੋ ਤਾਂ ਉਹ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਘਰ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਹੈ, ਬਜ਼ਾਰ ਕਿਸ ਪਾਸੇ ਹੈ, ਸਕੂਲ ਕਿਧਰ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਥੇ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਕੀ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਕੀ ਖਾਣਾ ਹੈ ਤੇ ਕੀ ਪਾਉਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਪਸੰਦ ਨਾ ਪਸੰਦ, ਉਸ ਦੀ ਖੇਡ ਤੇ ਖੇਡ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਬਾਰੇ ਗੱਲਾਂ, ਕੌਣ ਜਿੱਤਿਆ, ਕੌਣ ਹਾਰਿਆ, ਬਾਲ ਕਹਾਣੀਆਂ ਤੇ ਬਾਲ ਗੀਤ, ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕੁਦਰਤੀ ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਹੀ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਸਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਸਿੱਖਣਾ ਹੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪਰਵਾਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਜਦੋਂ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਣ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਬੜੀ ਖਿੜ ਆਉਂਦੀ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਦੇ ਪਰ ਨਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਿਉਹਾਰ ਦਾ ਕੁਝ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ ਤੇ ਨਾ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਗੀਤਾਂ ਤੇ ਕਹਾਣੀ ਦਾ। ਸੋ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲੋਹੜੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦਾ ਸਾਂ। ਪਰ ਲੰਘੀ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਲੋਹੜੀ ਦੇ ਗੀਤ ਸਿੱਖ ਲਏ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਉਹ ਗੀਤ ਗਾ ਕੇ ਲੋਹੜੀ ਮੰਗਦੇ ਦੇਖੇ ਗਏ। ਨਿਸ਼ਚੇ ਹੀ ਕੁਦਰਤੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਾਕਤਵਰ ਹੈ।

ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਅਹਿਮ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਹੀ ਸਿੱਖਣਾ, ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਇਸੇ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ, ਦੇਖਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਉਸ ਲਈ ਤਾਰੇ ਟਿਮਟਿਮਉਂਦੇ ਹਨ, ਸੂਰਜ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਝੂਟੇ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਬੱਦਲ ਤੈਰਦੇ ਹਨ, ਚੰਨ ਬਾਤ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਫੁੱਲ ਖਿੜਦੇ ਹਨ, ਚਿੜੀਆਂ ਤੇ ਪੰਛੀ ਚਹਿਚਹਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਨਵਰ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਇਸੇ ਬੋਲੀ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਰਾਜ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਬੁੱਧੀ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਰਾਹ ਫੜਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸੇ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਹੀ ਸਮਝ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਬੋਲੀ ਇਸ ਦੀ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੀ।

ਉਹ ਇਸੇ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਹੀ ਤਾਂ ਰੋਂਦਾ ਹੱਸਦਾ, ਗਾਲਾਂ ਕੱਢਦਾ, ਗੁੱਸੇ ਵਿੱਚ ਲੂਸਦਾ, ਝੂਰਦਾ, ਚੀਕਦਾ, ਜ਼ਿੱਦਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਇਸੇ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਹੀ ਪੂਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਬੋਲੀ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇ।

ਉਸ ਦਾ ਢਿੱਡ ਦੁਖੇਗਾ, ਇਸੇ ਬੋਲੀ ਵਿਚ। ਉਸ ਦਾ ਗਲਾ ਖਰਾਬ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਇਸੇ ਬੋਲੀ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਪਨੇ ਆਉਣਗੇ, ਇਸੇ ਬੋਲੀ ਵਿਚ। ਉਸ ਨੂੰ ਚੇਤਾ ਆਵੇਗਾ ਇਸੇ ਬੋਲੀ ਵਿਚ। ਉਹ ਨੀਂਦ ਵਿਚ ਬੁੜਬੁੜਾਏਗਾ ਇਸੇ ਬੋਲੀ ਵਿਚ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਮਾਹੌਲ ਚੋਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਹੋਵੇਗਾ ਬੱਚਾ ਉਹੀ ਬੋਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ।

ਬੋਲੀ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਵੀ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਕਾਰਗਰ ਹੈ, ਉਹ ਵੀ ਉਹੀ ਤਰੀਕਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਕੁਦਰਤੀ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਵੀਹ-ਵੀਹ ਸਾਲ ਗਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਬੋਲੀ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਪੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬੱਚੇ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਿੱਲੇ ਤੇ ਸਾਧਨ ਤੋਂ ਦੂਜੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਸਿੱਖ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਬੱਚੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਿਹੜੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗਰੀਬ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਢਿੱਡ ਵਾਸਤੇ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੋਰ ਦੇ ਖੰਭਾਂ ਦੇ ਬਣੇ ਪੱਖੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਇਕ ਬੱਚਾ ਤਕਰੀਬਨ ਗਿਆਰਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪੱਖੇ ਵੇਚ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਕ ਹੋਰ ਭਿਖਾਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਬੱਚਾ ਚਾਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬਹੁਤ ਸਹਿਜ ਨਾਲ ਬੋਲ ਤੇ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਸ ਮਿੰਟ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਚੈਨਲ ਨਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ। ਜਿੰਨੀ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਉਹ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਹਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਵੱਡੇ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਮਾਧਿਅਮ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬੋਲ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਬੱਚੇ ਨੇ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ, ਜਿਹੜਾ ਕੁਦਰਤ ਨੇ ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਬਣਾਇਆ ਸੀ।

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਬਣੇ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਸੋਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਨਾਲ ਜੋੜੇਗੀ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਿੱਖਣ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸਹਿਜ ਤੇ ਸੁਖਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਦ ਤਕ ਸੋਚ ਨੂੰ ਢੁਕਵੀਂ ਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸਿਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਜਟਿਲ ਤੇ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਵਾਸਤੇ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਸਕੇ।

ਭਾਜਪਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੰਨ ਸੁਵੰਨੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਤੇ ਬੋਲੀਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲੱਗੀ ਤਬਾਹ

ਜਲੰਧਰ/ਏਨੀ ਨਿਊਜ਼ : ਹਿੰਦੀ ਦਿਵਸ ਉੱਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣੇ ਟਵੀਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਬਹੁ-ਭਾਸ਼ਾਈ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ ਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਇਕ ਭਾਸ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਪਛਾਣ ਬਣੇਗੀ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹਿੰਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਦਿਵਸ 'ਤੇ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੋਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀ ਦਿਵਸ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਸਾਲ 2024 ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਤਕ ਹਿੰਦੀ ਵਿਰਾਸਤੀ ਦਰਜਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਵੇਗੀ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਦਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੱਠਵੇਂ ਸ਼ਡਿਊਲ ਵਿਚ 22 ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਦਰਜਾ ਹਾਸਿਲ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਚਿੱਠੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਦੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਣਨ ਵੇਲੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵੇਂ 15 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਲਿੰਕ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ। ਸਾਲ 1963 ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ 28 ਜਨਵਰੀ 1965 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵਿਰੋਧ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਦੰਗੇ ਹੋਏ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 70 ਦੇ ਲਗਭਗ ਜਾਨਾਂ ਗਈਆਂ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਗਨ ਭੇਟ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

- ਹਿੰਦੀ, ਹਿੰਦੂ ਹਿੰਦੋਸਤਾਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਕੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਲ ਵਧਣ ਲੱਗੀਆਂ ਸੰਘੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ
- ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਦਾ ਬੋਲਬਾਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਸੰਕੇਤ
- ਪੰਜਾਬ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਰਾਹੀਂ ਪੰਜਾਬੀ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਹਮਲਾ

- ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜ਼ਲੀਲ
- ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਤੇਜਵੰਤ ਮਾਨ ਨਾਲ ਹੋਏ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੀ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਜਾਂਚ ਮੰਗੀ
- ਡਾ. ਹੁਕਮਚੰਦ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਝਗੜਾਲੂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸਿਆ

ਦੱਖਣ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ-

ਹੁਣ ਡੀਐੱਮਕੇ, ਕਾਂਗਰਸ, ਸੀਪੀਆਈ, ਅੰਨਾ ਡੀਐੱਮਕੇ, ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ ਤੇ ਹੋਰ ਕਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਰਨਾਟਕ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿੱਧਾਰਥੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ 22 ਸਰਕਾਰੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਨੜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ। ਡੀਐੱਮਕੇ ਦੇ ਐਮਕੇ ਸਟਾਲਿਨ ਨੇ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਅੰਨਾ ਡੀਐੱਮਕੇ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਬੋਧਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।

ਦੇਸ਼ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚਲੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖਿਆ ਲੈਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। 1947 ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬਣਨ 'ਤੇ ਉਰਦੂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਕੱਟੜਵਾਦੀ 'ਇਕ ਦੇਸ਼, ਇਕ ਧਰਮ, ਇਕ ਭਾਸ਼ਾ' ਦੇ ਅਨੁਯਾਈ ਸਨ। ਉਰਦੂ ਬੋਧਣ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਪੂਰਬੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਕਈ ਅੰਦੋਲਨ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤ ਇਕ ਵੱਖਰਾ ਦੇਸ਼ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਜੱਦੋਜਹਿਦ ਵਿਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। 1971 ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੋ ਟੋਟੇ ਹੋ ਗਏ। ਕੈਨੇਡਾ, ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਦੂਸਰੇ 'ਤੇ ਬੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ। ਹਿੰਦੀ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਦੂਸਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗਲਬਾ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਰਵੱਈਏ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬ੍ਰਿਜ ਭਾਸ਼ਾ, ਭੋਜਪੁਰੀ, ਅਵਧੀ, ਰਾਜਸਥਾਨੀ, ਪਹਾੜੀ ਆਦਿ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹਿੰਦੀ ਦਰਜ ਕਰਾਉਣ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਪਛਾਣ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਬਣਦਾ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੋਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੂਸਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਬੋਧੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲ ਧੋਖਾ-

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਿਵਸ ਬਾਰੇ ਕਰਵਾਏ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਡਾ. ਤੇਜਵੰਤ ਮਾਨ ਨਾਲ ਹੋਏ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ

ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਸ ਘਟਨਾ ਦੀ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਭਾ ਨੇ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਹਿੰਦੀ-ਹਿੰਦੂ-ਹਿੰਦੂਸਤਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕਣ, ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਫਿਰਕੂ ਸੋਚ ਦੀ ਘੁਸਪੈਠ ਬਾਰੇ ਸਖ਼ਤ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਤੋਹੀਨ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਸੇਖੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਤੇਜਵੰਤ ਮਾਨ ਨੇ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ 13 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਿਵਸ ਬਾਰੇ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਚ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਡਾ. ਹੁਕਮ ਚੰਦ ਰਾਜਪਾਲ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਿੰਦੀ-ਹਿੰਦੂ-ਹਿੰਦੂਸਤਾਨ ਦੇ ਏਜੰਡੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕਬਿਤ ਗਾਲੀ-ਗਲੋਚ ਅਤੇ ਝਗੜਾਲੂ ਭਾਸ਼ਾ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਸੇਖੋਂ ਵੱਲੋਂ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਡਾ. ਮਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਆਪਣਾ ਰੰਗ ਮੁਹਾਵਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਰਗੀ ਮਹਾਨ ਰਚਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਵਾਰਸ ਸ਼ਾਹ ਦੀ ਹੀਰ ਵਰਗੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਿੱਸਾਕਾਰੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ, ਬੁੱਲ੍ਹਸ਼ਾਹ ਵਰਗੀ ਸੂਫੀਆਨਾ ਸ਼ਾਇਰੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਭਾਸ਼ਾ

ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਾਲ੍ਹੀ ਗਲੋਚ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਡਾ. ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਔਖੀ ਨਾ ਬਣਾਓ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਓ, ਇਸ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲੋਕ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰੋ ਤਾਂ ਹੀ ਇਸ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਡਾ. ਮਾਨ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਨੂੰ ਝਗੜਾਲੂ ਭਾਸ਼ਾ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਪਰਚੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਸਨ ਤਾਂ ਕੁਝ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਹਮਾਇਤੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢੀਆਂ ਤੇ ਜ਼ਲੀਲ ਕੀਤਾ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਾਈਕ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੱਤੀ। ਡਾ. ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬਗੈਰ ਮਾਈਕ ਤੋਂ ਹੀ ਆਪਣਾ ਭਾਸ਼ਨ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਟੇਜ ਵੱਲ ਵਧਣ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਉਤਰ ਕੇ ਹੇਠਾਂ ਬੈਠ ਗਏ। ਡਾ. ਮਾਨ ਨੇ ਦੱਸ ਲਾਇਆ ਕਿ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਤਾਂ ਧਮਕੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ "ਦੇ ਸਾਲ ਰੁਕੇ ਫੇਰ ਦੱਸਾਂਗੇ ਕਿ ਹਿੰਦੀ ਕੀ ਹੈ"। ਡਾ. ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸਨਮਾਨ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਦੀ ਇਜ਼ਾਜਤ ਨਹੀਂ, ਉਥੇ ਉਹ ਸਨਮਾਨ ਨਹੀਂ ਲੈਣਗੇ। ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਸੇਖੋਂ ਦੇ ਸਕੱਤਰ/ਬੁਲਾਰੇ ਡਾ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪਵਨ ਹਰਚੰਦਪੁਰੀ ਨੇ ਡਾ. ਤੇਜਵੰਤ ਮਾਨ ਨਾਲ ਹੋਏ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਮੰਦਭਾਗਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਘਟਨਾ ਦੀ ਉਚ ਪੱਧਰੀ ਜਾਂਚ

ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਭਾ ਨੇ ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਹਿੰਦੀ-ਹਿੰਦੂ-ਹਿੰਦੂਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ, ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਫਿਰਕੂ ਸੋਚ ਦੀ ਘੁਸਪੈਠ ਬਾਰੇ ਸਖ਼ਤ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡਾ. ਤੇਜਵੰਤ ਮਾਨ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਦੁਰਵਿਹਾਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕਾਂ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ, ਡਾ. ਸਵਰਾਜ ਸਿੰਘ, ਅਨੂਪ ਵਿਰਕ, ਗੁਰਭਜਨ ਗਿੱਲ, ਰਵਿੰਦਰ ਭੱਠਲ, ਡਾ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਰਾਲਾ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੌਂਕੀ, ਨਵਰਾਜੀ ਘੁਗਿਆਣਵੀ, ਡਾ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਤਿਲਕ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਬੋਤਾਬ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਵਲੋਂ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਮਾਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ : ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ

ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਉਕਤ ਸਾਰੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਡਾ. ਤੇਜਵੰਤ ਮਾਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ ਵਿਚ ਵਿਦਵਾਨ ਅਕਸਰ ਹੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੌਰਾਨ ਤੌਸ਼ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਚੱਲਦਾ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਡਾ. ਮਾਨ ਜਿਸ ਕਵੀ ਦੀਆਂ ਸਤਰਾਂ ਤੋਂ ਤੌਸ਼ ਵਿਚ ਆਏ ਸਨ, ਉਸਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਮੰਦਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਗੱਲ ਸਿਰਫ ਹਾਸੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਹਿੰਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਕੋਈ ਰੋਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਕੈਪਟਨ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਅਪਮਾਨ

ਜਲੰਧਰ : ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪੂਰੇ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵਾਲੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਹੋਰਡਿੰਗ ਤੇ ਬੈਨਰ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਹੋਰਡਿੰਗ ਤੇ ਬੈਨਰ ਸਿਰਫ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵੱਡੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਾਲੇ ਚੌਰਾਹਿਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਸੜਕਾਂ ਜਾਂ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਚਰਚਾ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੜ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜ ਭਾਸ਼ਾ ਹੈ ਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਵਲੋਂ ਲਿਖੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ 95 ਫੀਸਦੀ ਲੋਕ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਤੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹੋਰਡਿੰਗ ਤੇ ਬੈਨਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਹੋਰਡਿੰਗ ਤੇ ਬੈਨਰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਹੋਰਨਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 70 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧੇਰੇ ਲੋਕ ਨਾ ਤਾਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝਦੇ ਹੀ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਫਿਰ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਤਪਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ 550 ਸਾਲਾ ਗੁਰਪੁਰਬ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਭਾਈ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਦੇ 550 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਦੀ ਉਸਤਤ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਲਿਖ ਕੇ ਕਰਨੀ ਸਮੂਹ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਹੀ ਨਿਰਾਦਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਚਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਾਦਰ ਦੇ ਤੁਲ ਹੈ। ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਲੇਖਕ ਸੰਘ ਦੇ ਆਗੂ ਪ੍ਰੋ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਦੁਖਦਾਈ ਤੇ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਵਰਤਾਰਾ ਗਰਦਾਨਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰਤੀ ਕੋਈ ਮੋਹ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਫਤਰੀ ਭਾਸ਼ਾ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਚਲਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਕੇਂਦਰੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਿਰਸਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਵਤੀਰੇ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਇਹਨਾਂ ਈਮੇਲਾਂ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਪਾਲ ਅਟਵਾਲ, ਸੁਖਦੇਵ ਬੈਨੀਵਾਲ ਤੇ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਵੋਟਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਜਾਅਲੀ ਵੋਟਾਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਲੇਟ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰੋ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬੇ-ਨਿਯਮੀਆਂ ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਉਡਾਈਆਂ ਮਰਿਆਦਾ ਦੀਆਂ ਪੱਜੀਆਂ : ਡਾਕਟਰ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ

ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਡਾਕਟਰ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ ਨੇ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਏਮੇਲ ਵਿਚ ਸੰਨ 1999 ਵਿਚ ਹੋਈ ਇੱਕ ਘਟਨਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਚੱਲਦਿਆਂ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਲੰਗਰ ਵਿਚ ਕੁਰਸੀਆਂ

ਲਗਵਾਈਆਂ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਡਾਕਟਰ ਨਾਹਲ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਕੰਮ ਲਈ ਇਸ ਨੇ ਭਾਈ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਵਾਲ ਦਾ ਨਾਮ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਹੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਗਰ ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਅਸਤੀਫੇ ਦਿੱਤੇ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਮੰਗਰ ਤੇ ਜੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਹੀ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਗਏ ਤੇ ਅਸਤੀਫੇ ਵਾਪਿਸ ਲੈ ਲਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਸ ਲਈ ਸਾਂਝਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਗਤ ਨੂੰ

ਸੱਚ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਦੱਸਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਉਡੀ ਅਤੇ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਧਨੌਤਾ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਨੀ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ 100% ਝੂਠਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਪਹਿਲੀਆਂ ਦੇ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਚੈਲੰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਜਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹੋਰ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਪਬਲਿਕ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬਹਿਸ ਕਰੇ।

ਲੰਡੇ ਨੂੰ ਮੀਣਾ ਸੌ ਵਲ ਪਾ ਕੇ ਮਿਲਦਾ (ਬੇਦਾਗ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਭੇਦ ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ)

ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਦਰਜੀਤ ਚਹਿਲ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਦਾ ਖਾਸ ਜੋੜੀਦਾਰ ਹੈ ਤੇ ਇਹਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ

ਉਂਗਲਾਂ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਆਦਤ ਹੈ। ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਸਾਥ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਐਲਾਨ ਵੀ ਕੁਝ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਭਾਂਡਾ ਵਿਚ ਚੁਰਾਹੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਫੁੱਟਿਆ ਜਦੋਂ ਇਹ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਲਈ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਣ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਗਏ। ਭਾਈ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਨਾਲ

ਗੱਲ-ਬਾਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਦਰਜੀਤ ਚਹਿਲ, ਸੁਖਦੇਵ ਬੈਨੀਵਾਲ, ਬਲਬੀਰ ਬੈਸ ਤੇ ਨਿੱਕਾ ਰਾਣਾ ਕਾਹਲੋਂ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਘਰ ਬੈਠੇ ਸਨ ਤਾਂ ਉਪਰੋਂ ਉਹ ਵੀ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਦਰਜੀਤ ਚਹਿਲ ਉਹੀ ਬੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵੋਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣ ਦਿੱਤੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਵੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਦਰਜੀਤ ਚਹਿਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਖਲਾਕੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਕੇ ਕਿਸੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਇਹ ਕੰਮ ਸੌਂਪਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਦਰਜੀਤ ਚਹਿਲ ਨੂੰ ਲਾਭੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਇਸ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਚੋਣ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ।

ਛੱਜ ਤਾਂ ਬੋਲੇ ਈ ਬੋਲੇ ਛਾਨਣੀ ਵੀ ਬੋਲੇ

(ਮਾਮਲਾ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਅਕੈਡਮੀ ਦਾ)

ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਜਾਅਲੀ ਰੋਡੀਉ ਮਿਰਚੀ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਵੱਲੋਂ ਪੈਸੇ ਬਟੋਰਨ ਲਈ ਚਲਾਏ ਅਖਬਾਰ 'ਕਾਫਲਾ' ਵਿਚ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੁੱਟ ਉੱਪਰ ਇੰਡੀਆਨਾ ਵਿਚਲੀ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਅਕੈਡਮੀ ਲਈ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਮਾਇਕ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਹਜ਼ਮ ਕਰਨ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਸ ਪੀ, ਗੁਰਮੀਤ, ਕੁਲਜੀਤ, ਹਰਮਿੰਦਰ ਵਗੈਰਾ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਤੇ ਫੇਰ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਹਿਸਾਬ ਮੰਗਣ ਦਾ ਕੋਈ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਇੰਡੀਆਨਾ ਵਿਚ ਚਾਰਟਰ ਸਕੂਲ ਚਲਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਬਿਲਡਿੰਗ ਖਰੀਦੀ। ਉਸ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸੰਗਤ ਤੋਂ ਡੋਨੇਸ਼ਨ ਵੀ ਲਈ ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਵੀ ਲਏ। ਜਿਸ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਚਾਰਟਰ ਸਕੂਲ ਖੋਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਕਾਲੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਸਾਡੀ ਚਾਰਟਰ ਸਕੂਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਬੋਰਡ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਸਕੂਲ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਵੇਚਣ ਵਾਸਤੇ ਲਾਈ ਪਰ ਕੋਈ ਗਾਹਕ ਨਾ ਮਿਲ ਸਕਿਆ ਤੇ ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਦੇਣਾ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ। ਉਹ ਜਗ੍ਹਾ ਦੋ ਪਲਾਟਾਂ ਵਿਚ ਸੀ। ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਕੋਲ

ਚਲੀ ਗਈ ਪਰ ਦੂਜੀ ਭਾਈ ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ 'ਤੇ ਕਰਜ਼ਾ ਚੁੱਕ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਫਿਰ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਉਹ £150,000 ਦੀ ਵਿਕ ਗਈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਲਏ ਕਰਜ਼ੇ ਵਾਪਿਸ ਕੀਤੇ। ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਨਾਲ ਨੱਥੀ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕਈ ਸਾਲ ਸਕੂਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਣਥੱਕ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਈ। ਅਸੀਂ ਪੂਰੀ ਲਗਨ ਤੇ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਹਰ ਕੰਮ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਮਿਲੇ। ਸੰਗਤ ਦੇ ਕਈ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਪੈਸੇ ਖਰਾਬ ਵੀ ਹੋਏ ਪਰ ਜਿਹਨਾਂ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ, ਉਹ ਅਸੀਂ ਵਾਪਿਸ ਕੀਤਾ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕ ਇੱਕ ਪਾਈ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਹੈ। ਆਹ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਗੁਰਮੀਤ ਤੇ ਐਸ ਪੀ ਸਾਨੂੰ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਪੰਥ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਡਾਲਰ ਲਾਇਆ ਹੋਵੇ? ਐਸ ਪੀ ਤਾਂ ਆਪ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਹਜ਼ਮ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੀ ਸੁਆਲ ਕਰੇਗਾ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਰੇ ਵੀਰਾਂ-ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਤੁਸੀਂ ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਕੋਈ ਸੁਆਲ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਰਤਣ ਲੱਗੀ

ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣੀ ਹਾਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਵਿਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਹਰ ਹੀਲਾ ਵਰਤ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਉਦਾਰਤਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਗਮਾਇਤ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ, ਕਿ ਇਹ ਤਾਂ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਵੀ ਗਰਕ ਗਏ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਕਦੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਗ੍ਰੰਥੀਆਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਆਪਣੀ ਹਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਗੁਰੂ-ਘਰ ਦੇ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਰਤਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਦੇ 550ਵੇਂ ਗੁਰਪੁਰਬ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹੈ ਪਰ ਸਭ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਹਨ। ਇਹ ਫੋਟੋ ਸ਼ੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਏ 'ਤੇ ਘੁੰਮ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਆਮ ਸੰਗਤ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਘਰ ਇਸੇ ਆਮਦਨ ਨਾਲ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਦਾ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਫ਼ਾਇਦਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਕੋਝੀ ਹਰਕਤ ਹੈ। ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸਕੈਂਡਲ ਬੇਨਕਾਬ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸਾਰੀ ਵਿਚ ਹੋਈ ਘਪਲੇਬਾਜ਼ੀ ਮੁੱਖ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵੇਲੇ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਡਾਂਸ ਹਾਲ, ਜੋ ਮਰਫੀ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵੀ ਉਸੇ ਵੇਲੇ ਤੇ ਬਹੁਤੇ ਉਹਨਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਕਰਵਾਈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਹੜੇ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ, ਉਸੇ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਮਰਫੀ ਸੈਂਟਰ ਦਾ ਲਿਆ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ 7.25% ਪਰ ਮਰਫੀ ਸੈਂਟਰ ਨੂੰ 3.25% ਦੀ ਵਿਆਜ ਦਰ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਹਾਰ ਯਕੀਨੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਸ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਤੇ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਕੀਤੇ ਘਪਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਸੰਗਤ ਹੁਣ ਬਦਲ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਪਸੰਦ ਹੈ, ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨਾਲ ਗੱਦਾਰੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ

ਮੈਂ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਟੁੱਟ ਪਿਛਲੇ 42 ਸਾਲ ਤੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਵਿਚ ਸਾਲ 1978 ਤੋਂ 2003 ਸਾਲ ਤੱਕ 25 ਸਾਲ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਮਾਣ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਸਾਲ 1978 ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ, ਗੁਰੂਘਰਾਂ ਵਿਚ ਸੇਵਾਦਾਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰੂਘਰ ਦਾ ਫਾਊਂਡਰ ਮੈਂਬਰ ਹਾਂ। ਗੁਰੂਘਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਵਾਲ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਜੁਲਾਈ-1985 ਵਿਚ ਦਾਸ ਦੇ ਘਰ ਵਿਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੀ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੀ ਸਪੋਰਟ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਕਾਫ਼ੀ ਮੈਂਬਰ ਤਕਰੀਬਨ 25-30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਹਨ। ਬੜੇ ਦੁਖੀ ਹਿਰਦੇ ਨਾਲ ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਕੰਮ ਗੁਰੂਘਰ ਵਿਚ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨਾਲ ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਗੱਦਾਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਨਰੈਣੂ ਮਹੰਤ ਦਾ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪਿੱਠੂ ਸੀ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ :-

1. ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲੇਟ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨਾ।
2. ਆਰ ਐਸ ਐਸ. ਦੇ ਲੀਡਰ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਨੂੰ ਗੁਰੂਘਰ ਦੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਸਿਰੋਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਘਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਲਾਘਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।
3. ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਨੂੰ ਗੁਰੂਘਰ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੀ ਸਟੇਜ ਤੋਂ ਸਿਰੋਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਤਸੀਹੇ ਦੇ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
4. ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਐਸ ਐਸ ਪੀ. ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਹਲ ਜਿਸ ਨੇ ਸੰਨ 1984 ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੂਹ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਦਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।
5. ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂਘਰ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕਮਰੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਮੁਰਤੀਆਂ ਰੱਖ ਕੇ ਪੂਜਾ ਕਰਨਗੇ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਰੋਧੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨਗੇ, ਇਸ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ।

ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਭੁਗਤਣ ਲੱਗੇ

ਚੋਪਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੋਲਕ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਡਾਲਰ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਉੱਤੇ ਉਡਾਏ

ਸੈਨਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਚੱਲੇ ਕੇਸਾਂ ਕਾਰਨ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਫੀਸ ਦੇ ਚੈਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ 'ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਨੂੰ ਭੇਜੀਆਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੈਕਾਂ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੋਲਕ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਡਾਲਰ ਆਪਣੀ ਚੋਪਰ ਬਰਕਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਖਰਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਦੇ ਅਭੀਲਾ ਰਵੱਈਏ ਅਤੇ ਚੋਪਰ ਬਰਕਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਦਰਜਨਾਂ ਹੀ ਕੇਸ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਚੱਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਜ ਵੀ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੋਲੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਇਕ ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਉਪਰ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਭਾਈ ਜਸਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਸੰਗਤ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੈਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਆਡਿਟ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਘਪਲੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲ ਸਕੇ।

Date	Check#	Paid to	Amount
10/13/2009	2224	Tidrick Law Firm	\$4,947.00
10/15/2009	2229	Robert Struges	\$1,400.00
12/11/2009	2380	Robert Struges	\$17,085.36
12/13/2009	2381	Robert Struges	\$348.25
1/8/2010	7543	Julia Lessa	\$765.00
4/6/2010	2689	Steven Tidrick	\$5,000.00
5/9/2010	2791	Robert Struges	\$12,872.20
5/5/2010	2792	Robert Struges	\$5,631.68
5/10/2010	2812	Robert Struges	\$341.55
7/20/2010	3044	Steven Tidrick	\$5,000.00
8/5/2010	3085	Robert Struges	\$8,641.00
8/13/2010	3096	J. James	\$2,425.00
9/22/2010	3212	Annette	\$0.00
9/22/2010	3211	Melody Dickinson	\$112.00
9/22/2010	3209	Steven Tidrick	\$5,628.00
10/5/2010	3265	Bell & Myers	\$5,542.25
10/26/2010	3313	Robert Struges	\$5,520.00
11/9/2010	3349	Robert Struges	\$8,372.50
12/13/2010	3451	Robert Struges	\$3,167.50
12/13/2010	3456	RC Court reporting	\$686.60
12/23/2010	3409	Robert Struges	\$1,814.00
12/30/2010	3491	Bell & Myers	\$1,814.16
1/21/2011	313	Memor. Book A/P at YE	\$22,522.00
1/10/2011	118	Bel & Myers	\$2,532.00
2/8/2011	3627	Bell & Myers	\$2,391.30
2/22/2011	4175	Coast to Coast Legal	\$1,189.50
3/3/2011	4209	Steven Tidrick	\$10,000.00
3/22/2011	4253	Gurdeep Chawla	\$750.00
3/31/2011	4278	Bell & Myers	\$3,648.10
4/1/2011	4283	Legal link	\$1,232.50
5/9/2011	4466	Steven Tidrick	\$5,000.00
5/9/2011	4464	RC Court reporting	\$272.30
6/2/2011	4533	Steven Tidrick	\$5,000.00
6/9/2011	4609	Steven Tidrick	\$10,000.00
7/8/2011	4680	Steven Tidrick	\$5,000.00
8/1/2011	4713	Superior Court	\$980.00
9/26/2011	4893	Unknown	\$832.50
11/1/2011	5032	Bell & Myers	\$2,085.00
11/1/2011	5033	Bell & Myers	\$1,491.10
12/31/2011	135	Memor. : Chawla's Case	\$104,066.00
2/9/2012	5372	Silicon Valley Law Group	\$2,500.00
4/13/2012	5550	Law office of Brad Jones	\$6,930.40
5/12/2012	5651	Silicon Valley Law Group	\$2,868.34
5/24/2012	5684	Law office of Brad Jones	\$4,650.00
6/20/2012	5761	Coast to Coast Legal	\$1,792.50
8/16/2012	5913	Law office of Brad Jones	\$3,650.00
10/9/2012	6102	Law office of Brad Jones	\$2,560.00
11/15/2012	6224	Silicon Valley Law Group	\$447.64
11/30/2012	6278	Coast to Coast Legal	\$122.50

Date	Check#	Paid to	Amount
2/8/2013	6520	Law office of Brad Jones	\$2,400.00
3/20/2013	6628	Law office of Brad Jones	\$2,170.00
6/3/2013	6830	Tidrick Law Firm	\$6,232.00
6/12/2013	6854	Bell & Myers	\$2,277.28
7/2/2013	6905	Steven Tidrick	\$6,232.00
7/12/2013	6949	Law office of Brad Jones	\$3,840.00
8/12/2013	7037	Steven Tidrick	\$328.10
8/20/2013	7049	Linda Lesotte	\$1,080.00
9/9/2013	7119	Law office of Brad Jones	\$1,956.00
9/26/2013	7170	Linda Lesotte	\$1,280.00
9/26/2013	7169	IRS Investigations	\$150.00
11/18/2013	7358	Linda Lesotte	\$1,270.00
11/20/2013	7363	Tidrick Law Firm	\$10,000.00
12/10/2013	7427	Kim Messerotta	\$270.80
12/16/2013	7467	Tidrick Law Firm	\$10,000.00
12/31/2013	205	Memo- Book A/P at YE	\$38,157.63
12/31/2013	209	Memo- Book A/P at YE	\$38,150.44
1/5/2014	7517	Tidrick Law Firm	\$10,000.00
1/16/2014	7559	Tidrick Law Firm	\$10,000.00
1/29/2014	7600	Julia Lessa	\$829.00
2/5/2014	7634	Tidrick Law Firm	\$25,000.00
2/11/2014	7645	Linda Lesotte	\$120.00
2/11/2014	7646	Law office of Brad Jones	\$2,000.00
3/9/2014	7718	Hansender Ghillon	\$689.20
3/11/2014	7722	Heather Gorbey	\$2,672.20
3/11/2014	7721	Heather Gorbey	\$1,560.00
3/19/2014	7743	Heather Gorbey	\$4,043.60
3/23/2014	7770	Tidrick Law Firm	\$25,000.00
3/24/2014	7768	Heather Gorbey	\$9,986.00
3/24/2014	7780	Heather Gorbey	\$1,476.50
4/3/2014	7810	Julia Lessa	\$185.00
4/14/2014	7823	Heather Gorbey	\$11,216.62
5/5/2014	7905	Superior Court	\$4,432.26
5/12/2014	7909	Law office of Brad Jones	\$2,140.44
5/23/2014	7953	Tidrick Law Firm	\$2,500.00
6/2/2014	7996	Ron Bender	\$75.00
6/4/2014	8004	Tidrick Law Firm	\$2,500.00
6/14/2014	8050	Patrice Truman	\$1,000.00
6/18/2014	8054	Law office of Brad Jones	\$5,820.78
7/5/2014	8098	Tidrick Law Firm	\$10,000.00
7/5/2014	8099	Law office of Brad Jones	\$30.00
7/7/2014	8181	Gurdgey Chawla	\$1000.00
8/2/2014	8210	Patrice Law	\$750.00
8/6/2014	8245	Tidrick Law Firm	\$10,000.00
8/20/2014	8292	Bell & Myers	\$1,793.94
9/1/2014	8302	Benders Legal Services	\$60.00
9/3/2014	8334	Tidrick Law Firm	\$10,000.00
9/7/2014	8380	Kuldgey Dhindsa	\$1,318.80
		Total Legal Expenses	\$618,907.29

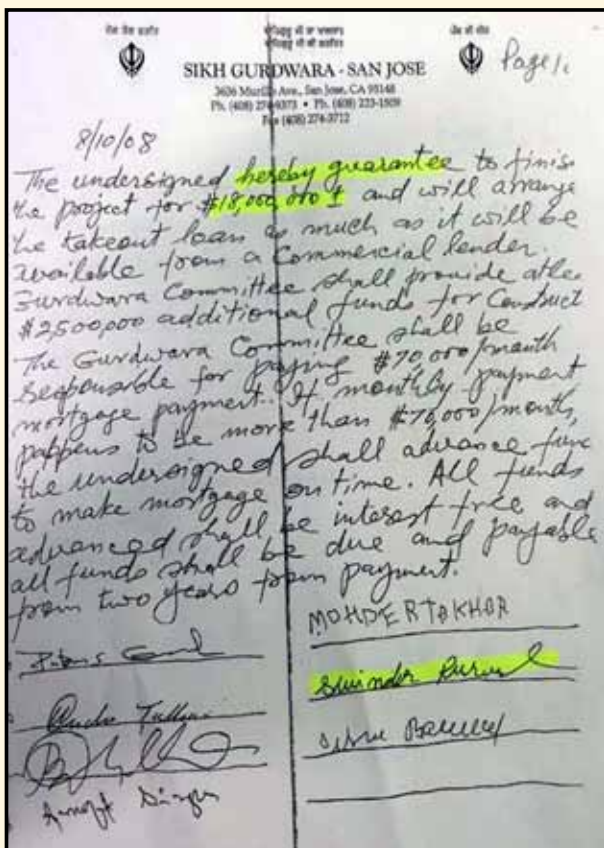
ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੋਲਕ ਦੀ ਦੋਹੀਂ ਹੱਥੀਂ ਲੁੱਟ

ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਠੇਕੇ ਵੀ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਚਹੇਤਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ

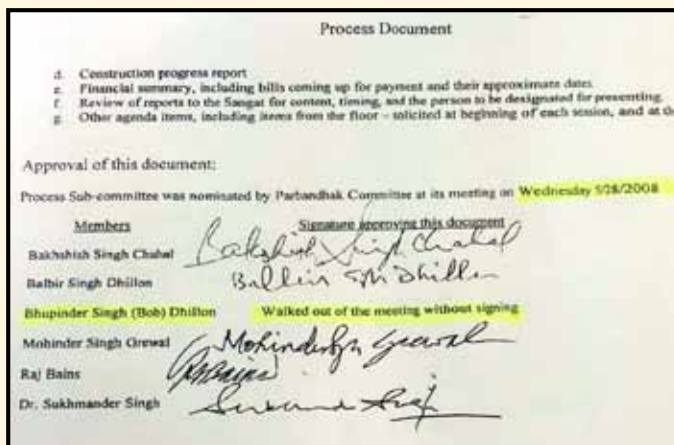
ਸਮੂਹ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਠੇਕੇ ਦਿੱਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਹੜੇ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਨਿੱਜੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਇਸਨੇ ਮਿਲਪੀਟਸ ਵਿਚ ਇਕ ਨਾਈਟ ਕਲੱਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤੇ ਉਹੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਰਤੇ ਜਿਹੜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਵੀ ਵਰਤੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਾਨ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਖਰੀਦਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਭਾਈ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਗੁਰੂਪ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਵੀ ਇਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਠੇਕੇ ਦੇਣ ਵੇਲੇ BIDS ਲਈਆਂ ਜਾਣ ਤੇ ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ ਬਣੀ ਟੈਕਨੀਕਲ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਜਾਵੇ ਫਿਰ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਸਿੱਧ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਉਦੋਂ ਹੀ ਬਾਬ ਨੇ ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਅਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਬਣਾ ਕੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਮਾਇਆ ਅਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਚਲਾਈਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਈ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ-ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਗੁਰਪ ਨੂੰ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ ਲਾਂਭੇ ਕਰਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਟੋਲੇ ਨੂੰ ਕੰਮ ਵੰਡਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਕੋਈ ਮੈਨੇਜਰ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਬਾਬ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ, ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਮਿਆਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਵਿਰੁਧ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂ ਬਾਬ ਦੇ ਨਿੱਜੀ/ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਂਹ ਕੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀ ਕਰਕੇ ਅਪਣੇ ਚਹੇਤਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਪਹਿਲੇ ਫੇਜ਼ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੂਜੇ ਫੇਜ਼ ਤੱਕ ਇਸਨੇ ਅੰਨ੍ਹੀ ਲੁੱਟ ਮਚਾਈ ਰੱਖੀ ਤੇ ਬਾਬ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੋਲਕ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇਹ ਦਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਢਿੱਲੋਂ-ਭਾਈ ਹੋਠੀ ਗੁਰਪ ਨੇ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਅਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਲਈ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਸਬੂਤਾਂ ਸਹਿਤ ਖਬਰਾਂ ਛਾਪ ਕੇ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਵੰਗਾਰਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਉਲਟਾ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਉੱਤੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤੀ ਕੇਸ ਕਰਕੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਡਾਲਰ ਅਪਣੇ ਚਹੇਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੁਟਾਉਂਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

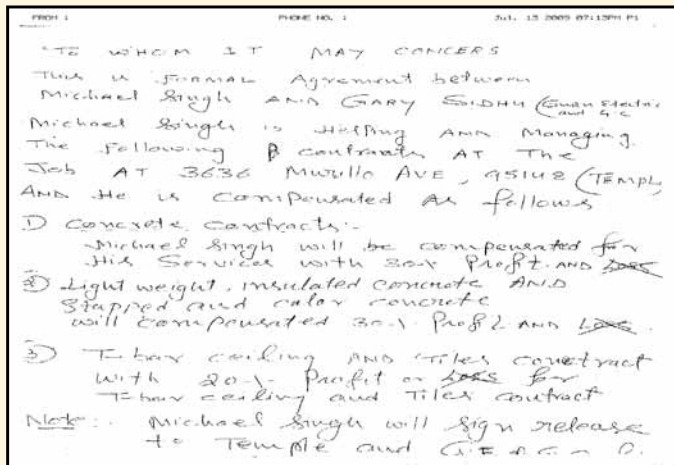
ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕੰਮ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਉਸਾਰੀ ਮੈਨੇਜਰ ਕਰਿਸ ਰਾਇਲ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਅਤੇ ਸੈਨਹੋਜੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਮੰਨੇ-ਪ੍ਰਮਾਣੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਖਬਾਰ 'ਸੈਨਹੋਜੇ ਮਰਕਰੀ ਨਿਊਜ਼' ਵਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਬਿੱਤ ਆਰਥਿਕ ਘਪਲਿਆਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦਾ ਮਿਆਰ ਉੱਚ ਪਾਏ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਿਪੋਰਟ (ਜਿਹੜੀ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਨੇ ਵੀ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਕੇ ਛਾਪੀ ਸੀ) ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ ਛਾਪੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਅਸੀਂ ਚੋਣਾਂ ਮੌਕੇ ਜਾਂ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਵਿਰੋਧ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਗੁਰੂ ਘਰ ਲਈ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਧੜੇ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਡਟਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਸੰਗਤਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਸੀਂ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਦੀਆਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੇਨਿਯਮੀਆਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇੱਥੇ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਕਿ ਸੰਗਤਾਂ ਵੱਤਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਰ ਦ੍ਰਿੜ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਇੱਕਮੁਠ ਹੋ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਟੂਆਂ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨੂੰ ਮੁਕਤ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਹੱਲਾ ਬੋਲਣ।

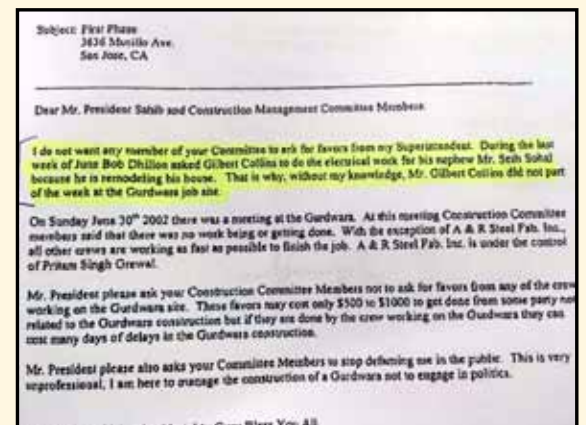
ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਗਾਰੰਟੀ ਪੱਤਰ: ਜਦੋਂ ਹੋਠੀ ਗੁਰੂਪ ਨੇ ਬੋਲੀ ਦੇਣ, ਕੰਟਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ, ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਰਗੇ ਮਸਲਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਉਸਾਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਪਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਬਾਬ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 18 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਵਿਚ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਿੰਨਾ ਖਰਚ ਆਵੇਗਾ, ਉਹ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਸ਼ਤ ਰਾਹੀਂ ਚੁਕਾਏਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 23 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਕੀਤੇ। ਹੁਣ ਸਵਾਲ ਇਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਹ 5 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਸ਼ਤ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ?

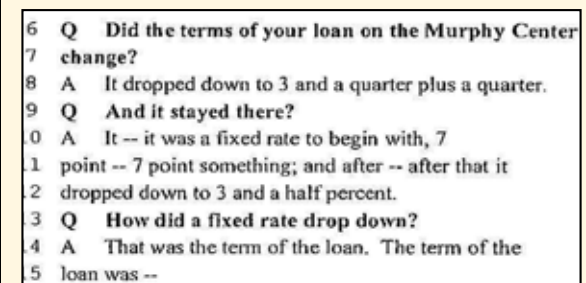
ਬਾਬ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚੋਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਉਠ ਕੇ ਬਾਹਰ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਹੋਠੀ ਗੁਰੂਪ ਨੇ ਕੁਝ ਗਾਈਡ ਲਾਈਨ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਸਹਿਮਤ ਹੀ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਉਸਾਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਗੈਰੀ ਸਿੰਘ ਬਾਬ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਈਕਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਾਭ ਦਾ 30% ਅਦਾ ਕਰੇਗਾ।

ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਲਾਇਆ: ਇਕ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਖਰਚ ਵੀ ਵਧਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਉਸਾਰੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਬਾਬ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ।

ਕਰਜ਼ਾ ਮੌਜੂਦਾ: ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਬਾਬ ਮੰਨਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਆਜ ਦਰ 7% ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੇ 3.5% ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੋਵੇ। ਬਾਬ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਲਈ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਉਸੇ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਤੋਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਾਈਟ ਕਲੱਬ ਲਈ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸੋਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਉਸ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਿਆਜ ਦਰ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗੀ।

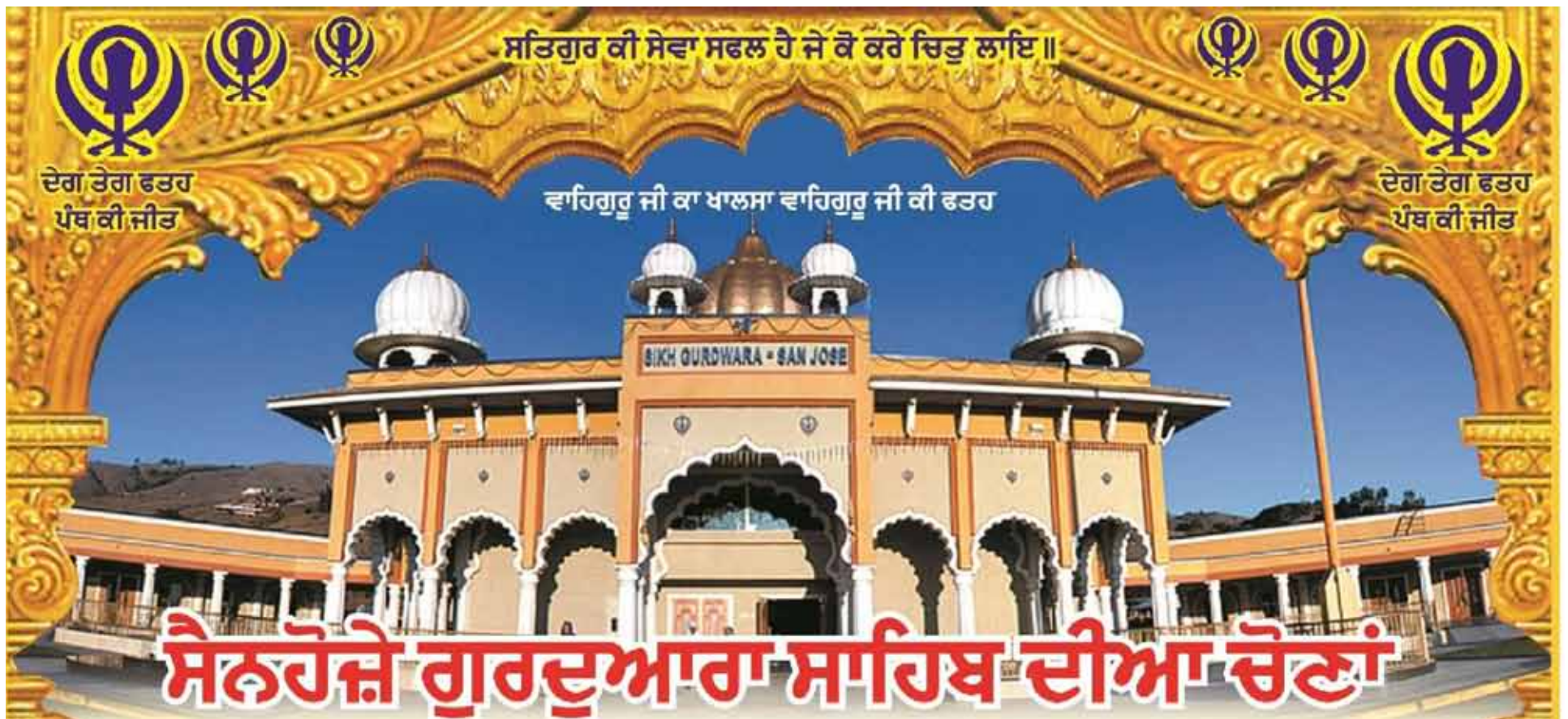
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ 'ਚ ਘਪਲੇ ਉਭਰ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ 'ਸੈਨਹੋਜੇ ਮਰਕਰੀ ਨਿਊਜ਼' ਨੇ ਵੀ ਪੁਆੜੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਆੜੇ ਹੱਥੀਂ ਲਿਆ

ਸੈਨਹੋਜੇ/ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ : ਸੈਨਹੋਜੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਮੰਨੇ-ਪ੍ਰਮਾਣੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਖਬਾਰ 'ਸੈਨਹੋਜੇ ਮਰਕਰੀ ਨਿਊਜ਼' ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਬਿੱਤ ਆਰਥਿਕ ਘਪਲਿਆਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦਾ ਮਿਆਰ ਉੱਚ ਪਾਏ ਦਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤਹਿ ਤੱਕ ਜਾਂਦਿਆਂ ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਿੰਦੂ ਬਣੇ ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਆੜੇ ਹੱਥੀਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੀਨੀਅਰ ਰਿਪੋਰਟਰ ਲੀਸਾ ਫਰਨਾਡੇਜ਼ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸਬੰਧੀ ਇਕ ਆਰਟੀਕਲ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਦੋਵਾੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਵਾੜ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਸੱਚ ਦੀ ਸੂਈ ਸਾਰੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਉਪਰ ਸਾਧੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹੁਣ ਸੈਨਹੋਜੇ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਵ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੋਵਾੜ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ 25-26 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਵਲੋਂ ਤਾਨਸ਼ਾਹੀ ਵਾਲਾ ਅਭੀਲ ਰਵੱਈਆ ਅਪਨਾਉਣ, ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ, ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਮਿਆਰ ਬਹੁਤਾ ਚੰਗਾ ਨਾ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਧੜਾ ਪਿਛਲੇ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਸਾਲ ਤੋਂ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਇਸ ਸਾਰੇ ਰੋਲੇ ਨੂੰ ਕੁਰਸੀਆਂ ਖੁਸ਼ਣ ਦਾ ਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰੀ ਰੱਖਿਆ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਖਾਸ ਕਰ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੱਥਾਂ ਸਹਿਤ ਛਪਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਧੜਾ ਇਕਪਾਸੜ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਪਣੇ ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਹੇਰਾਫੇਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਧਰਦਾ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਦੇ ਅੱਖੀਂ ਘੱਟਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਅਪਣੇ ਚਹੇਤੇ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਛਪਵਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਆਰੰਭਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਬਿੱਲੀ ਬੋਲੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਨਾਲ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਕਿਉਂ ਗੁਰੂਘਰ ਨੂੰ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਤਰਲੇ ਮੱਛੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਧੜੇ ਦੇ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਖੋ ਵੱਖੋ ਫਿਰ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਮੈਨੇਜਰ ਕਰਿਸ ਗਿਲ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਇਸੇ ਲਈ ਹੀ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਉਹ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਆਮ ਹੀ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ 'Bob, this is not right, it is illegal' (ਬਾਬ ਜੇ ਤੂੰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਗਲਤ ਅਤੇ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਹੈ...) ਨਿਊਜ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਉਚੇਚਾ ਉਭਾਰੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੇਜਰ ਨੂੰ ਫਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ 'ਤੇ ਆਏ ਫੋਕਰੇ ਨੂੰ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼-ਨਾਜਾਇਜ਼ ਹਦਾਇਤਾਂ ਤੇ ਹਮੀ ਭਰੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਆਪ ਹੀ ਸੈਨਹੋਜੇ ਮਰਕਰੀ ਨਿਊਜ਼ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਉਹ ਮੈਨੇਜਰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜੋ ਕਹਾਂ ਉਹ ਕਰੇ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਹੀ ਸੁਣੇ।

'ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੁਣ ਸੈਨਹੋਜੇ ਮਰਕਰੀ ਨਿਊਜ਼ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੇਸ 1 ਅਤੇ 2 ਦਾ ਆਡਿਟ, ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਮਿਆਰ, ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਦੀ affordability, ਪਿਛਲੀਆਂ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵੱਲ ਜ਼ਰਾ ਗੌਰ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਤੇ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਹੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। 7 ਜੁਲਾਈ 2007 ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਫੇਸ 2 ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸ਼ਰਤ ਲਾਈ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂਘਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਕੰਮਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇਗਾ, ਭਾਵ Conflict of interest ਦਾ ਮਤਾ, ਬਾਬ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਦੇਵੇਗਾ। ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਹ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਜਿਹੜੇ ਗੁਰੂਘਰ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਣ। ਪਰ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ Michrel C Singh ਇਸ ਦੇ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕੰਪਲੈਕਸਾਂ ਦੀ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। 10 ਫਰਵਰੀ 2008: ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਦੀਆਂ ਮਨਮਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਭਾਈ ਹੋਠੀ ਧੜੇ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ 'ਤੇ ਡਾਕਟਰ ਸੁਖਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਟੈਕਨੀਕਲ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਦੇ ਰਵੱਈਏ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਤੋੜਾ ਕਰ ਗਿਆ। 28 ਮਈ 2008 ਨੂੰ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਸਮੇਤ ਇਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ

ਗਈ। ਇਹ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਇਕ ਗਾਇਡਲਾਈਨ ਦੇਣ ਲਈ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਤਕਰੀਬਨ 12 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਠੇਕੇ ਦੇ ਚੁਕਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਵੀ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਕੋਈ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਜਾਣ ਦਿੱਤੀ। 7 ਜੁਲਾਈ 2008 ਨੂੰ ਭਾਈ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਨੇ ਕੋਈ ਚਾਰਾ ਨਾ ਚਲਦਾ ਦੇਖ ਕੇ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਗੁਰੂਪ ਨੂੰ ਮਤੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀ ਆਮਦਨ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 55 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਮਹੀਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸ਼ਤ 70-80 ਹਜ਼ਾਰ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਕੇਸੇਗੀ? 31 ਅਗਸਤ 2008 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹੋਠੀ ਧੜਾ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਆਡਿਟ ਲਈ ਬਜਿਟ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਮਿਆਰ ਬਾਰੇ ਠੱਸ ਕਦਮ ਲੈਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਗੁਰੂਪ ਨੇ ਹੋਠੀ ਧੜੇ ਦੇ 5 ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤੇ। ਗੁਰੂਘਰ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਵਿਉਪਾਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਸੰਗਤ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਬਣਕੇ ਬੈਠੀ ਦੇਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੈਨਹੋਜੇ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿੱਚ ਸੈਨਹੋਜੇ ਮਰਕਰੀ ਨਿਊਜ਼ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਬੇਚੈਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬਾਬ ਢਿੱਲੋਂ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਹੁਣ ਸਾਫ਼ ਦਿਸ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਫੇਜ਼ 1 ਜਾਂ 2 ਦੇ ਆਡਿਟ ਨਾ ਕਰਾਉਣ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ।

22 ਸਤੰਬਰ 2019 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।
ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ **ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਲੇਟ** ਦੇ
ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੀਮਤੀ ਵੋਟ ਪਾ ਕੇ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰੇ ਜੀ।

San Jose Gurdwara Sahib Election

will be held on **22 September 2019, Sunday**. A humble request to all
the Sangat to vote for all the candidates of **SADH SANGAT SLATE**

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕਟ
Kashmir Singh Kalkat

ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ (ਬਾਠ)
Gurmail Singh Khalsa (Bath)

ਸਰਬਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਵੱਦੀ
Sarbjot Singh Swaddi

ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ
Jaspal Singh Saini

ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿਵੀਆ
Kashmir Singh Sivia

ਨੀਟੂ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋ
Neetu Singh Kahlon

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
Sukhwinder Singh Mann

ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ
Harpal Singh Chahal

ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਡ
Jagjit Singh Mand

ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦੇਸ਼ਾ
Manpreet Singh Badesha

ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ
Preet Singh Randhawa

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
Bhupinder Singh Gill

ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
Inderjit Singh

ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਚਾਹਲ
Kulwant Kaur Chahal

ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ
Gurdev Singh Kalsi

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੰਡੂ
Baldev Singh Jandu

ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ
Kamaljeet Singh Cheema

ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ
Satpal Singh Sidhu

ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
Sundeep Singh Sandhu

ਰਤਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ
Rattandeep Singh Saini

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸੈਣੀ
Gurpreet Kaur Saini

Contact for further information **ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ**

ਸਰਬਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਵੱਦੀ
408-449-1639

ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ
408-393-9505

ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ
408-981-2842

Please vote for
**Sadh Sangat
Slate**

Vote for all 21 candidates of Sadh Sangat Slate as marked on the sample ballot here
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਲੇਟ ਦੇ ਸਾਰੇ 21 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਬੈਲਟ ਤੇ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਓ ਜੀ।

SAMPLE BALLOT
SIKH GURDWARA SAHIB SAN JOSE
PARBANDHAK COMMITTEE ELECTION
SEPTEMBER 22, 2019

ਆਧਿਕਾਰਤ ਚੋਣ ਪੱਤਰ
 ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੇਨਹੋਜੇ
 ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨ
 ਸਤੰਬਰ 22, 2019

MARK YOUR BALLOT LIKE THIS

ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਪੱਤਰ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ
 ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਾਵੋ

PARBANDHAK COMMITTEE MEMBERS

ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ

VOTE FOR NO MORE THAN 21 CANDIDATES • 21 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਜਿਸਦਾ ਨੂੰ ਵੋਟ ਨਾ ਪਾਓ

CURRENT PARBANDHAK COMMITTEE CANDIDATES

ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਸਲੇਟ ਉਮੀਦਵਾਰ

- ☐ 1 SUKHDEV SINGH BAINIWAAL
ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਵਾਲ
- ☐ 2 DR. GURINDER PAL SINGH
ਡਾ. ਗੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ
- ☐ 3 BHUPINDER (BOB) SINGH DHILLON
ਭੁਪਿੰਦਰ (ਬੋਬ) ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ
- ☐ 4 HARDEV SINGH TAKHAR
ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ
- ☐ 5 RAJINDER SINGH MANGER
ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੰਗਰ
- ☐ 6 SOHAN SINGH DHANOTA
ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ ਧਨੋਤਾ
- ☐ 7 PRITAM SINGH GREWAL
ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
- ☐ 8 SURJIT SINGH BAINS
ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
- ☐ 9 KIRPAL SINGH ATWAL
ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਠਵਾਲ
- ☐ 10 BAHADUR SINGH DEOL
ਬਹਾਦਰ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ
- ☐ 11 NARINDER KAUR MAHERU
ਨਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਮਹੇਰੂ
- ☐ 12 NARINDERPAL SINGH
ਨਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ
- ☐ 13 DR. BALBIR SINGH BAINS
ਡਾ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
- ☐ 14 DHARAM SINGH
ਧਰਮ ਸਿੰਘ
- ☐ 15 HARPARMINDER SINGH POWAR
ਹਰਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ
- ☐ 16 GURBUX SINGH DHILLON
ਗੁਰਬੁਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ
- ☐ 17 KULDIP SINGH SHERGILL
ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਰਗਿਲ
- ☐ 18 GURPREET SINGH SETHI
ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ
- ☐ 19 DR. HARJINDER SINGH LADHAR
ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਦਰ
- ☐ 20 PRITPAL KAUR
ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਕੌਰ
- ☐ 21 SHARANJIT KAUR BHANDAL
ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਭੰਡਾਲ

SADH SANGAT SLATE CANDIDATES

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਲੇਟ ਉਮੀਦਵਾਰ

- ☒ 1 GURMAIL SINGH KHALSA (BATH)
ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ (ਬਾਠ)
- ☒ 2 SATPAL SINGH SIDHU
ਸਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ
- ☒ 3 KULWANT KAUR CHAHAL
ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਚਾਹਲ
- ☒ 4 NEETU SINGH KAHLOON
ਨੀਟੂ ਸਿੰਘ ਕਾਹਲੋਂ
- ☒ 5 HARPAL SINGH CHAHAL
ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ
- ☒ 6 KASHMIR SINGH KALKUT
ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਕੁਟ
- ☒ 7 SARBJOT SINGH SWADDI
ਸਰਬਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਵੱਦੀ
- ☒ 8 JASPAL SINGH SAINI
ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ
- ☒ 9 KASHMIR SINGH SIVIA
ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿਵੀਆ
- ☒ 10 SUKHWINDER SINGH MANN
ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ
- ☒ 11 RATTANDEEP SINGH SAINI
ਰਤਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ
- ☒ 12 JAGJIT SINGH MAND
ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਡ
- ☒ 13 MANPREET SINGH BADESHA
ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦੇਸ਼ਾ
- ☒ 14 PREET SINGH RANDHAWA
ਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ
- ☒ 15 BHUPINDER SINGH GILL
ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
- ☒ 16 INDERJIT SINGH
ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ
- ☒ 17 GURDEV SINGH KALSI
ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਲਸੀ
- ☒ 18 KAMALJEET SINGH CHEEMA
ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ
- ☒ 19 BALDEV SINGH JANDU
ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਜੰਡੂ
- ☒ 20 GURPREET KAUR SAINI
ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸੈਣੀ
- ☒ 21 SUNDEEP SINGH SANDHU
ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ

1. North Hall and South Hall Expansion

ਨੋਰਥ / ਸਾਊਥ ਹਾਲ ਦੀ ਦੇ ਮੰਜ਼ਲੀ ਉਸਾਰੀ
 ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ

☐ YES ☒ NO

2A. Election Term (2 to 4 Years)

ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ 2 ਤੋਂ 4 ਸਾਲ ਕਰਨ ਲਈ
 ਸਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਸੋਧ

☐ YES ☒ NO

2B. Membership List Privacy

ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ
 ਸਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਸੋਧ

☐ YES ☒ NO

Sadh Sangat ji Beware and Vote

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ ਸੁਚੇਤ ਰਹੋ ਤੇ ਵੋਟ ਕਰੋ

☒ NO
ਨਹੀਂ

Misleading Text / ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਲਿਖਤ:

1. North and South Hall Expansion / ਨੋਰਥ/ਸਾਊਥ ਹਾਲ ਦੀ
ਦੇ ਮੰਜ਼ਲੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ

Vote / ਵੋਟ ਕਰੋ ☒ NO
ਨਹੀਂ

Actual Amendment

Allow Parbandhak committee to spend unlimited amount more than \$250,000 on a project without any approval and details shared with the Sangat.

ਅਸਲ ਤਬਦੀਲੀ

ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵੇਰਵਾ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤੇ \$250,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸੀਮਤ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

Misleading Text / ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਲਿਖਤ:

2A. Extend Term (2 to 4 years) / ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ 2 ਤੋਂ 4
ਸਾਲ

Vote / ਵੋਟ ਕਰੋ ☒ NO
ਨਹੀਂ

Actual Amendment

To avoid accountability to Sangat and devalue election by General Body of the Sangat

ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

Misleading Text / ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਲਿਖਤ:

2B. Membership List Privacy / ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਸੁਰੱਖਿਅਤ
ਰੱਖਣ ਲਈ

Vote / ਵੋਟ ਕਰੋ ☒ NO
ਨਹੀਂ

Actual Amendment

- Only Parbandhak committee decides what is a prudent good cause for Gurdwara. Sangat has no role.
- Gurdwara will not follow California corporate rule of law equitable or any other.
- Sangat members can never inspect records of the Parbandhak committee.
- No rule of law, court, judge or Sangat can question the Parbandhak committee

- ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਸੁਝਾਵਨ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕੀ ਹੈ। ਸੰਗਤ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।
- ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਬਰਾਬਰੀ ਵਾਲੇ ਜਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।
- ਸੰਗਤ ਮੈਂਬਰ ਕਦੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।
- ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ, ਅਦਾਲਤ, ਜੱਜ ਜਾਂ ਸੰਗਤ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

Sadh Sangat Slate Gurdwara Sahib San Jose
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਲੇਟ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜੇ

This is a sample of the ballot paper for your convenience.
 ਤੁਹਾਡੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਇਹ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਹੈ।

ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ

Guru Piari Sadh Sangat Ji

Parbandhak committee election scheduled for 22 September 2019 is very important to decide the future of our Gurdwara Sahib.

We appeal to you to vote for all 21 candidates of Sadh Sangat Slate.

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ

22 ਸਤੰਬਰ, 2019 ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਸਾਡੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਲੇਟ ਦੇ ਸਾਰੇ 21 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

Important information on proposed changes to Gurdwara Bylaws ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਖਤਰਨਾਕ ਤਬਦੀਲੀ ਬਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

Sadh Sangat Ji, Current Parbandhak Committee proposing changes to the Gurdwara bylaws is an attack on your rights. It is very important to understand it and avoid these changes. Without discussing with the Sangat, the Current Parbandhak Committee has forcefully put these changes on the ballot paper through their self-selected one-sided Election committee.

1.North/South hall reality: North Hall is usually only used for a few hours a week, while the South hall remains vacant most of the 7 days a week. Without feasibility of a project and providing details, Current Parbandhak Committee is seeking authority to spend unlimited amount more than \$250,000 on a project. Just leading to misuse of Guru ki Golak. Please stop this. Vote 'No'.

2A.Term of the Committee: It is clearly stated in the Constitution of Gurdwara Sahib: Article 4A, Section 6 (b): "The members of the governing committee shall be appointed / elected every two years. Exit committee members can be re-elected / elected for a period of two years."

It is clear that no one can be a candidate for more than two consecutive terms. 17 out of 21 candidates of Current Parbandhak Committee have been sticking to the chair for at least 4 years to 34 years, but they have not been satisfied. Now these people want to extend term from 2 years to 4 years by changing the constitution. Vote No.

2B.Membership Privacy:

According to Article 7, Section B (3) of the Constitution of Gurdwara Sahib, the private information of the members is already protected."The members' private addresses and personal information shall be maintained secure and private and shall be only used for the prudent cause of the Gurdwara Sahib."

Sadh Sangat Ji, the truth is that there is no issue of privacy. Current Parbandhak Committee does not want the opposition to have the voter list on time without which a fair election can never take place. The court has already decided on this issue, in which the Current Parbandhak Committee has been badly defeated in six courts. Now, this committee wants to confuse the Sangat by playing the key to privacy again. In the event that they did not give the voter list to the opposition (which is their real intention) they could not even go to the court. Vote No.

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਖਤਰਨਾਕ ਤਬਦੀਲੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹੱਕ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦਾ ਮਾਰੂ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸੋਧਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੇ ਆਪਣੀ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਏਕਤਰਫਾ ਅਲੈਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਬਰਦਸਤੀ ਬੈਲਟ ਪੇਪਰ ਉੱਤੇ ਪਾਈਆਂ ਨੇ।

1.ਨੌਰਥ ਅਤੇ ਸਾਊਥ ਹਾਲ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ: ਨੌਰਥ ਹਾਲ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਘੰਟੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਸਾਊਥ ਹਾਲ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ 7 ਦਿਨ ਹੀ ਵਿਹਲਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਅਤੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਵੇਰਵਾ ਦੱਸੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਤੇ \$250,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਸੀਮਤ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮੰਗ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਕਿ ਗੋਲਕ ਦੀ ਇਹ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਰੋਕੋ। 'ਨਹੀਂ' ਤੇ ਵੋਟ ਕਰੋ।

2A.ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸੇਵਾ ਕਾਲ (ਮਿਆਦ): ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ: ਆਰਟੀਕਲ 4, ਸੈਕਸ਼ਨ 6 (ਬੀ): "ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਛਾਂਟ/ਚੋਣ ਹਰੇਕ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਗਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਛਾਂਟ/ਚੋਣ ਲਈ ਖੜੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।"

ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਲਗਾਤਾਰ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ 21 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ 17 ਅਜੇਹੇ ਹਨ ਜੋ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ 4 ਸਾਲ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 34 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੁਰਸੀ ਨਾਲ ਚੁੰਬੜੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਤ੍ਰਿਪਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਹੁਣ ਇਹ ਲੋਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ 2 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 4 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ! ਆਪਣੀ ਇਸ ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਹੁਣ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਫਿਰ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। 'ਨਹੀਂ' ਤੇ ਵੋਟ ਕਰੋ।

2B.ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ:

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਆਰਟੀਕਲ 7, ਸੈਕਸ਼ਨ ਬੀ (3) ਮੁਤਾਬਿਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਐਡਰੈਸ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਜ ਹੈ, "ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਐਡਰੈਸ ਅਤੇ ਨਿਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਰ ਵੇਲੇ ਹਰ ਥਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਰੱਖੀ ਜਾਣਗੀ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਿਆਣਪ ਭਰੇ ਕੰਮਾਂ ਵਾਸਤੇ ਵਰਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ, ਸਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਮਸਲਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਵੋਟਰ ਲਿਸਟ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਆਦਿ ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਜਿਹਦੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਆਂਪੂਰਵਕ ਚੋਣ ਕਦੇ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਮਸਲੇ ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ 6 ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਰ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਕਮੇਟੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਦਾ ਢੋਲ ਵਜਾ ਕੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਭੰਬਲਭੂਸੇ ਵਿਚ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਵੋਟਰ ਲਿਸਟ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ (ਜੋ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਮਨਸ਼ਾ ਹੈ) ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਬੂਹਾ ਵੀ ਨਾ ਖੜਕਾ ਸਕੇ। 'ਨਹੀਂ' ਤੇ ਵੋਟ ਕਰੋ।

**Protect rights of the Sangat.
Protect Gurdwara Bylaws.
Vote for Sadh Sangat Slate.**

**ਸੰਗਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ।
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ।
ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਸਲੇਟ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਓ ਜੀ।**

Sadh Sangat Slate, Gurdwara Sahib San Jose CA

CREDIT REPAIR

Our services help you repair:

Bank corrupt

Late Payment

Judgement

Bank issue/ repo

Loan Payment delay

ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ Bad ਹੈ ਤਾਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਰਿਪੇਅਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ
ਤਲਾਕ ਕੇਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਵੀ ਰਿਪੇਅਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Contact : Sam Ph. 530 249 2582
Email address:- creditguruus@gmail.com

ਹਰ ਮੌਕੇ ਜਿਵੇਂ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ, ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ, ਜਨਮਦਿਨ, ਪਾਰਟੀ ਲਈ
200 ਤੋਂ 1000 ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਬੈਠਣ ਅਤੇ ਖਾਣ ਲਈ ਹਾਲ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਹੈ।

Raja SWEETS & CATERING
AUTHORIZED CATERER FOR MAJOR 5-STAR HOTELS
ਮਿਠਾਈਆਂ ਅਤੇ ਕੋਟਰਿੰਗ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ

ਹਰ ਮੌਕੇ ਜਿਵੇਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ, ਜਨਮ ਦਿਨ, ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਪਰਟੀ
ਲਈ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਬੰਦਿਆਂ ਤੱਕ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

Toll Free 1-866-FOR-RAJA
www.rajasweets.com
msbains@rajasweets.com

Fresh Sweets, Snacks & Food
Catering with Portable Tandoor
for up to 10000 guests
Lunch - Dinner - Take Out - Banquets

Raja Sweets & Indian Cuisine
31853 Alvarado Blvd. Union City CA 94587
Ph. (510) 489-9100 Fax (510) 489-9111

Raja Indian Cuisine & Bar
1275 W Winton Ave. Hayward CA 94545
Ph. (510) 264-9300 Fax (510) 264-9345

Call Makhan Bains or Ravinder Singh For Your Next Party

1-866-FOR-RAJA (367-7252)
www.RajaSweets.com

PARADISE BALLROOMS

4100 Peralta Blvd. Fremont, CA 94536

(510) 900-6319

info@paradiseballrooms.com www.paradiseballrooms.com

SERVICES INCLUDE

- CATERING
- SILVERWARE
- CHINAWARE
- DECORATED HALL
- LINEN
- SEVERAL BAR OPTIONS
- SECURITY
- WAIT STAFF
- FULL SETUP INCLUDING
TABLE CLOTH, NAPKINS, CHAIRS ETC.

Items Serving:

- All kinds of Sweets
- Snacks & Food
- Chaat & Tikki Stall
- Pani Poori Stall
- Bhel Poori / Pav Bhaji
- Falooda Kulfi

Catering Services:

- Wedding Ceremonies
- Receptions
- Birthday Parties
- Religious Gatherings
- Corporate Events
- Picnics / Bar-b-que

Additional Services:

- Warmers
- Chaffing Dishes
- China & Silverware
- Linen Rental
- Waiters & Bartenders

Admission
Open!

ਆਉ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖੀਏ
Let's Learn Punjabi and
Be inspired by your roots.
at

Admission
Open!

Punjabi Virsa Academy, Los Angeles (Year 2019-2020)

Punjabi School is opening on September 15, 2019.

Admission forms are available in Gurudwara Sahib and on our school website.

For more information send email to pvacademyinc@gmail.com, Call or Txt 818-850-0730

Mission statement of Punjabi Virsa Academy

Let your kids learn and explore Indian culture, Punjabi language, walk on the path of Gurbani thoughts, lots of exposure with stage performances by exploring their talent, learn music and instruments with our experts. Let them flourish their talent and values with Guru's blessing.

Well Equipped and modernized classrooms

- 1) Projector screens for showing visual of saakhi (story).
- 2) Whole year school supplies and bags for free from school.
- 3) Lot of projects to support learning.
- 4) Periodic Report Cards and Parent-Teachers meetings.
- 5) Well structured programs with Highly Qualified Staff.

No School fees, It's free Sewa from Gurudwara.
Hurry admissions are open!!!

ENROLL
NOW!

School Location - 7640, Lankershim Blvd. North Hollywood, CA 91605

Visit our website www.punjabivirsaacademy.com

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਢਾਬਾ

Now Open

1480 N State Road 1, Cambridge City, IN 47327.

Diesel/Gas

Indiana

70

Exit 137

ਟਰੱਕਾਂ ਵਾਲੇ ਭਰਾਵਾਂ ਲਈ
ਖੁੱਲ੍ਹ ਗਿਆ

ਇਥੇ ਮੰਜਿਆਂ ਉਪਰ ਬੈਠਕੇ ਖਾਓ-ਪੀਓ ਅਤੇ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਜਾਵੋ...
ਸਵਾਦ ਅਤੇ ਮਾਹੌਲ, ਜਿਵੇਂ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਘਰ ਦੀ...

ਸਹੂਲਤਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਢਾਬਾ

ਸਸਤਾ ਡੀਜ਼ਲ

Liquor, Beer & Wine

truck repair,
new showers, scale.

Free Buffet
over 100 gallons

open 6am to midnight

Phone: 765-478-6300

ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤ
ਹੀ ਵਾਜਬ!

kw DALLAS
PRESTON ROAD
KELLERWILLIAMS. REALTY

Buy Sell Homes
REAL ESTATE

Baljeet Kaur Pannu
REALTOR®

Call/Text: 972-522-9427

Web : www.MyDesiAgent.com
Email : bpannu@kw.com

18383 Preston Rd Ste-150, Dallas TX, 75252

Each office is individually owned and operated

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ ਦਾ 15ਵਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਵਿਲੱਖਣ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜ ਗਿਆ

- ਸਾਬਕਾ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ
- ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਨੇ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਸੰਗਤਾਂ ਸਿਰ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਸਿਹਰਾ
- ਮੇਜਰ ਲੀਗ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ

ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ/ਐੱਸ.ਐਸ਼ਕ ਭੋਰਾ :

ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਲਗਨ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪੈੜਾਂ ਹੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਮੰਜ਼ਿਲ ਵੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਹੋ ਨਿੱਬੜਦੀ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦਾ 15ਵਾਂ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਮਾਂ-ਖੇਡ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਇਕ ਵਿਲੱਖਣ ਛਾਪ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਰਧਾ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਨੇ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਸਮੁੱਚੀ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਤੇ ਯਕੀਨ ਦੁਆਇਆ ਕਿ ਸੱਚੀ ਮੁੱਚੀ ਹੀ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ ਦੇ ਅਰਥ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਲੰਬੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ ਦੇ ਲੋਗਨ ਹਾਈ ਸਕੂਲ 'ਚ 15000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਂ ਖੇਡ ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੰਗਤ ਦਾ ਪੁੱਜਣਾ, ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਗੁਰੂ ਕਾ ਅਤੁੱਟ ਲੰਗਰ ਵਰਤਣਾ, 9 ਘੰਟੇ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ 'ਕਬੱਡੀ ਕਬੱਡੀ' ਨਾਲ ਜ਼ੋਰ ਵਿਖਾਉਣਾ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਣਾਉਣਾ, ਗੁਰੂ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ ਹੀ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਰਪ੍ਰਸਤ, ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਰੂਹੇ ਰਵਾਂ ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਨੇ ਆਖੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਮੇਰਾ ਮੁਝ ਮਹਿ ਕਿਛੁ ਨਹੀਂ' ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨਾਲ ਇਸ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ, ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਅਤੇ ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਕੀਤਾ। ਕਲੱਬ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ. ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਦਿਨ ਰਾਤ ਇਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਰਾਜਾ ਸਵੀਟਸ ਵਲੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰੀ ਛੋਲੇ-ਭਟੂਰੇ ਅਤੇ ਦੇਸੀ ਘਿਰ ਦੀਆਂ ਜਲੇਬੀਆਂ ਦਾ ਲੰਗਰ ਤੇ ਗੁਰੂਘਰ ਫਰੀਮੋਂਟ ਅਤੇ ਗੁਰੂਘਰ ਸੈਨਰੋਜੇ ਵਲੋਂ ਵੀ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ। ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਦੇਖਰੇਖ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜੋੜੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਉੱਪ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਧੁਰੰਤਰ ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਅਤੇ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਬਾਪੂਬੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਈਆਂ। ਇਸ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਫਸਵੇਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੋਏ। ਚੋਟੀ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਭਰੇ ਜਲਵੇ ਤੇ ਉੱਗਲੀਆਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ। ਪੱਟਾਂ 'ਤੇ ਹੱਥ ਵੱਜਦੇ ਤੇ

ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾੜੀਆਂ ਨਾਲ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਾ ਮਹੌਲ ਸਿਰਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਮਾਹੌਲ ਨੇ ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਤੇ ਸੰਗਤ ਦੇ ਬੜੇ ਗਿਲੇ ਸ਼ਿਕਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਲੰਪੀਅਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ, ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ, ਸਲਾਹਕਾਰ ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਅਤੇ ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਖਲੋਰ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਹਿਮ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ, ਸਗੋਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਝੋਲੀਆਂ ਵੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਇਸ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਸਪਾਂਸਰ ਓਲੀਅਨ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਕੜ, ਵਾਈਟ ਹਾਕ ਦੇ ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਦੂਜੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਸਪਾਂਸਰ ਸਹੋਤਾ ਭਰਾ ਜੁਗਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ ਤੇ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ, ਤੀਜੇ ਇਨਾਮ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਸਵਿੰਦਰ ਬੋਧਾਰਾਏ, ਦਲਵੀਰ ਬੋਧਾਰਾਏ, ਮਾਈਕ ਬੋਧਾਰਾਏ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੋਧਾਰਾਏ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਆਲ ਓਪਨ ਦਾ ਇਨਾਮ 'ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ ਕਲੱਬ' ਵਲੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਧੁੱਗਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਤੱਖਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

- ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ 'ਚ ਐਤਵਾਰ ਦਾ ਦਿਨ ਮੁਬਾਰਕ ਚੜ੍ਹਿਆ
- ਲੋਗਨ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਦਾ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਸਵਿਟਰਜ਼ਲੈਂਡ ਵਰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ
- ਟੈਂਟ, ਕੁਰਸੀਆਂ ਤੇ ਹੋਰ ਬੈਠਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਸੀ
- ਪੰਡਾਲ 'ਚ ਲੱਗੇ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਬੈਨਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਧਾ ਦਾ ਸੂਚਕ ਬਣੇ

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੌਰਾਨ ਸਾਹਿਤ, ਧਰਮ, ਰਾਜਨੀਤੀ, ਖੇਡਾਂ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਪੰਜ ਅਹਿਮ ਸਖਸ਼ੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਡਾ. ਹਰਕੇਸ਼ ਸੰਧੂ, ਉਲੰਪੀਅਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਗੈਰੀ ਸਿੰਘ, ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸੈਕਰਮੈਂਟੋ ਅਤੇ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਗਾਖਲ ਭਰਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਨਸੀਬ ਸਿੰਘ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਮੇਲੇ ਦੇ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਐੱਸ.ਐਸ਼ਕ ਭੋਰਾ, ਸਾਬਕਾ ਖਿਡਾਰੀ ਨੇਕੀ ਸਿੰਘਵਾਂ, ਖਿਡਾਰੀ ਸੰਦੀਪ ਨੰਗਲ ਅੰਬੀਆਂ, ਪਾਲਾ ਜਲਾਲਪੁਰ, ਖੁਸ਼ੀ ਦੁੱਗਾਂ ਅਤੇ ਸੁਲਤਾਨਪੁਰ ਸ਼ਮਸਪੁਰ ਨੂੰ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਵੇਰੇ ਤਕਰੀਬਨ 10 ਵਜੇ ਸ਼ਰਧਾਪੂਰਵਕ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮੋਂਟ ਦੇ ਹੋਂਡ ਗ੍ਰੰਥੀ ਵਲੋਂ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਬੀਬੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦੇ ਢਾਡੀ ਜਥੇ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ

ਉਸਤਤ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ ਅੱਧਾ ਘੰਟਾ ਢਾਡੀ ਵਾਰਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ। ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦਿ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਮੈਚ ਸੈਲਮਾ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਕਲੱਬ ਦੀਆਂ ਅੰਡਰ-21 ਟੀਮਾਂ ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ 'ਕਬੱਡੀ ਕਬੱਡੀ' ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ ਸਗੋਂ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਨੇ ਹਰ ਮੈਚ ਨੂੰ ਸਾਹ ਰੋਕ ਕੇ ਦੇਖਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ, ਕਬੱਡੀ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਰੱਜ ਕੇ ਚਾਹਤ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਚ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਸ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਨੇ ਗੀਬਨ ਕੱਟ ਕੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਰਸਮੀ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੈਨੇਟਰ ਦੀ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਮੈਨੀ ਗਰੇਵਾਲ, ਉਲੰਪੀਅਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੋਢੀ, ਕਨੇਡਾ ਤੋਂ ਪੁੱਜੇ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਅਤੇ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਵਲੋਂ ਵੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅੰਡਰ-21 ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਕਲੱਬ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ ਤੇ ਸੈਲਮਾ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। ਆਲ ਓਪਨ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ ਬਾਬਾ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਯੰਗ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਵੱਡੀਆਂ ਕਲੱਬਾਂ ਬੇਏਰੀਆ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ, ਯੰਗ ਸਪੋਰਟਸ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ, ਮੈਟਰੋ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੇ ਨਾਰਥ ਅਮੈਰੀਕਾ ਕਲੱਬ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਹਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਰੱਜ ਕੇ ਲੁਭ ਲਿਆ। ਮਾਈਕ ਵਿਚ 'ਫੜ ਲਿਆ ਓਏ, ਭੱਜ ਗਿਆ ਓਏ, ਕਰਤੀ ਉੱਗਲ ਖੜੀ, ਜੋੜਤਾ ਪੁਆਇੰਟ' ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁਮੈਂਟੇਟਰ ਕਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਕਿ 'ਜੇ ਸੁਆਦ ਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਓ ਤਾੜੀਆਂ ਦੇ ਬੰਨ੍ਹ'। ਜਦ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਬੇਏਰੀਆ ਸਪੋਰਟਸ ਅਤੇ ਮੈਟਰੋ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਇਆ ਤਦ ਇਹ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਸਿਖਰ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਦਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠ ਸਾਹ ਵੀ ਉੱਚੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੈ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਪਲ ਤੱਕ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ ਕਿ ਕੌਣ ਜਿੱਤੇਗਾ। ਆਖਰ ਬੇਏਰੀਆ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਨੇ 45-51 ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਬਲਜੀਤ ਸੰਧੂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਆਪਣੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਰਵਾਇਤੀ ਜਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਚੌਥੀ ਵਾਰ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦਾ ਕੱਪ ਵੀ ਜਿੱਤ ਲਿਆ।

ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਪੱਖਪਾਤੀ ਲੱਗੇਗੀ, ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਲੱਗੇਗੀ, ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਚੁਭੇਗੀ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਕੰਮ ਦਾ ਪੱਧਰ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਗੱਲ ਬਾਰ ਖੜੀ ਕਰਕੇ ਜ਼ਰੂਰ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਵਸਦੇ ਹੋ ਗਾਖਲ ਭਰਾਵੇ ਤੇ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਜ਼ਿੰਦਾਬਾਦ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਨਿੱਕੇ ਤੋਂ ਨਿੱਕੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੂਖਮ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਾ, 'ਜੇ ਆਵੇ ਸੋ ਰਾਜੀ ਜਾਵੇ' ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪਣਾਉਣਾ, ਜੋ ਕਹਿਣਾ ਉਹ ਕਰਨਾ ਤੇ ਟੇਢੇ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧਾ ਤੁਰ ਕੇ ਦਿਖਾਉਣਾ, ਸਿਰਫ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਨੂੰ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸ.

ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਚ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

- ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਵਿੱਤੀ ਮਦਦ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇੰਦਰ ਦੁਸਾਂਝ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਕਾਰਨ ਪਹੁੰਚ ਨਹੀਂ ਸਕੇ।
- ਡਾਇਮੰਡ ਸਪਾਂਸਰ ਸ. ਮਹਿੰਗਾ ਸਿੰਘ ਸਰਾਏ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਹਾਜ਼ਰ ਰਿਹਾ।
- ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਖਿਡਾਰੀ ਤੇ ਰਾਜਾ ਸਵੀਟਸ ਦੇ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸ. ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਵੀਲੂ ਚੇਅਰ 'ਤੇ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ 'ਚ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਅਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ।
- ਇਕ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਟਿੱਲ ਕੇਮਰੇ, ਤਸਵੀਰਾਂ ਖਿੱਚਦੇ ਰਹੇ।
- ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਚੈਨਲਾਂ ਨੇ ਹਰ ਪਲ ਕੇਮਰੇ 'ਚ ਕੈਦ ਕੀਤਾ, ਜਸ ਪੰਜਾਬੀ, ਪੀ.ਟੀ.ਸੀ, ਗਰਵ ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਨੂੰ ਘਰ ਬੈਠੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਤੱਕ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ।
- ਵੇਰਕਾ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਏਨੀ ਲੱਸੀ ਲੰਗਰ 'ਚ ਵਰਤਾਈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਸ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਏਨੀ ਲੱਸੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨੀ ਔਖੀ ਹੋਵੇ।
- ਲੰਗਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇਖੇ, ਪੂਰੀਆਂ-ਛੋਲੇ, ਜਲੇਬੀਆਂ, ਲੰਗਰ ਦੀ ਦਾਲ, ਫੁਲਕੇ, ਪਾਣੀ ਏਨੀ ਸੇਵਾ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ।
- ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੋਏ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ 'ਚ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸੇਵਨ ਦੀ ਸਖਤ ਮਨਾਹੀ ਰਹੀ।
- ਸਥਾਨਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਵੀ ਭਰਵੀਂ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਵਾਈ।
- ਫਰੀਮੋਂਟ ਦੀ ਮੇਅਰ ਲਿਲੀ ਮੀਅਰ, ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਰਾਜ ਸਲਵਾਨ, ਫਰੀਮੋਂਟ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਵੇਮੇਨ ਟੈਰੇਸਾ ਕੋਰਾ, ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਗੈਰੀ ਸਿੰਘ, ਸਿਟੀ ਮੈਨੇਜਰ ਯੂਆਂਗ ਮੈਲੋਏ, ਕੌਂਸਲਮੈਨ ਕੈਟ ਦਕਾਉਸ, ਯੂਨੀਅਨ ਸਕੂਲ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ੈਰਨ ਕੌਰ, ਸਰਬਜੀਤ ਚੀਮਾ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਸਿਟੀ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਚੀਫ ਜੈਰਡ ਰੂਨਾਤੀ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਕਬੱਡੀ ਦੇਖਦੇ ਰਹੇ ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਸ਼ਾਲ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਆਸ਼ਾ ਸ਼ਰਮਾ ਤੇ ਐੱਸ.ਐਸ਼ਕ ਭੋਰਾ ਕੋਲ ਰਿਹਾ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਇਤਿਹਾਸ ਸੀ ਕਿ ਮੱਖਣ ਅਲੀ, ਕਾਲਾ ਰਛੀਨ ਤੇ ਪਿਰਤਾ ਚੀਮਾ ਨੇ ਏਸ਼ੀਅਨ ਅਤੇ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਰਗੀ ਕੁਮੈਂਟਰੀ ਕੀਤੀ। ਰੇਡਰਾਂ ਤੇ ਸਟਾਪਰਾਂ ਦੇ ਕਿਸ਼ਮਿਆ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਸ਼ੈਲੀ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰੰਗ ਦਿੱਤਾ।
- ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਵਾਲਾ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ ਆਇਆ, ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਤੋਂ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਥਿਆੜਾ ਤੇ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ, ਕਬੱਡੀ ਕੱਪਾਂ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਧੁਰੰਤਰ ਪੰਮਾ ਦਿਓਲ, ਸ਼ਿਕਾਰੀ ਤੋਂ ਹੋਪੀ ਹੀਰ, ਡਾਕਟਰ ਖਹਿਰਾ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਟੀਮ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ ਮੱਖਣ ਸੰਧੂ, ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਤਾਰੀ ਸੰਮੀਪੁਰੀਆ, ਮੀਡੀਆ 'ਚ ਗਰਵ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਜਗਦੇਵ ਭੰਡਾਲ, ਜਸ ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਸੀ.ਈ.ਓ ਪੈਨੀ ਸੰਧੂ, ਜਗਤਾਰ ਜੱਗੀ, ਪੀ.ਟੀ.ਸੀ ਤੋਂ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ, ਸਾਡੇ ਲੋਕ ਤੋਂ ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ, ਰੇਡੀਓ ਮਿਰਚੀ ਤੇ ਕਾਫਲਾ ਤੋਂ ਐੱਸ.ਪੀ. ਸਿੰਘ, ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਚੁੰਬਰ, ਪੰਜਾਬ ਮੇਲ ਤੋਂ ਗੁਰਜੀਤਦਰ ਰੰਧਾਵਾ, ਪ੍ਰਦੇਸ ਟਾਈਮਜ਼ ਤੋਂ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਐੱਮ.ਏ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਇੰਡੋ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਤੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜ-ਪੰਜ ਕਿਲੋ ਦੇ ਕੈਮਰਿਆਂ ਨਾਲ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੇ ਹਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੈਦ ਕੀਤਾ।
- ਵੇਖੋ ਪਾਲੇ ਜਲਾਲਪੁਰੀਆ ਨੇ ਕਮਾਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਸੁਲਤਾਨ ਫਤਿਹਾ ਨਹੀਂ ਗਿਆ, ਮੈਕਸੀਨ ਭਰਾ ਜੋਰੇ ਤੇ ਐਰੋ ਪਾਲੇ ਨੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੱਲਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ, ਸੁਲਤਾਨ ਤੇ ਦੁੱਲਾ ਆਪਣੇ ਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਲੱਜ ਵਿਖਾ ਗਏ, ਚੀਮਿਆ ਵਾਲਾ ਲੱਖਾ...ਤਾਸ਼ਪੁਰੀਆ ਬਚਿੱਤਰ, ਬੇਨੜੇ ਤੋਂ ਨਿੰਦੀ, ਸੁਰਖਪੁਰੀਆ ਯਾਦਾ, ਮੀਆਂਵਿੰਡ ਦਾ ਕਾਲਾ, ਜੰਡੀ ਦਾ ਭੋਲਾ, ਧਨੌਏ ਵਾਲਾ ਭੂਰਾ ਅਤੇ ਰਾਜੂ ਜਦੋਂ ਕਬੱਡੀ 'ਚ ਕਮਾਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਮਾਈਕ ਤੋਂ ਚਟਕਾਰੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ 'ਚਿੱਟੀਆਂ ਕਪਾਹ ਦੀਆਂ ਫੁੱਟੀਆਂ ਹਾਏ ਨੀ ਪਤ ਹਰੇ ਹਰੇ'।
- ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦੇ ਨੇ ਕਿ ਗਲਾਸ ਭਰਿਆ ਹੀ ਦਿਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਣਾ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ, ਕਬੱਡੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿੰਗਾਰਨਗੇ, ਗਿਲੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਦੂਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਸਪਾਂਸਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਤੇ ਵਾਅਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਕਬੱਡੀ, ਡਰੱਗ ਮੁਕਤ ਕਬੱਡੀ ਵਿਖਾ ਕੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚੇਤਾ ਹੀ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਬੱਡੀ 'ਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਗਿਲਾ ਸ਼ਿਕਵਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਭਵਿੱਖ 'ਚ ਸ਼ਾਇਦ ਏਡੀ ਵੱਡੀ ਸਫਲਤਾ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਕਰਵਾਉਣਾ ਕਿਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਕੀ, ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਲਈ ਹੀ ਔਖਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਤੇ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੇ ਰੱਖਵਾਨ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਅੱਥਰੂ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਚਮਕਦੇ ਸਿਗਨਲ ਸਨ। ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਦੇਬੀ ਸੋਹਲ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਬਿੰਦ, ਬਖਤਾਵਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਗੋਪੀ ਗਾਖਲ, ਗਿਆਨੀ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਧੜ, ਅਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ,

ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕਿਰਨਦੀਪ, ਕਾਲਾ ਗਾਖਲ ਤੇ ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ ਦੀ ਸਫਲਤਾ 'ਚ ਵਡਮੁੱਲਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਭਾਰ ਨਾਲ ਆਤਮ-ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਡਾ. ਹਰਕੇਸ਼ ਸੰਧੂ ਅਤੇ ਸੁਰੂਪ ਝੱਜ ਦੀ ਅਗਵਾਈ 'ਚ ਲਗਾਏ ਬੂਝ 'ਤੇ ਸੰਗਤ ਨੇ ਵੱਡੀ ਮਾਲੀ ਮਦਦ ਦਿੱਤੀ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦਿਹਾੜੇ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ

ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ

Sikh Religious Society

Palatine il 60067

23, 24 sept. 2019
7 to 8:15 pm

25 sept. 2019
7 to 8:30 pm

ਭਾਈ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੰਦਾ

Available on the
App Store

GET IT ON
Google Play

www.sikhilehar.com

www.sikhilehartv.com

www.ssdhunda.com

C 847-358-1117, President 847-989-5723, Stage Sec. 847-852-6912

AJ GRAPHIC

GRAPHIC DESIGN SERVICES

- Logo Design
- Flyer design
- Stationary Design
- Business Card Design
- Brochure Design
- Press Advt
- Marketing Material
- Poster

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੋਸਟਰ, ਕੈਲੰਡਰ, ਲੋਗੋ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗਰਾਫਿਕਸ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਸਸਤੇ ਰੇਟ 'ਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

Amarjeet Lamber
Please Contact Whatapp Number

94653-45635

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸੁਹਾਵਣੀ ਬਣਾਓ
‘ਦ ਕੰਪਨੀ ਯੂ ਕੀਪ’
ਦੇ ਨਾਲ !

1845 ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਖੇ ਸਮਿਆਂ 'ਚ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਏਸ਼ੀਆ-ਭਾਰਤੀ ਕੌਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਸਾਥ ਨਿਭਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

Open Enrollment for Healthcare Starts November 1, 2017 to January 31, 2018.

ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ ਅਟਵਾਲ

ਏਜੰਟ
ਲਾਇਸੈਂਸ # OE17073

ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਇਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ
3255 ਵੈਸਟ ਮਾਰਚ ਲੇਨ, # 300 ਸਟਾਕਟਨ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ 95219
ਫੋਨ : 209-955-2418, 209-993-7978
skatwal@ft.newyorklife.com

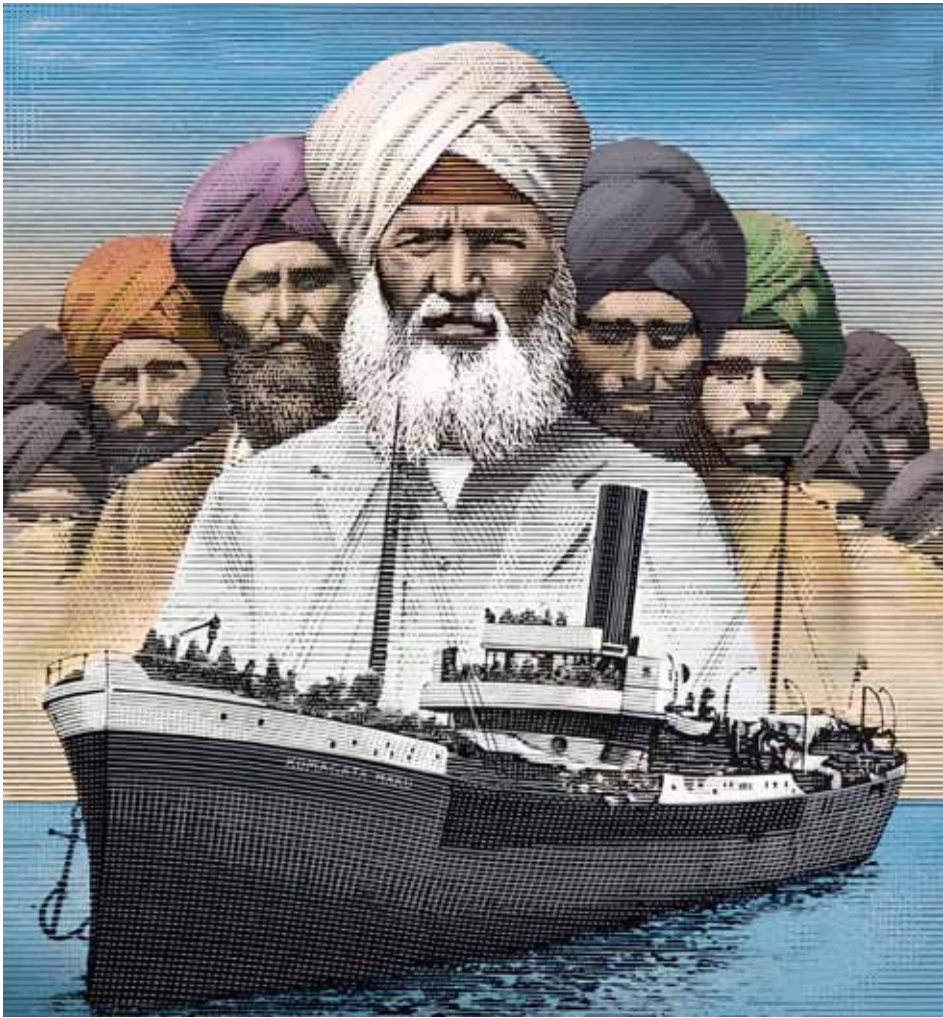
ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹੁਣੇ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਏਜੰਟ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ !!

ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਾਕੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ

ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲਲਤੋਂ

ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਦੀ ਘਟਨਾ, ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੀ ਕੈਨੇਡਾ ਅੰਦਰ ਦਾਖ਼ਲੇ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦਾ ਇਕ ਮਹਾਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਾਕਾ ਹੈ। ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਉਦਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਬੰਧ ਸੀ। ਇਹ ਵਪਾਰਕ ਲੀਹਾਂ ‘ਤੇ ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲੀ ਦੀ ਪਟੇਦਾਰੀ ਹੇਠ ਹਿੰਦ ਵਾਸੀਆਂ-ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਉਚ ਵਿਦਿਆ, ਰੋਟੀ-ਰੋਜ਼ੀ ਤੇ ਚੰਗੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਭਾਲ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਬਲ ਤਾੱਘ ਦੀ ਉਪਜ ਸੀ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਦੀ ਸੰਗੀ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਜੋ ਗੈਰ-ਮਨੁੱਖੀ ਤੇ ਜ਼ਾਲਮਾਨਾ ਸਲੂਕ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਦੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ, ਜਿੰਨੀ ਅਣਖ ਤੇ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਗੈਰੀ ਹਕੂਮਤ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਗ਼ਦਰ ਨੇ ਹਿੰਦ, ਕੈਨੇਡਾ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ‘ਚ ਪ੍ਰਚਾਰ, ਲਾਮਬੰਦੀ ਤੇ ਨੱਸ ਮੱਦਦ ਦੀ ਮਸਾਲੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਅਤੇ ਨਿੱਗਰ ਅਗਵਾਈ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਹੀ ਇਹ ਸਾਕਾ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕਾਂਡ ਹੋ ਨਿੱਬੜਿਆ।

ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 920 ਨੰਬਰ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਧੇ ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਲਾ ਕੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਵਿਚ ਇਕੱਤਰ ਹੋਏ ਬਹੁਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਸਮੇਤ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਕੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਸਰਹਾਲੀ ਦੀ ਪਟੇਦਾਰੀ ਹੇਠ ਇਕ ਜਾਪਾਨੀ ਕੰਪਨੀ-ਸ਼ੀਨੇਈ ਕਿਸ਼ੋਨ ਗੋਸ਼ੀ ਕਾਈਸ਼ਾ’ ਪਾਸੋਂ 11,000 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ 6 ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਪਟੇ ‘ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਤੋਰਨ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਬਣਾਈ। ਕੋਇਲੇ ‘ਤੇ ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੱਖਰਾ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਭਾਵ ਜਾਪਾਨੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛਿੱਲ ਲਾਹੀ। 25 ਮਾਰਚ 1914 ਨੂੰ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਦੀ ਗੈਰੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ‘ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਲੇਕਿਨ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ‘ਚ ਹੋਏ ਰੋਸ-ਐਕਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ 28 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਪਿਆ। ਫਿਰ ਰਿਹਾਈ ਹੋਈ 4 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ 165 ਮੁਸਾਫਰ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਤੋਂ ਸਵਾਰ ਹੋਏ। ਰਸਤੇ ‘ਚੋਂ ਸ਼ੰਘਾਈ ਤੋਂ 111, ਮੋਜੀ (ਜਾਪਾਨ) ਤੋਂ 86, ਯੋਕੋਹਾਮਾ (ਜਾਪਾਨ) ਤੋਂ 14 ਚੜ੍ਹੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ 376 ਹੋ ਗਈ। ਜਾਪਾਨੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਮਜਬੂਰੀ ਦਾ ਲਾਹਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਪਹਿਲੀ ਕਿਸ਼ਤ 11,000 ਡਾਲਰ ਪਟਾ ਲਿਖਦੇ ਸਾਰ, ਦੂਜੀ 11,000 ਡਾਲਰ ਇਕ ਹਫਤੇ ਬਾਅਦ ਵਸੂਲੀ। ਤੀਜੀ ਕਿਸ਼ਤ 22,000 ਡਾਲਰ ਲਈ ਪੈਸੇ ਮੁੱਕ ਗਏ। ਨਵੇਂ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਤੋਂ ਮੋਜੀ ਵਿਖੇ ਮਿਲੇ ਪੈਸਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖੁਰਦਪੁਰ (ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਗ਼ਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ) ਨੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਕੇ ਵੱਡਾ ਮੋਢਾ ਲਾਇਆ ਤੇ ਆਪ ਕੋਥੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਮੂਹਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ 21 ਮਈ ਨੂੰ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਦੀ ਕੁਰਾਟੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾ ਪਿਆ ਤੇ 23 ਮਈ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨੇੜੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਬੰਦਰਗਾਹ ‘ਤੇ ਨਾ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਦੂਰ ਹੀ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ 17 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਘਰੇਲੀ ਵਜ਼ੀਰ ਰੋਚੇ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ, “ਘਾਟਾ’ ਦੇ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਹਿੰਦੀ ਨਵੇਂ ਰੂਲਾਂ ਨੂੰ ਉਲੰਘ ਕੇ ਆਉਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਉਤਰਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਪ੍ਰਤੀ ਰਵੱਈਆ, ਸਮੁੱਚੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਰਵੱਈਆ ਹੀ ਸੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਭੂਸਰੀ ਹੋਈ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸੋਚ ਦਾ ਪਤਾ ‘ਬਰਿਟੇਨਿਕ ਰੀਵਿਊ’ ਸਾਮਰਾਜੀ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਲਿਖੇ ਲੇਖ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ- “ਇਹ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਨਸਲ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਕੌਮੀ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਸਾਡੀ ਕੌਮੀ ਹਸਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। -ਕੈਨੇਡਾ ‘ਚ ਆ ਕੇ ਵਸਣ ਦੀ ਕੌਣ ਆਗਿਆ ਦੇਵੇ, ਹਿੰਦੀ ਲੋਕ ਜਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ?” ਅਸਲ ‘ਚ 31 ਮਾਰਚ 1914 ਤੋਂ ਹੀ ਨਾ-ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੰਬਰ

920 ਬਾਕਾਇਦਾ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਮੋਰਚਾਬੰਦੀ ਤੇ ਦੇਸ਼-ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ‘ਚ ਰੋਸ-ਲਹਿਰ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਲਈ ਰਾਸ਼ਨ-ਪਾਣੀ ਤੇ ਕਿਰਾਏ ਭਾੜੇ ਦੀ ਫੌਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ, ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਕੰਢੇ ਲਾਉਣ ਤੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖ਼ਲਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ 31 ਮਈ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ ਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਇੰਡੀਆ ਲੀਗ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ 700 ਹਿੰਦੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਇਕੱਠ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਭਾਈ ਗੁਰੂ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਸਨ ਰਹੀਮ ਦੀ ਅਪੀਲ ‘ਤੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਹੀ 60,000 ਡਾਲਰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ। 15 ਮੈਂਬਰੀ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਸਹਾਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਪਟਿਆਲਾ ਤੇ ਨਾਭਾ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਤੇ ਸਰਬ ਹਿੰਦ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਤਾਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦ ਸਰਕਾਰ ‘ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਕੇ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਪਟਾ ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਸੀਆਂ-ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਭਿੰਖੀਵਿੰਡ ਤੇ ਹਸਨ ਰਹੀਮ ਦੇ ਨਾਮ ਕਰਵਾ ਕੇ (ਭਾਈ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਥਾਂ) 22,000 ਡਾਲਰ ਦੀ ਕਿਸ਼ਤ ਤਾਰੀ ਗਈ 20 ਜੂਨ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਨ-ਪਾਣੀ ਦੀ ਰੋਕ ਖਤਮ ਕਰਵਾਉਣ ਪਿੱਛੋਂ, ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਸਪਲਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਸਬੰਧੀ ਗੈਰ- ਮਨੁੱਖੀ ਤੇ ਜ਼ਾਲਮਾਨਾ ਸਲੂਕ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ‘ਚ ਬੜੇ ਰੋਸ ਤੇ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਹੋਇਆ। ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ‘ਚ ਰੋਜ਼ ਲਗਦੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਮੌਕੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜਬਰ ਵਿਰੁੱਧ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਹੁੰਦੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜਲਸੇ-ਜਲੂਸਾਂ ਦੀ ਲਹਿਰ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੀ। ਗ਼ਦਰ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕ ਕੱਢਿਆ। ਹੋਰ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ‘ਚ ਵੀ ਆਵਾਜ਼ ਉਚੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹਿੰਦ ਵਿੱਚ

ਲਾਹੌਰ, ਰਾਵਲਪਿੰਡੀ, ਗੁਜਰਖਾਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੇ ਚੱਕਵਾਲ ਸਮੇਤ ਅਨੇਕਾਂ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਲਾਏ ਦੀਵਾਨਾਂ ‘ਚ ਭੇੜੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸਲੂਕ ਵਿਰੁੱਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ। 18 ਜੂਨ ਨੂੰ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਲੰਡਨ ਨੇ ਬਸਤੀਆਂ ਦੇ ਲੰਡਨ ਦਫ਼ਤਰ ਮੂਹਰੇ ਸਖਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਠੀ ਲੋਕ-ਹਮਾਇਤ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਹੀ ਤਕਰੀਬਨ ਮਹੀਨੇ ਭਰ ਤੋਂ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭੁੱਖ ਮਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ 28 ਜੂਨ ਤੋਂ ਰਾਸ਼ਨ-ਪਾਣੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਤੇ ਮਾਲ ਲਾਹੁਣ-ਲੱਦਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਪਈ ਤੇ 7 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹ ਦੇਣੀ ਪਈ।

16 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਚਾੜ੍ਹ ਦਿੱਤੇ। ਗੈਰੇ ਅਫ਼ਸਰ ਮਾਰਨਖੁੰਡੇ ਝੋਟਿਆਂ ਵਾਂਗ ‘ਮਾਰ ਦਿਓ’, ‘ਮਾਰ ਦਿਓ’, ਕਰਦੇ ਫਿਰ ਰਹੇ ਸਨ। 250 ਬੰਦੂਕਧਾਰੀ ਪੁਲੀਸੀਏ ਤੇ ਮਲੀਸ਼ੀਆ ਤਾਇਨਾਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਵੈਨਕੂਵਰ, ਲੰਡਨ, ਉਟਾਵਾ ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਗੈਰੇ ਹਾਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਤਾਰਾਂ ਤੇ ਤਾਰਾਂ ਖੜਕੀਆਂ। 19 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਤੜਕੇ ਵੱਡਾ ਸਾਰਾ ‘ਸੀ-ਲਾਇਨ’ ਨਾਮ ਦਾ ਟੱਗ (ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲਾ ਜਹਾਜ਼) ਨੂੰ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਹਮਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਟੱਗ ਨੀਵਾਂ ਸੀ ਤੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਉੱਚਾ ਸੀ। ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਤੋਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ, ਜਹਾਜ਼ੀ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੇ ਕੈਬਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਜਿੱਦੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ। ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੇ ਮੌਤ ਦੇ ਗਾਨੇ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਰਵਾਇਤੀ ਹਥਿਆਰਾਂ-ਸੋਟੇ, ਕੁਹਾੜੀਆਂ, ਲੋਹੇ ਦੇ ਡੰਡੇ, ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇ ਪੁਰਜੇ ਤੇ ਪੱਥਰ ਦੇ ਕੋਇਲਿਆਂ ਨਾਲ 20 ਪੁਲੀਸੀਏ ਫੱਟੜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਤੇ ਇਕ ਵੀ ਪੁਲਿਸੀਆ ਜਹਾਜ਼ ‘ਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਵੀ ਚੱਲੀਆਂ

। ਇਕ ਮੁਸਾਫਰ ਦੇ ਮੱਥੇ ‘ਤੇ ਗੋਲੀ ਦੀ ਝਰੀਟ ਵੱਜੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕੰਢੇ ‘ਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸੈਂਕੜੇ ਹਿੰਦੀਆਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਤੇ ਰੋਹ ਉਬਾਲੇ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਕੰਢੇ ‘ਤੇ ਹੀ ਲੜਨ-ਮਰਨ ਅਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਕੇ ਫੂਕ ਦੇਣ ਦੇ ਖਾੜਕੂ ਐਲਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਦਿਆਂ ‘ਰੇਨਬੋ’ ਨਾਮ ਦਾ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਲਿਆ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਗੋਲਾਬਾਰੀ ਦੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਧਰ ਗੈਰੇ ਹਾਕਮਾਂ ਦੀਆਂ ਮੁੜ ਆਪਸੀ ਤਾਰਾਂ ਖੜਕੀਆਂ। ਪਹਿਲੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ‘ਚ ਬਰਤਾਨਵੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਮਾਂਡ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਮਾਰਟਿਨ ਬਰੱਲ ਨੂੰ ਤਾਰ ਦੇ ਕੇ ਤਾਕਤ ਵਰਤਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਵਰਜਿਆ। ਉਧਰ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਤੋਪਾਂ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਢੁਕਵੇਂ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸੋ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮਨਵਾ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣਾ ਹੀ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪਟੇਦਾਰਾਂ-ਭਾਈ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਹਸਨ ਰਹੀਮ ਸਮੇਤ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚਲੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਕੈਨੇਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਟੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਖਰਚਾ ਤੇ ਵਾਪਸੀ ਲੋੜੀਂਦਾ ਰਾਸ਼ਨ-ਪਾਣੀ ਦੇਣ ਤੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਕਰਵਾਉਣਾ ਮੰਨ ਕੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ। 23 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ‘ਸੀ ਲਾਇਨ’ ਤੇ ‘ਰੇਨਬੋ’ ਨੇ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ‘ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਤੱਕ 3-4 ਮੀਲ ਪਿੱਛਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ।

ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੂੰ ਹਿੰਦ ਵਿੱਚ ਗ਼ਦਰ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ, ਯੋਕੋਹਾਮਾ, ਮੋਜੀ, ਸ਼ੰਘਾਈ, ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਵਿਖੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ‘ਚ ਗ਼ਦਰ ਅਖਬਾਰ ਤੇ ਹੋਰ ਲਿਖਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਪਹੁੰਚਾਈ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗ਼ਦਰੀ ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਯੋਕੋਹਾਮਾ ਵਿਖੇ ਗ਼ਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਬਾ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਕਮੇਟੀ ਤੇ ਸਾਰੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗ਼ਦਰ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਕੌਮੀ ਚੇਤੰਨਤਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦ ਵਿੱਚ ਗ਼ਦਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ 200 ਪਿਸਤੌਲ ਤੇ 2000 ਗੋਲੀਆਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ।

26 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ ਹਿੰਦ ‘ਚ ਕਾਲਪੀ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜਾ। 3 ਦਿਨ ਦੀਆਂ ਭਾਰੀ ਤਲਾਸ਼ੀਆਂ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ 29 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਜਹਾਜ਼ ਨੂੰ ਗੈਰੀ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਜਬਰੀ ਬੱਜ-ਬੱਜ ਘਾਟ ਵਿਖੇ ਭੇਜਿਆ। ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੇ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਲਕੱਤੇ ਹੋ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਜਾਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ। ਲੇਕਿਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਪੁਲੀਸ ਤੇ ਫੌਜ ਦੀਆਂ ਧਾੜਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੱਜ-ਬੱਜ ਘਾਟ ਵੱਲ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ। ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬੱਕੇ-ਟੁੱਟੇ ਤੇ ਭੂਖੇ-ਤਿਹਾਏ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ‘ਤੇ ਅਚਾਨਕ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਮੀਂਹ ਵਰ੍ਹਾਉਂਦਿਆਂ 19 ਮੁਸਾਫਰ ਤੇ 2 ਹੋਰ ਬੰਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, 23 ਦੇ ਕਰੀਬ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਕੀਤੇ। 222 ਜੇਲ੍ਹਾਂ ‘ਚ ਡੱਕ ਦਿੱਤੇ ਤੇ 72 ਹੋਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਉਦੋਂ ਲੋਕਾਂ ਮੁਤਾਬਕ 29, ਗੋਰਿਆਂ ਹੱਥੋਂ ਸ਼ਹੀਦ ਕੀਤੇ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ, ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਨੇ ਆਪ ਦੇ ਪਾਸ ਮੌਜੂਦ 2-3 ਪਿਸਤੌਲਾਂ ਨਾਲ ਹੱਕੀ ਕੌਮੀ ਜੰਗ ਲੜਦਿਆਂ 2 ਗੈਰੇ ਅਫ਼ਸਰ, 2 ਹੋਰ ਪੁਲੀਸੀਏ ਜਾਨਾਂ ਮਾਰ ਮੁਕਾਏ ਅਤੇ 11 ਫੱਟੜ ਕੀਤੇ।

ਜੇਲ੍ਹੀਂ ਡੱਕੇ, ਜੂਹਬੰਦ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਗੁਪਤਵਾਸ ਹੋਏ ਮੁਸਾਫਰ ਕਾਫੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਗ਼ਦਰੀ ਯੋਧੇ ਬਣੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਲਾਲਾਂ ਦੇ ਰਾਜ ਦਾ ਤਖਤਾ ਪਲਟਣ ਲਈ ਅਤੇ ਹਿੰਦ ਅੰਦਰ ਨਿਆਂ, ਬਰਾਬਰੀ, ਆਜ਼ਾਦੀ, ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਵਾਲਾ ਅਸਲੀ ਤੇ ਖਰਾ ਨਵ-ਜਮਹੂਰੀ ਤੇ ਲੋਕ-ਪੱਖੀ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਜਾਨਾਂ ਵਾਰੀਆਂ ਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਤਿਆਗ ਤੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਥਿਆਰ ਬੰਦ ਗ਼ਦਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਿਆ। ਸੋ ਕਾਮਾਗਾਟਾਮਾਰੂ ਦੀ ਅਮਰ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਸਾਲ (20 14) ‘ਚ ਲੋਕ ਮਨਾਂ ‘ਚ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਖੜੇ ਮਹਾਨ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜੂਝਣਾ ਹੀ ਮਹਾਨ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਰੀ ਆਦਤ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਮਾੜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਮਿੰਟ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੇ। ਚੰਗੇ ਭਲੇ ਬੰਦੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕਮੀ ਕੱਢ ਹੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਹਾਂ ਨਲਾਇਕ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਅਫ਼ਸਰ ਬਾਰੇ ਗਲਤ ਹੀ ਬੋਲਣਗੇ ਚਾਹੇ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਦਿਆਨਤਦਾਰ ਤੇ ਕਾਬਲ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਧੰਦਾ ਹੀ ਇਸ ਕੰਮ ‘ਤੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ, ਆਪੋਜ਼ੀਸ਼ਨ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਪੁੱਟ ਪੁੱਟ ਕੇ ਲਿਆਉਣਗੇ। ਵੇਸੇ ਵੀ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਖਾਨਦਾਨ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਲੜਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸੱਤ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਫੋਲ ਕੇ

ਲੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਲੁਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ

ਦੱਸ ਦੇਣਗੇ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਨੀ ਸੌਖੀ ਹੀ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਨੁਕਸ ਮਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕੱਢੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਘਰੋਂ ਤੁਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਹੈਲਮੈਟ ਜਾਂ ਕਾਰ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੇਤਾ ਜਾਂ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਦਾ ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਜੋਬ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਟਰੈਫਿਕ ਪੁਲਿਸ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਡਰਾਇਵਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੋਬਾਇਲ ਉਸ ਦੇ ਕੰਨ ਨੂੰ ਲਗਾ ਦੇਂਦੇ ਹਾਂ। ਜੇ ਹੈਲਮੈਟ ਨਾ ਪਾਉਣ ਕਾਰਨ ਸਿਰ ਫੁੱਟ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਵਰ ਸਪੀਡ ਕਰਦਿਆਂ ਸੀਟ ਬੈਲਟ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਕਾਰਨ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਮੰਨਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਾਕਸ ਟਰੈਫਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਮਾੜੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਕਾਰਨ ਪੁਲਿਸ/ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜੇ ਕੋਈ ਆਪਣੀ ਮਸਤੀ ਨਾਲ ਮਜ਼ੇ ਮਜ਼ੇ ਗੱਡੀ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਲੋਕ ਕਹਿਣਗੇ, ਉਏ ਇਸ ਕੱਛੂਕੰਮੇ ਦੀ ਔਲਾਦ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਕਿਸ ਨੇ ਦੇ ਦਿੱਤਾ? ਨਾ ਆਪ ਤੁਰਦਾ ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਤੁਰਨ ਦਿੰਦਾ। ਜੇ ਕੋਈ ਅਨੁਵਾਹ ਗੱਡੀ ਨਠਾਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਫਿਰ, ਹੂੰ! ਫੁਕਰਾ ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਦਾ। ਆਪ ਤਾਂ ਮਰਨਾ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵੀ ਲੈ ਕੇ ਮਰੇਗਾ। ਦੱਸੋ ਹੁਣ ਕੋਈ ਕੀ ਕਰੇ? ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੇ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਫਰੀ ਪਾਰਕਿੰਗ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਗਾਰਡਾਂ ਨੂੰ 5-10 ਡਾਲਰ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਿਆ। ਪਰ ਇੱਕ ਵੀ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਗਿਸ਼ਵਤ ਸਵੀਕਾਰ ਨਾ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਰੱਜ ਕੇ ਹਵਾ-ਪਾਣੀ ਗੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਪੂਰੀ ਬੇਸ਼ਰਮੀ ਨਾਲ ਨਹਿਰਾਂ, ਡਰੇਨਾਂ ਅਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਹਿਰ ਘੋਲਦੇ

ਹਾਂ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਵਿੱਤਰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਰ.ਓ. ਲਗਾ ਕੇ ਸਾਫ ਪਾਣੀ ਪੀਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ। ਘਰ ਦਾ ਸਾਰਾ ਕੂੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੰਦ ਮੰਦ ਸੜਕਾਂ ਉੱਤੇ ਖਿਲਾਰਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਫਿਰ ਗੰਦਗੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਪੰਚਾਇਤ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ। ਖਰੀਦਦਾਰ ਸਸਤੇ ਦੇ ਲਾਲਚ ਵਿੱਚ ਤੇ ਵਪਾਰੀ ਟੈਕਸ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਬਿੱਲ ਨਹੀਂ ਕੱਟਦੇ। ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲੁੱਟੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਬਿਨਾਂ ਬਿੱਲ ਦੀ ਵਸਤੂ ਖਰਾਬ ਨਿਕਲਣ ‘ਤੇ ਵਪਾਰੀ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਕੋਰਟ ਸੁਣਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ ਫਿਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਰ ਬੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਲੁਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ। ਸਾਡੀ ਤਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੇਗਾਨਿਆਂ ਦੇ ਬਦਲਣ ਦੀ ਆਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ, ਸਮਾਜ ਕਦੇ ਵੀ ਸੁਧਰ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੁਖਾਂਤ : ਵੰਡ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਧਾਰਾ 370 ਖਤਮ ਹੋਣ ਤਕ

ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੀਂਗਰਾ

ਇਤਿਹਾਸਕ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਵਰਗ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਕਰੀਬ 70 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਉਥੇ ਜਿੰਨਾ ਲਹੂ ਡੁੱਲਿਆ ਹੈ, ਜਿੰਨੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਘਾਣ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਨਰਕਾਂ ਦੀ ਅੱਖ ਵੀ ਸ਼ਰਮ ਨਾਲ ਨੀਵੀਂ ਪਾ ਲਵੇ। ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਨਾਸੂਰ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਕਦੇ ਨਾ ਭਰਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਇਕ ਅਹਿਮ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਥੋਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਮੁਸਲਿਮ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਸ਼ਾਸਕ ਹਿੰਦੂ ਸੀ। ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਰਿਆਸਤਾਂ ਕੋਲ ਇਕ ਬਦਲ ਸੀ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਸਨ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸ਼ਾਸਕ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦੁਬਿਧਾ ਨੇ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸੰਕਟ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਨਾਲ। ਹਾਲਾਤ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਅਖੀਰ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਰਲੇਵੇਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦੇ ਇਸ ਫ਼ੈਸਲੇ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅਜਿਹਾ ਧਰਾਤਲ ਹੈ ਜੋ ਰਣਨੀਤਕ ਪੱਖੋਂ ਬੜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਏਸੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕਬਾਇਲੀ ਹਮਲੇ ਵਾਲੀ ਸਾਜਿਸ਼ ਰਚੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਸਵੀਕਾਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਰਿਹਾ।

ਕਬਾਇਲੀ ਹਮਲੇ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖ਼ਤਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਨਫਰੰਸ ਅਤੇ ਸ਼ੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਦੀ ਐਂਤ੍ਰਿਮ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਸੁੰਨਗਰ ਤੇ ਨੇੜਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਲਈ ਹਿਫ਼ਾਜ਼ਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਸਗੋਂ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ ਤੱਕ ਮੋਰਚਾ ਵੀ ਸੰਭਾਲੀ ਰੱਖਿਆ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਚਿੰਤਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਆਗੂ ਬਣ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਜੋੜ ਮੇਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨੂੰ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਦੇਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਜੱਗ ਜ਼ਾਹਰ ਸਨ। ਉਧਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਦੂਤ ਬਣ ਕੇ ਆਇਆ ਡਾ: ਮੁਹੰਮਦ ਦੀਨ ਤਾਸੀਰ ਇਸ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੱਲ ਜਾਣ ਲਈ ਮਨਾ ਲਵੇ ਪਰ ਅਬਦੁੱਲਾ ਦਾ ਮਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਅਵਾਮ ਦਾ ਭਲਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨਾਲ ਜੁੜਨ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗੇਗਾ ਤਾਂ ਉਹ ਕੋਈ ਵੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟੇਗਾ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਦੋਵੇਂ ਫ਼ਿਰਕੂ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਖ਼ਾੜੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਅਮਨ ਅਮਾਨ ਸੀ।

ਉਧਰ ਜਿਨਾਹ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫ਼ੌਜ ਨੂੰ ਇਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਬਾਇਲੀ ਗੁਰੀਲਾ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਹਨ ਤੇ ਮਰਨ ਮਾਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਦਖ਼ਲ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿਚ ਆਚਿਲੇਕ ਨੇ ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ, ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ, ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਜਿਨਾਹ, ਲਿਆਕਤ ਅਲੀ, ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ਼ੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੇ ਆਪਸੀ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਘਾਟੀ ਵਿਚਲੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਰਲੇਵੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸ਼ੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵੱਲਭ ਭਾਈ ਪਟੇਲ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਦੀ ਤਰੀਕ ਮਿੱਥੀ ਗਈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣਗੇ ਪਰ 31 ਅਕਤੂਬਰ ਦੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਧੱਖੇ ਨਾਲ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਹ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਲਾਹੌਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਲਾਹੌਰ ਗਿਆ। ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਨੀਤੀ ਕਰਕੇ ਬੜੇ ਨਾਰਾਜ਼ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਸਪਾਰਟਾ ਦੀ ਫ਼ੌਜ ਵਾਂਗ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਸ਼ੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਆਪਣੇ ਸਿੱਖ, ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿਰ ਵਢਾ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਇਕ ਵੀ ਹੰਝੂ ਨਹੀਂ ਕੋਰਨਗੇ। ਇਹ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤੀ ਉਪ ਮਹਾਂਦੀਪ ਲਈ ਇਕ ਉਦਾਹਰਨ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਸਨ। ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਜਿਨਾਹ ਤੇ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਵਿਚਾਲੇ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਘੰਟਿਆਂ ਤੱਕ ਮੀਟਿੰਗ ਚੱਲੀ। ਜਿਨਾਹ ਦਾ ਸਾਰਾ ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਦਖ਼ਲ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਫੈਲੀ ਹੈ। ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਤਰਕਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਦੱਸਿਆ। ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਜਿਨਾਹ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਘਾਟੀ ਵਿਚੋਂ ਭਾਰਤ ਆਪਣੀ ਫ਼ੌਜ ਕੱਢ ਲਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ

ਕਬਾਇਲੀ ਹਮਲੇ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿਆਂਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਜਿਨਾਹ ਦੋਗਲੀ ਨੀਤੀ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਵਜੋਂ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਸੀ ਜਦ ਕਿ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਚਾਬੀ ਉਸ ਕੋਲ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ। ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ, ਜੂਨਾਗੜ੍ਹ ਤੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਰਿਆਸਤਾਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਸੁਲਝਾਉਣ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰਿਆਸਤਾਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਨ ਤੇ ਇਕ ਵੱਖਰੇ ਧਰਮ ਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਰਾਜੇ ਦਾ ਧਰਮ ਵੱਖ ਹੈ ਤਾਂ ਰਾਜਾ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰੇਗਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਾਏਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਨਾਹ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਅਤੇ ਸ਼ੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਇਸ ਰਾਏਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਖਦਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਘਾਟੀ ਦੀ ਮੁਸਲਿਮ ਜਨਤਾ ਕਦੇ ਵੀ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਰਾਏਸ਼ੁਮਾਰੀ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਤੇ ਉਹਦੀ (ਜਿਨਾਹ) ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਰਾਏਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਜਿਨਾਹ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮੂਲੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

2 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਇਕ ਭਾਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਰਾਏਸ਼ੁਮਾਰੀ ਤੇ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, 'ਹਮਲੇ ਦਾ ਖਤਰਾ ਟਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਫ਼ੌਜਾਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਾਡਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਲੋਕ ਖੁਦ ਹੀ ਕਰਨਗੇ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਵਰਗੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਇਕ ਰਾਏਸ਼ੁਮਾਰੀ ਕਰਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੇ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।' ਲਿਆਕਤ ਅਲੀ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ,

‘ਇਹ ਭਿਆਨਕ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕਹਿ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਦਰਅਸਲ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀ ਮੁਸਲਿਮ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਦਮਨ ਕਰਕੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਦੇੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ। ਜਦ ਤੱਕ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿਚਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜ ਵਾਂਗ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਨਾ ਜਾਵੇ, ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੰਡਿਤ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ‘ਪਲੈਬੀਸਾਈਟ’ (Plebiscite) ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਬਚਦਿਆਂ ਰੈਫਰੈਂਡਮ (Referendum) ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ‘ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ ‘ਪਲੈਬੀਸਾਈਟ’ (Plebiscite) ਜਾਂ ਰੈਫਰੈਂਡਮ (Referendum) ਇਕ ਨਾਟਕ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।’

ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅੜ੍ਹਬ ਰਵੱਈਏ ਕਰਕੇ ਘਾਟੀ ਵਿਚਲੇ ਹਾਲਾਤ ਬੇ-ਤਰਤੀਬੇ ਅਤੇ ਸ਼ੱਕੀ ਬਣ ਗਏ। ਭਾਰਤ ਦੁਆਰਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਫ਼ੌਜੀ ਦਖ਼ਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਯੁੱਧਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਲਿਆਕਤ ਅਲੀ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਕ-ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਲਿਆਕਤ ਅਲੀ ਨੇ ਇਕ ਚਿੱਠੀ ਵਿਚ ਸ਼ੇਖ ਅਬਦੁੱਲਾ ਨੂੰ ਗੱਦਾਰ ਤੱਕ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਜਦ ਕਿ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨਤਾ ਤੇ ਸਤਿਕਾਰਤ ਨੇਤਾ ਕਿਹਾ। ਉਧਰ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਸਿੱਧੇ ਦਖ਼ਲ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣ ਦੇ ਰੌਅ ਵਿਚ ਸੀ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੂਟਨੀਤੀ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧਿਰਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖਿਆਲਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਨੀ ਸਨ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰੂਸ ਦਾ ਝੁਕਾਅ ਭਾਰਤ ਵੱਲ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੀਟੋ ਤਾਕਤ ਵਰਤ ਕੇ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿਰੋਧੀ ਮਤੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤੇ। ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣ ਗਈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਫ਼ੌਜ ਨੂੰ ਘਾਟੀ ਵਿਚੋਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾ ਲਵੇਗਾ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕਬਾਇਲੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਕਿ ਯੁੱਧ ਬੰਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਅਤੇ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਿਰਪੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੋ ਰਾਏਸ਼ੁਮਾਰੀ ਕਰਾਈ ਜਾ ਸਕੇ। ਪਰ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਨਾ ਚੱਲ ਸਕੀ। ਵੱਲਭ ਭਾਈ ਪਟੇਲ ਦੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਮਲਾਵਰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਤੇਜ਼ ਹੋਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ਼ ਅਪਣਾਇਆ ਤੇ ਨਵੰਬਰ, 1947 ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾ ਆਈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਆਸਾਰ ਦਿਸੇ ਤਾਂ ਮਾਊਂਟਬੈਟਨ ਨੇ ਮੁੜ ਇਹ ਮਸਲਾ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਵਿਚ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ। ਲਿਆਕਤ ਅਲੀ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਨਹਿਰੂ ਨੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਲਾ ਦਿੱਤੇ।

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਨੌਲਾ

ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨੀ ਉੱਤੇ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਭੂਤ ਸਵਾਰ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਹਰ ਗੱਭਰੂ, ਹਰ ਮੁਟਿਆਰ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਕੈਸੇਟ ਯੁੱਗ ਖਤਮ ਹੋਣ ਨਾਲ ਗਾਇਕੀ ਵਾਲਾ ਭੂਤ ਕਾਫ਼ੂਰ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੋ ਰਹੇ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਹੁਣ ਨੌਜਵਾਨੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਹੋੜ ਜਿਹੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਕਿਹੜੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਪਾਸਿਓਂ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅੱਖਾਂ ਅਤੇ ਕੰਨ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਐਸ਼ ਨਾਲ ਰਾਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਕੁਰਸੀ ਖੁੱਸਣ ਵਾਲੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਅੱਡੀਆਂ ਚੁੱਕ-ਚੁੱਕ ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਹਨ।

‘ਕੋਈ ਮਰੇ, ਕੋਈ ਜੀਵੇ ਸੁਥਰਾ ਘੋਲ ਪਤਾਸੇ ਪੀਵੇ’ ਵਾਲੀ ਹਾਲਤ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਰੁਜ਼ਗਾਰਹੀਣ ਹੋਈ ਜਵਾਨੀ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਲ ਰੁਖ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਜਾਓ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ-ਬਾਤਾਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹੋ ਗੱਲ ਤੁਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੇਟਾ-ਬੇਟੀ ਕਿਹੜੇ ਦੇਸ਼ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲੇ ਕੁੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਦਾਜ ਮੰਗਦੇ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਬਾਕਾਇਦਾ ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਛਪਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦਾ ਸਾਰਾ

ਤਰਦੇ ਨਾਰੀਅਲ - ਡੁੱਬਦੇ ਬੱਚੇ !

ਖਰਚਾ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਓਟਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੁੰਡੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਪਛੜਨ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਡੇ-ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਕੋਲ ਗਾਇਕਾਂ-ਗਾਇਕਾਵਾਂ ਦੇ ਬੋਰਡ ਲੱਗੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ,

ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਣ ਆਈਲੈਟਸ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਬੋਰਡ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਉੱਤੇ ਆਸ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਾਦੂ-ਟੂਣਿਆਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਆਈਲੈਟਸ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੀ ਤਾਂਤਰਿਕਾਂ ਦੇ

ਡੋਰਿਆਂ ਉੱਤੇ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਝੁੰਡ ਵੀ ਦੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ-ਸਵੇਰੇ ਜਦੋਂ ਮੋਬਾਇਲ ਦੇਖਿਆ ਤਾਂ ਵਸਟਐਪ ਉੱਤੇ ਮਾਨਸਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜੋਗੋ ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਇੱਕ ਸੂਏ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਫਿਲਮਾਈ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੇ ਤਰਦੇ ਚਾਰ ਖੋਪੇ ਦੇ ਗੁਟ ਕੱਢੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੌਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਲਾਲ ਖੰਮਨੀਆਂ ਨਾਲ ਕਾਗਜ਼ ਦੀਆਂ ਪਰਚੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕੁੜੀ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਪਰਚੀ ਲਿਖੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਵਗ ਜਾਵੇ ਤੇ ਗੋਲਡੀ ਬੁਲਾ ਲਵੇ ਫੋਨ ਕਰਕੇ। ਖਵਾਜ਼ਾ ਬਲੀ - ਕਰਦੇ ਭਲੀ। ਖੋਪੇ ਦੇ ਗੁੱਟ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਮੁੰਡੇ ਸ਼ਾਇਦ ਅਜਿਹੇ ਪਾਖੰਡਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਸਨ, ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਉਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੋਪੇ ਦੇ ਗੁੱਟ ਤਾਰਨ ਨਾਲ ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲੱਗ ਜਾਣ, ਫਿਰ ਆਈਲੈਟਸ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਫਾਇਦਾ ? ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤ ਬੈਂਡ ਅਤੇ ਬਾਪੂ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੱਲੇ ਵੇਚੇ, ਜਾਗੇ ਘਰ। ਇਸੇ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਛਪੀ ਖ਼ਬਰ ਉੱਤੇ ਨਜ਼ਰ ਪਈ ਕਿ ਦਿੜ੍ਹਬੇ ਨੇੜਲੇ ਪਿੰਡ ਖਾਨਪੁਰ ਫਕੀਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘਦੀ ਨਹਿਰ

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 35 'ਤੇ

ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦਾ ਮਾਡਲ ਹੋਵੇ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦਾ ਮਾਡਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਦਾਤ ਏਨੀ ਸਸਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜਣਾ ਖਣਾ ਛਕੀ ਫਿਰੇ। ਸਾਧਾਂ ਸੰਤਾਂ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਪੱਖੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਦਾਤ ਏਨੀ ਸਸਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਰੋਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿਤਾ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਬਾਣੇ ਵਿਚ ਇਹਨਾਂ ਠੱਗਾਂ ਮਸੇਦਾਂ, ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪੱਖੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਗੁਰੂ ਦਸਮੇਸ਼ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਹੇ ਮਹਾਨ ਗੁਰੂ ਪਿਤਾ ਤੁਸਾਂ ਮਲਕ ਭਾਗਿਆਂ, ਮਸੇਦਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਇਹ ਕਿਥੋਂ ਤੇ ਕਿਉਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਵਾਰ ਬਹੁੜ ਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਮਸੇਦਾ ਵਾਲਾ ਹਾਲ ਕਰ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖੀ ਬਚ ਸਕੇ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਇਸ ਬਿਖੜੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਸੋਝੀ, ਸਿਆਣਪ ਤੇ ਬੌਧਿਕ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ 35ਵੀਂ ਵਾਰ ਦੀ 22ਵੀਂ ਪਉੜੀ ਦੀ ਇਹ ਤੁਕ ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਦੀ ਅਧੋਗਤੀ ਤੇ ਢੁਕਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ; ਬੇੜੀ ਡੋਬੇ ਪਾਤਣੀ ਕਿਉਂ ਪਾਰਿ ਉਤਾਰਾ।। ਆਗੂ ਲੈ ਉਝੜਿ ਪਵੈ, ਕਿਸੁ ਕਰੈ ਪੁਕਾਰਾ।।

-ਬਲਵਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਮੋਦੀ ਮਾਡਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਜਲੂਸ ਕੱਢਿਆ

ਰਾਜਸੀ ਹਾਲਾਤ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਥੋਂ ਦਾ ਕਿਥੇ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਰਐਸਐਸ ਸੱਤਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਭੰਡਦੀ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਐਰੇ ਗ਼ੈਰੇ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ , ਪਰਸੋਨ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਪਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਭਾਰਤੀ ਕੂਟਨੀਤਕ ਐਮ ਕੇ ਬਹਾਦਰ ਕੁਮਾਰ ਖੁੱਲੇ ਤੌਰ ਤੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 5 ਅਗਸਤ 20 19 ਵਾਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਕਾਰਨ ਬਣੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਤਿੰਨ ਤਾਕਤਾਂ-ਰੂਸ, ਫਰਾਂਸ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ -ਨੂੰ ਰਿਆਇਤਾਂ ਤੇ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਪ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਨਾਲ ਪਿਸ ਰਿਹਾ ਭਾਰਤ ਰੂਸ ਜਿਹੇ ਵਿਕਸਤ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ 720 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫਰਾਂਸ ਨੂੰ ਜੰਗੀ ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਆਰਡਰ ਤੇ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਹਸੀਬ ਦੇ ਡਰੈਸ਼ੁ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 5 ਅਗਸਤ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਅੰਦਰ ਉਹ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਲਮ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਮਾਇਆ ਵੰਡਣ ਦਾ ਹੜ੍ਹ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ।

366 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸਿੱਧੇ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿਚ ਭੇਜ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਹਰ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ 2500 ਰੁਪਏ, ਹਰ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ 1000 ਰੁਪਏ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਤਨਖਾਹ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਰੱਖਣ ਲਈ 2000 ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਭਰਤੀ ਕਰ ਲਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰੀ ਲੋਕਲ ਬਾਡੀਆਂ ਦੇ ਮੇਅਰਾਂ, ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰਾਂ ਤੇ ਕੌਂਸਲਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੀਨੇਵਾਰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਆਂਗਨਵਾਡੀ ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ 25 ਫੀਸਦੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ । ਅਦਾਲਤੀ ਸਹਾਇਕਾਂ ਦੇ ਵਜ਼ੀਫੇ 66 ਫੀਸਦੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਪੰਜ ਗੁਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, 30000 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਦੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ‘ਐਂਥਿਆਈ ਅਲਾਊਂਸ’ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੁਢਾਪਾ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ 40,000 ਨਵੇਂ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਲੈ ਆਂਦੇ ਹਨ।

ਸੋਬਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਭਾਅ ਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਚੌਥੇ ਉਪਰ ਚੁੱਕ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਨਾਫੈਡ ਵਾਸਤੇ 5500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਸਕੂਲਾਂ ਲਈ 4000 ਟੀਚਰ ਭਰਤੀ ਕਰ ਲਏ ਹਨ, 30, 000 ਰਹਿਬਰੇ ਤਾਲੀਮ ਵੱਖਰੇ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਚੀਨ ਵਿਚ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਨੁਪਾਤ 1:19 ਹੈ, ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ 1:32 ਹੈ, ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ 1:57 ਹੈ ਪਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਇਹ

ਅਨੁਪਾਤ 1:16 ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਦਿਲਚਸਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਰਸਮ ਦੇ ਜ਼ਰਖੇਜ਼ ਦਿਮਾਗਾਂ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨਹਿਰੂ ਸਰਕਾਰ ਵੇਲੇ ਦੇ ਡਿਸਟ ਮਾਡਲ ਦਾ ਹੀ ਨਵਾਂ/ਪੁਰਾਣਾ ਰੂਪ ਹੈ। ਨਹਿਰੂ ਵੇਲੇ ਦੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ 1954 ਵਿਚ ਜਦ 370 ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਖੋਟ ਰਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਤਟ ਫਟ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਮਤ 35 ਫੀਸਦੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਵੇਚਣ ਭਾਅ 18 ਫੀਸਦੀ ਘਟਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਨ ਕੋਟਾ 25 ਫੀਸਦੀ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਚੈੱਲ ਕਸ਼ਮੀਰੀਆਂ ਲਈ 36 ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉਹੀ ਨਹਿਰੂ ਵਾਲਾ ਡਿਸਟਾਚਾਰੀ ਮਾਡਲ ਪਰਤ ਆਇਆ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਅਰਸੇ ਵਿਚ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਰੋਟੀ -ਕੱਪੜਾ ਬਨਾਮ ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿਚੋਂ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ਵਾਲੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਪਣੀ ਪਛਾਣ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਤੇ ਵਧ ਕੀਮਤੀ ਹੈ ਪਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਇਸ ਨਹਿਰੂ ਮਾਰਕਾ ਮਾਡਲ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਤੌਰ ਤੇ ਜਲੂਸ ਜ਼ਰੂਰ ਕੱਢ ਕੇ ਰਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਤਰਕਾਰ

ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਦੀ ਪੁਕਾਰ

“ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੀ ਪਸੰਦ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਿਉ ਤੇ ਜੇ ਪੰਜਾਂ ਸਾਲਾਂ ‘ਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੁੜ ਖੜ੍ਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਮੈਨੂੰ ਚੌਕ ‘ਚ ਖੜ੍ਹਾ ਕੇ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਦਿਓ! ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ‘ਖੇਤੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਧਰੁ ਤਾਰੇ’ ਡਾ. ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਦਾ। ਡਾ. ਜੌਹਲ ਵਿਦਵਤਾ ਦਾ ਭਰ ਵਗਦਾ ਦਰਿਆ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਦਾ ਲਟ-ਲਟ ਬਲਦਾ ਚਿਰਾਗ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਦੀਵੇ ਜਗਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਵੈ-ਜੀਵਨੀ ‘ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਗਾਗਰ’ ਲੱਖਾਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨੇ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਛਪ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਡੇਰੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਵੀ ਆਹਰੇ ਲੱਗੇ ਵੇਖ ਕੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਾਂ ਵੀ ਕੁਝ ਕਰੀਏ। ਉਸੇ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਦਕਾ ਮੈਂਥੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ‘ਰੰਗਾਂ ਦੀ ਗਾਗਰ ਵਾਲਾ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ’ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ।

ਡਾ. ਜੌਹਲ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਖੇਤੀ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਸੱਚੇ-ਸੁੱਚੇ, ਸੁਹਿਰਦ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਤੇ ਉੱਚੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਬਾਬਾ ਬੋਹੜ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲ ਵੱਡੇ ਹਨ। ਦੋਵੇਂ ਸਰਦਾਰ ਧੁਨੰਤਰ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਹਨ ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜੰਮੇ-ਪਲੇ। ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪਿੰਡ ਪੋਠੋਹਾਰ ਵਿਚ ਗਾਹ ਹੈ ਅਤੇ ਡਾ. ਜੌਹਲ ਦਾ ਬਾਰ ਵਿਚ ਚੱਕ 104 ਸਮਰਾ-ਜੰਡਿਆਲਾ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਸਮੇਂ ਇਹ ਪਿੰਡ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿ ਗਏ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ‘ਚੋਂ ਉਜੜੇ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਪੇਂਡੂ ਨੌਜਵਾਨ ਚੜ੍ਹਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਲਜਾਂ ਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਬਣੇ। ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਯੂਐੱਨਓ ਵਿਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ, ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣੇ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੌਂਸਲਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ। ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਪਿੱਛੋਂ ਦੋ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣੇ ਪਰ ਡਾ. ਜੌਹਲ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਮਗਰ ਨਾ ਗਏ।

ਡਾ. ਜੌਹਲ ਦੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਿਸਰਚ ਪੰਜਾਬ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ, ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਓਹਾਈਓ ਸਟੇਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਜ਼ਟਿੰਗ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਇੰਡੀਅਨ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਐਗਰੀਕਲਚਰਲ ਰਿਸਰਚ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਆਫ਼ ਐਮੀਨੈਂਸ ਇਨ ਇਕਨੌਮਿਕਸ, ਖੇਤੀ ਲਾਗਤਾਂ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਚਾਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਂਬਰ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੈਂਟਰਲ ਗਵਰਨਿੰਗ ਬੋਰਡ ਆਫ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ, ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਵਰਲਡ ਬੈਂਕ, ਐਡੀਟਰ ਇਨ ਚੀਫ ਮੈਨ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾ ਬੋਰਡ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਪ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਹਿਣ ਪਿੱਛੋਂ ਸੈਂਟਰਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਪੰਜਾਬ, ਬਠਿੰਡਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚਾਂਸਲਰ ਬਣੇ।

ਬਣੇ ਤਾਂ ਉਹ ਹੋਰ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪਰ ਸਿਆਸਤ ਦੀਆਂ ਪੌੜੀਆਂ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹੇ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜਿੰਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਚੋਣ ਲੜਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਸੀ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਹਾਮੀ ਨਹੀਂ ਭਰੀ। ਹਾਮੀ ਭਰਦੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ/ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਗਵਰਨਰ ਲੱਗ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਰਾਜਦੂਤ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ, ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਨ ਦੇ ਰਾਹ ਪੈ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਿੱਥ ਇਕ ਸਾਊ, ਸਾਦੇ, ਮਿਹਨਤੀ, ਮਿਲਾਪਭੇ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਦਿਲੇ ਵਿਦਵਾਨ ਦਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਡੱਪਣ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੇ। ਹਰੇਕ ਨੂੰ ਇੰਜ ਲੱਗਦੇ ਜਿਵੇਂ ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਵਡੇਰਾ ਹੋਵੇ। ਡਾ. ਜੌਹਲ ਅਤੇ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਕੱਚੇ ਕੋਠਿਆਂ ਵਾਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜੰਮੇ-ਪਲੇ ਤੇ ਤਾਂਪੜਾਂ ਵਾਲੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਅਨਟ੍ਰੇਡ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੋਂ ਪੜ੍ਹੇ। ਦੋਹਾਂ ਨੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅੱਖਰ ਅਲਫ਼ ਬੇ ਅਤੇ ਏਕਾ-ਦੂਆ ਰੇਤੇ ਉਤੇ ਲਿਖਣੇ ਸਿੱਖੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਲਾ-ਦੁਆਲਾ ਅਨਪੜ੍ਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਪਾਸ ਵੀ ਕੋਈ ਘੱਟ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਸੀ। ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਉਸਤਾਦ ਵੀ ਅੱਠ-ਦਸ

ਜਮਾਤਾਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੇ ਮਾਸਟਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਕੋਰਸ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਜਜ਼ਬਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਚਾਨਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅੱਪੜਿਆ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਪੜ੍ਹਨ-ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਾਇਦੇ ਤੇ ਫੱਟੀਆਂ ਸਨ। ਕਾਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਲਮਾਂ, ਸੂਫ ਦੀ ਸਿਆਹੀ ਤੇ ਫੱਟੀਆਂ ਪੋਚਣ ਲਈ ਗਾਚਣੀ। ਇਹ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਮੁੱਢਲੀ ਵਿੱਦਿਆ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਦਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਉੱਘੇ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਬਣੇ।

ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਮਹਿਰੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਲੈਣ ਵਾਲੇ, ਟਿਊਸ਼ਨਾਂ ਕਰਨ-ਕਰਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਪਨ ਦੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਖੋਹਣ ਵਾਲੇ, ਕਿਤਾਬਾਂ-ਕਾਪੀਆਂ ਦੇ ਭਾਰ ਹੇਠਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਵਾਲੇ, ਸਿਹਤਾਂ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲੇ, ਐਨਕਾਂ ਲੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਇਮਤਿਹਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਿਚ ਡਬੋਈ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮਾਡਰਨ ਸਕੂਲ ਕਾਹਦੇ ਲਈ ਵਧੀ-ਫੁੱਲੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ? ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜੋ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਗੁੱਝੇ ਨਹੀਂ। ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ ਦੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਰੀਅਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਪਨ ਖੋਹ ਲੈਣਾ, ਜਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਤੋਂ ਬਜ਼ੁਰਗੀ, ਇਹ ਕਿੱਧਰਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਅਤੇ ਕਿੱਧਰਲੀ ਤਰੱਕੀ ਹੈ? ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦੇ ਕਿ ਸਾਡੀ ਸਿੱਖਿਆ ਨੀਤੀ ਸਾਡੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਲਿਜਾ ਰਹੀ ਹੈ? ਜੇ ਪੁਰਾਣੇ ਆਮ ਸਕੂਲ ਸੁਹਿਰਦ ਇਨਸਾਨ ਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਹੁਣ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਬਿਮਾਰੀ ਪਈ ਹੈ?

ਡਾ. ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬੜਾ ਨੇ ਸਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਡਾ. ਜੌਹਲ ਸਵੈਮਾਨੀ, ਅਣਖੀਲਾ, ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ, ਸੋਚਵਾਨ, ਅੱਗੇਵਾਧੂ, ਧੀਰਜਵਾਨ ਤੇ ਕਿਰਤੀ ਮਨੁੱਖ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਹਕੀਕੀ ਮੋਹ ਹੈ। ਉਹ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਨਿਰਭਉ ਤੇ ਨਿਰਵੈਰ ਹੋ ਕੇ ਵਿਚਰਦਾ ਹੈ। ਉਜੱਡਵਾਦ ਦੀ ਹਉਮੈ ਤੋਂ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਪਿਛੋਕੜ, ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ, ਹੱਥੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨ, ਸਦਾ ਸੱਚ ‘ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਖਰੀ-ਖਰੀ ਕਹਿਣ ‘ਤੇ ਸਾਡੇ ਵੱਡੇ ਵੀਰ ਜੌਹਲ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਮਾਣ ਹੈ, ਉਹ ਉੱਚੇ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਦੀ ਰੋੜਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਦਮ ਭੂਸ਼ਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ ਸੀ। ਉਹ 92 ਸਾਲ ਦੇ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਜਵਾਨਾਂ ਵਾਲੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਅਜੇ ਵੀ 18 ਅਦਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਨ। ਹੁਣ ਉਹ ਲੋਕ ਜਮਹੂਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਲਹਿਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਦੁਆ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਨਰੋਈ ਸਿਹਤ ਨਾਲ ਸੈਂਚਰੀ ਮਾਰਨ, ਵਿਦਵਤਾ ਦਾ ਚਾਨਣ ਵੰਡਦੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੈਰਾਂ ਸਿਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੋਣ। ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਜਗਾਉਂਦੀ ਹੈ?

-ਪ੍ਰਿੰ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ

ਗੁਰੂ ਪੂਜਾ ਹਿੰਦੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹਿੰਦੂ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਵਿੱਚ ਤੇਤੀ ਕ੍ਰੋੜ ਦੇਵਤੇ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਕੋਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖੇਤ ਨਹੀਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਚ ਗਾਂਵਾਂ ਚਾਰੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਵਿਵਾਦ ਸਭ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਲਮ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਫਸਲ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਪੂਜਕ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਦੇਵਤਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਨਰਫਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਦੁਆਰੂ ਪਸ਼ੂ ਹੀ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸਿਰਫ ਦੁੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ ਚਾਹੇ ਗੁਰੂ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ ਮੱਝ ਪਸ਼ੂ ਧਨ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਂਗ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਪਾਲਦਾ ਹੈ ਨਾਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਂਵਾਂ ਬਣਾ ਕੇ ਆਪ ਗੁਰੂ ਪੁੱਤਰ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਖਾਸ ਵਿਚਾਰਨਯੋਗ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਗੁਰੂ ਪੂਜਾ ਦਾ ਲਾਭ ਹਿੰਦੂ ਨੇ ਲੈਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪੂਜਾ ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਦੀ ਹੀ ਹੋਣੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਭੇਟਾ ਕਿਉਂ ਅਰਪਣ ਕਰੇ, ਜਦ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਿੱਖ ਦਾ ਕੋਈ ਇਸ਼ਟ ਦੇਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਹੋਣ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਂਦਿਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਆਮ ਜਨਤਾ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਕਰ ਦੇ ਨਾਮ ਤੇ ਮੋਟੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਵਸੂਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਹ ਟੈਕਸ ਨਾਂ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਈਆਂ ਵੀ ਦੇਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਓਥੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਸਥਿਤ ਤਰਨਾ ਦਲ ਵੀ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਗੁਜ਼ਾਰ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਮੇਰੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਕੀਆਂ ਇਹ ਲਾਡਲੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਹੁਣ ਖੁਦ ਨੂੰ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੇ ਗੁਰੂ ਪੁੱਤਰ ਅਖਵਾ ਕੇ ਮਾਨ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਇਹ ਗੁਰੂ ਮੂਤਰ ਪੀਣ ਤੱਕ ਵੀ ਉਤਾਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤੇ ਅਕੀਦਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਮੂਤਰ ਪਿਆ ਵੀ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਇਹ ਅੱਖਰ ਲਿਖਦਿਆਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਆ ਕਿ ਕਿਤੇ ਇਹ ਅਪੋਤੀ ਨਿਹੰਗ ਆਰੀਆ ਸਮਾਜੀ ਸਵਾਮੀ ਦਇਆਨੰਦ ਸਰਸਵਤੀ ਦੀ ਤਰਜ ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ

ਸ਼ੁੱਧੀਕਰਨ ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ? ਇਹ ਸਵਾਲ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਵਿੱਚ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਦੀ ਤਰਜ ਤੇ ਬਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਬਦਨਾਮ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਝਟਕੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਝਣ ਦੀ ਗਲਤੀ ਨਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਝਟਕਾ ਕਰ ਕੇ ਛਕਣਾ ਅਤੇ ਬਲੀ ਦੇਣਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਾਰਜ ਹਨ। ਝਟਕਾ ਛਕਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਲੀ ਰੱਬ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸੰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਸੇਵਾ, ਸਿਮਰਨ, ਭਗਤੀ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬੱਕਰੇ ਦੀ ਬਲੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਮੂਤਰ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜਾਂ ਖਾਲਸਾ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ? ਜੇਕਰ ਹਾਂ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਬਕਾਲਾ ਦੇ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘ ਕੌਮ ਸਾਮ੍ਹਣੇ ਉਹ ਰਹਿਤਨਾਮਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕਰਨ ਕਿ ਬਲੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਮੂਤਰ ਰਾਹੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਕਿਸ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?

ਅਖੀਰ ਨਿਹੰਗ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਦਾਸ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਰਮ ਹੈ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਹੀ ਰਾਖਵਾਂ ਰਹਿਣ ਦਿਓ ਅਤੇ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਖਾਲਸਾ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਪ੍ਰਸਾਰ ਕਰਨ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿਓ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਸ਼ੁੱਧ ਪਾਠੀ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਜੱਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਰਾਹ ਦਾ ਰੋੜਾ ਬਣਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਨਾਂ ਕਰੋ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜਿਹੜੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਏਕੜ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨੇ ਮਰਜ਼ੀ ਪੱਠੇ ਬੀਜ ਕੇ ਗਾਵਾਂ ਪਾਲੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਛਕੋ, ਲੰਗਰ ਲਗਾਓ, ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਸਿੱਖ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਗਤਕਾ ਸਿਖਾਓ, ਆਪ ਨਸ਼ੇ ਛੱਡੋ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਗੱਭਰੂਆਂ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਛੁਡਵਾਓ। ਕੌਮ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਕੌਮ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲੋੜ ਹੈ। ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਕੌਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕੋਗੇ ਜੇਕਰ ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਰਥ ਅਧੀਨ ਧੱਕਾਸ਼ਾਹੀ ਬੰਦ ਕਰੋਗੇ।

- ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ

ਬਲਦੇਵ ਕੁਮਾਰ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੇ

ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਛੁਣਛੁਣਾ

ਬਲਦੇਵ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕਮ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਨਵੇਂ ਹਥਿਆਰ ਵਾਂਗ ਵਰਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਲਦੇਵ ਕੁਮਾਰ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਤੇ ਮੀਡੀਆ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਛੁਣਛੁਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ।

ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਇਸ ਨਵੇਂ ਛੁਣਛੁਣੇ ਨੂੰ ਵਜਾਏਗਾ , ਤੇ ਫਿਰ ਨਾਕਾਮ ਹੋ ਕੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਤੀਆਂ ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲਾਂਘੇ ਦੇ ਖੁਲ੍ਹਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਣ ਲਈ, ਇਹ ਹੱਥਕੰਡੇ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦਾ ਅੰਦਰ ਦਾ ਅਸਲ ਡਰ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੈ , ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਦੇ ਇਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੋਲ ਕੇ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤੇ ਕਦੇ ਕਨੇਡਾ ਦੇ।

ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਦੀ ਅਸਲ ਹਕੀਕਤ ਹੈ। ਅੱਜ ਸੰਘਰਸ਼ ਹਕੀਕਤ ਹੈ, ਕੱਲ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਇੱਕ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹਕੀਕਤ ਹੋਵੇਗਾ।

-ਗਜ਼ਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਲ ਖਾਲਸਾ।

ਬਲੈਕਲਿਸਟ ਦੇ ਡਰਾਮੇ

ਗੂਗਲ ਉਤੇ ਜਾਕੇ ਸਿੱਖ ਬਲੈਕਲਿਸਟ ਲਿਖ ਕੇ ਸਰਚ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਦੋ ਸੌ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਬਰਾਂ ਦੇ ਲਿੰਕ ਆ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਕਿ ਐਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢੇ ਗਏ।ਪਰ ਹੋਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਖਬਰ ਵਿਚ ਜਿੰਨੇ ਨਾਂ ਬਚੇ ਦਿਸਦੇ ਨੇ,ਉਸ ਤੋਂ ਅਗਲੀ ਖਬਰ ਵਿਚ ਚਾਰ ਗੁਣਾਂ ਫੇਰ ਨਾਂ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਹਾਜਿਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਮਤਲਬ ਖਬਰ ਸਿਰਫ ਨਾਂ ਕੱਢਣ ਦੀ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਨਾਂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਖਬਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਦਰਅਸਲ ਇਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਲੱਤ ਹੇਠ ਦੀ ਲੰਘਾਉਣ ਵਾਲੀ ਖੇਡ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਂ ਪਾਓ, ਫੇਰ ਕੱਢੋ ਤਾਂ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਨਾਂ ਪੈਣ ਦੇ ਡਰੋਂ ਪੰਥਕ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਚ ਨਾ ਜਾਣ। ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਰਹਿ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਤੋਂ ਬਾਗੋ-ਬਾਗ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਧਾਈਆਂ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੂਗਲ ਤੇ ਚੈਕ ਜਰੂਰ ਕਰ ਲਿਓ ਕਿ ਵਾਕਈ ਇਹ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਸੂਚੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੋਣੇ, ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਸ਼ਤਾਂ ਮਾਣ ਕਰਿਆ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਹ ਨਾਂ ਪੰਥ-ਪ੍ਰਸਤ ਸਿੱਖਾਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਜਦ ਪੰਥ ਉਪਰ ਅੰਤਾਂ ਦਾ ਭਿਆਨਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਸੂਰਮੇ ਗੱਜ-ਵੱਜ ਕੇ ਜੁਲਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਰਹੇ। ਇਹ ਸੂਚੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਰਕਾਉਣ, ਡਰਾਉਣ, ਧਮਕਾਉਣ , ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ, ਜਲੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਈ ਸੀ ਜਦਕਿ ਸਿੱਖ ਜਗਤ ਵਿਚ ਉਹ ਸਿੱਖ ਕੌਮੀ ਯੋਧੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਾਣੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੋਏ। ਇਸ ਸੂਚੀ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਹਕੂਮਤ ਆਪੋ ਹੀ ਸਾਲ-ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਮਗਰੋਂ ਇਹਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਵਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।

-ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੁਮਾਣ

ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿਚਲਾ ਗੁਪਤ ਟਿਕਾਣਾ

ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਮ ਮਨੋਰਥ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਿਸ ਅੰਦਰ ਮਨੁੱਖ ਹੱਥੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਖਾਤਮਾ ਹੋਵੇ।

ਸਪੈਸ਼ਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਮਨੋਰਥ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ ਸੀ-

“ਸਾਡਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸਭ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਅਮਿੱਟ ਹੱਕ ਹੈ। ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਫਲ ਮਾਣਨ ਦਾ ਹਰ ਹੱਕ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਕੌਮ ਆਪਣੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਿਆਂ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੇਵਲ ਹੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦੇਣਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਸੂਲਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਾਸਤੇ ਅਸੀਂ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਤੇ ਹਰ ਅਪਣਾਇਆ ਤਰੀਕਾ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਇਨਕਲਾਬ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ ਤੇ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮਲੀਆਮੇਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਉਹ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਵਰਤਮਾਨ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਪੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵੇਂ ਨਰੋਂ ਦੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਲੁੱਟ ਅਸਿੱਧੇ ਬਣਾ ਕੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਭ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸਾਰਾ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚਾ ਬਦਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸਮਾਜ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਇਕ ਤਬਾਹਕੁਨ ਪਰਲੋਂ ਦੇ ਖਤਰੇ ਹੇਠ ਰਹੇਗੀ।“

ਨਵੇਂ ਢਾਂਚੇ ਤੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਹਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾਈ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ‘ਚ ਗੁਪਤ ਰੂਪ ‘ਚ ਕੀਤੀਆਂ। ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਗੁਪਤ ਟਿਕਾਣੇ ਬਣਾਏ। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਤੂੜੀ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਮੁਹੱਲਾ ਸਾਹਗੰਜ ਦੀ ਇੱਕ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ

ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਗੁਪਤ ਟਿਕਾਣਾ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਟਿਕਾਣਾ 10 ਅਗਸਤ 1928 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 4 ਫਰਵਰੀ 1929 ਤੱਕ ਰਿਹਾ। ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ‘ਚ ਰੱਖ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪਾਰਟੀ ਫੈਸਲੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਡਾ. ਗਯਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਬੀ.ਐਸ. ਨਿਗਮ ਦੇ ਫਰਜ਼ੀ ਨਾਮ ਨਾਲ ਲੇਖ ਰਾਜ ਤੋਂ ਮਕਾਨ ਤੂੜੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ‘ਤੇ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਵਾਖਾਨਾ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਤੇ ਉੱਪਰ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਬਾਹਰ ਬੋਰਡ ਲਗਾਇਆ “ਨਿਗਮ ਫਾਰਮੇਸੀ ਅਤੇ ਡਰੱਗਇਸਟ“। ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਕਿ ਉਹ ਗੁਆਂਢੀ ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਰਾਹੀਂ ਡਾ. ਨਿਗਮ ਕੋਲ ਸਹਿ ਕੰਪਾਊਂਡਰ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਲਵੇ। ਦੀਵਾਨ ਚੰਦ ਰਾਹੀਂ ਵਿਚੋਲਗਿਰੀ ਦਾ ਇਹ ਕੰਮ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ। ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਗੋਪਾਲ ਦੱਸਿਆ।

ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਵੀ ਇਸ ਟਿਕਾਣੇ ਉਤੇ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਸੀ। ਮਹਾਂਵੀਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਵਿੱਚ ਨਵੰਬਰ 1928 ਵਿੱਚ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਪਣੀ ਅਸਲੀ ਪਹਿਚਾਣ ਲੁਕਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਾਲ ਤੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਵੀ ਇੱਥੇ ਹੀ ਕਟਵਾਏ ਸਨ। ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ‘ਚ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ‘ਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਖਦੇਵ ਦੇ ਆਉਣ ‘ਤੇ ਮੈਂ ਡਾ. ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਸੁਖਦੇਵ ਨੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਾਲ ਤੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਕੱਟੀ ਸੀ ਅਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਿਲਾਇਤੀ ਫੈਸ਼ਨ ਦੇ ਵਾਲ ਰੱਖ ਲਏ ਸਨ। ਫੇਰ ਉਹ ਯੂ.ਪੀ. ਵਾਲਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਧੋਤੀ ਤੇ ਕਮੀਜ਼ ਪਾ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ‘ਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਆਇਆ। ਉਸ ਕੋਲ ਸਵੈ-ਚਾਲਕ ਪਿਸਤੌਲ ਸੀ। ਰਸਾਲੇ ‘ਚ ਗੋਲੀਆਂ ਭਰੀਆਂ ਸਨ ਤੇ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ “ਰੋਡ ਟੂ ਫਰੀਡਮ“ ਸੀ। ਸ਼ਿਵ ਵਰਮਾ ਇੱਥੇ ਸਤੰਬਰ 1928 ਦੇ ਅੰਤ ‘ਚ ਕੁਝ ਚਿਰ ਰੁਕਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰਾਮ ਨਰਾਇਣ ਕਪੂਰ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਵੱਡੇ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਇੱਥੇ ਰਹੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਈ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਚਾਂਦ ਪੱਤ੍ਰਕਾ ਦੇ ਫਾਂਸੀ ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਬਾਅਦ ‘ਚ ਫਾਂਸੀ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਛਪੀਆਂ ਸਨ।

ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸੁਖਦੇਵ ਦਾ ਵੀ ਇੱਥੇ ਆਉਣਾ-ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਲੇਜਰ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਾਖਾ ਦਾ ਆਗੂ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ‘ਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਗੁਆਂਢੀ ਗੱਜੂ ਰਾਮ ਨੇ ਸੁਖਦੇਵ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇੱਕ ਹੋਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਮਹਾਂਵੀਰ ਸਿੰਘ ਜਿਸ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ੀ ਨਾਮ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪੇਂਚਸ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਗੁਪਤ ਟਿਕਾਣੇ ‘ਤੇ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਰੁਕਿਆ।

ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ, ਇਸ ਨੂੰ ਬੱਚੂ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਦਾ ਵੀ ਇਸ ਟਿਕਾਣੇ ‘ਤੇ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਅਦਾਲਤ

ਵਿੱਚ ਤੁਲਸੀ ਰਾਮ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਅਤਿਰਿਕਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦਾ ਰੀਡਰ ਸੀ। ਡਾ. ਗਯਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਨੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ‘ਚ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ‘ਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਜੈ ਕੁਮਾਰ ਸਿਨਹਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ‘ਚ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਆਜ਼ਾਦ ਉਰਫ ਪੰਡਤ ਜੀ ਦੋਵੇਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇੱਕਠੇ ਆਏ ਸਨ। ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਆਜ਼ਾਦ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮਿਲਟਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਮੁਖੀਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਛੋਟਾ ਸੂਟਕੇਸ ਸੀ ਅਤੇ ਚਾਂਦ ਰਸਾਲੇ ਦੇ ਫਾਂਸੀ ਅੰਕ ਦਾ ਬੰਡਲ ਸੀ। ਪੰਡਤ ਜੀ ਅਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਰੁਕੇ, ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੂਟਕੇਸ ‘ਚੋਂ ਦੋ ਪਿਸਤੌਲ ਕੱਢ ਕੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸਿਰਹਾਣੇ ਹੇਠਾਂ ਰੱਖ ਲਏ ਸਨ।

ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਉਰਫ ਗੋਪਾਲ ਜਿਹੜਾ ਡਾ. ਨਿਗਮ ਦੇ ਨੌਕਰ ਬਣ ਕੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਫੜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਵਾਅਦਾ ਮੁਆਫ਼ ਗਵਾਹ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ‘ਚ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ‘ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ‘ਚ ਅੱਡੇ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਰਨ ਸਨ।

1) ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪੂਰਬ ਜਾਂ ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕੱਪੜੇ ਵਗੈਰਾ ਬਦਲ ਕੇ ਨਿਸਚਿਤ ਜਗ੍ਹਾ ਲਈ ਪਹੁੰਚ ਸਕਣ।

2) ਬੰਬ ਆਦਿ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਡਾ. ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਡਾਕਟਰੀ ਪੇਸ਼ਾ ਵਧੀਆ ਚੱਲਣ ‘ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਸੁਖਦੇਵ ਨੇ ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਦੇ ਤੀਜੇ ਕਾਰਨ ‘ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗਲਤ ਕਿਹਾ ਸੀ।

ਗਵਾਹੀਆਂ ‘ਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਵੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਡਾ. ਨਿਗਮ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਜਿਵੇਂ ਨਾਈਟਰਿਕ ਤੇਜ਼ਾਬ, ਸਲਫਿਊਰਿਕ ਤੇਜ਼ਾਬ, ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ ਕਲੋਰਾਈਡ ਆਦਿ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ‘ਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਡਾ. ਨਿਗਮ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਲਿਆ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਹ ਸੁਖਦੇਵ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ‘ਚ ਹੀ ਲਾਹੌਰ ਵਿੱਚ 30 ਅਕਤੂਬਰ 1928 ਨੂੰ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁਲੀਸ

ਵੱਲੋਂ ਵਰਸਾਈਆਂ ਲਾਠੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਲਾਲਾ ਲਾਜਪਤ ਰਾਏ ਦੀ 17 ਨਵੰਬਰ 1928 ਨੂੰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ‘ਚ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਕਿ ਕੌਮ ਦੀ ਹੋਈ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਘਿਨਾਉਣੀ ਹਰਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਸਬਕ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਅਫਸਰ ਸਕਾਟ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਜ਼ਾਦ ਨੇ ਲਈ ਸੀ। 17 ਦਸੰਬਰ 1928 ਨੂੰ ਐਕਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਭੁਲੇਖੇ ਨਾਲ ਮਿਸਟਰ ਸਾਂਡਰਸ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਸਕਾਟ ਦੇ ਦਫਤਰ ਪਹੁੰਚਣ ਦੇ ਵਕਤ ‘ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੇ। ਇਸ ਐਕਸ਼ਨ ‘ਚ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਆਜ਼ਾਦ, ਰਾਜਗੁਰੂ ਤੇ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਡਾ. ਦੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ‘ਚ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ‘ਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ 4 ਫਰਵਰੀ 1929 ਨੂੰ ਡਾ. ਨਿਗਮ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਦਾ ਮੇਜ਼ ਕੁਰਸੀ ਅਤੇ ਦਵਾਈਆਂ ਆਦਿ 25 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਡਾ. ਨਿਗਮ ਤੋਂ ਖਰੀਦੇ ਸਨ।

ਲੋਕਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨਿਵਾਸੀ ਸਵਰਗੀ ਰਾਮ ਗੋਪਾਲ ਦੱਸਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਜਦੋਂ 7-8 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਾਲੇ ਬੈਗ ਵਿੱਚ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਰੋਟੀ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੰਦੇ ਸਨ ਜਿਹੜੀ ਉਹ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਤੂੜੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕੁਝ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਕਸਰਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਇਮਾਰਤ ‘ਚ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਗੁਪਤ ਟਿਕਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਅੱਜ ਦਵਾਖਾਨੇ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਕਰਿਆਨੇ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਵਾਲਾ ਚੁਬਾਰਾ ਜਿੱਥੇ ਡਾ. ਗਯਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਰਿਹਾ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿਰਾਏ ‘ਤੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਮਾਰਤ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਉਹ ਹੀ ਕਿਰਾਇਆ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਦਿੱਖ ਅੱਜ ਵੀ ਬਾਹਰੋਂ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ। ਸਾਲਾ ਤੋਂ ਰੰਗ ਰੰਗਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਸੱਦੇ ‘ਤੇ ਕਰੀਬ ਅੱਠ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਅਤੇ ਆਰਕਾਏਜੀ ਸਰਵੇ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਇੱਥੇ ਤੂੜੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਚੁਬਾਰੇ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹੈਰੀਟੇਜ ਵਜੋਂ ਸੰਭਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

ਸ੍ਰੀ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਲਾਹੌਰੀ ਰਾਮ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਵੀ ਇਸ ਚੁਬਾਰੇ ‘ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਇਹ ਚੁਬਾਰਾ ਮੇਰੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿਰਾਏ ‘ਤੇ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੰਦਰ ਟਰੱਸਟ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਯਾਦਗਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਇਸ ਮਕਾਨ ਨੂੰ ਸਮਾਰਕ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਖੁਸ਼ੀ-ਖੁਸ਼ੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨਗੇ।

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ‘ਚ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹੀਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ‘ਚ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰਹਿਣ।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਸੰਕਲਪ

- ਸੁਖਬੀਰ ਕੌਰ

ਨਿਮਰਤਾ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇਕ ਬਹੁਮੁੱਲਾ ਗੁਣ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਸਰਲ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸੁਚੱਜਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਨਿਮਰ, ਮਿੱਠਬੋਲਕੇ ਅਤੇ ਹੱਸਮੁੱਖੇ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰਦੀ ਹੈ। ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ, ਸਾਥੀਆਂ, ਵੱਡਿਆਂ, ਛੋਟਿਆਂ ਅਤੇ ਨੌਕਰਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਨਿਮਰਤਾ ਭਰਪੂਰ ਵਿਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੂਜਿਆਂ ਤੋਂ ਸਦਾ ਸੁਖ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਮਰਤਾ ਹੀ ਸਾਡੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਦੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਚਾਬੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਹਰੇਕ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਕੇਵਲ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੀ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਦੀ ਸਗੋਂ ਨਿਰੰਕਾਰ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਵੀ ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਿਆਂ ਸਾਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ, ਅਹਿਸਾ ਅਤੇ ਸਾਦਗੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਵੇਦਾਂ, ਉਪਨਿਸ਼ਦਾਂ, ਪੁਰਾਣਾਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਅਤੇ ਜਨਮਸਾਖੀਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ। ਰੂਹਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮਭਾਵ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਨਾ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਸਹਿਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਦੇ ਹਾਂ ਸਗੋਂ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਵਾਲੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਅਧਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਪਿਆਰ, ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਵਿਹਾਰ, ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ ਦੀ ਭਾਈਵਾਲੀ, ਨਿਵ-ਚਲਣਾ, ਅਹਿਸਾ ਦਾ ਜੀਵਨ, ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਹਊਮੈਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਨ ਵਰਗੇ ਅਜਿਹੇ ਗੁਣ ਹਨ ਜੋ ਰੂਹਾਨੀਅਤ ਦੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਮੀਲਪੱਥਰ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਅੱਤ ਦਰਜੇ ਦੀ ਨਿਮਰਤਾ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਮਾਰ-ਕੁੱਟ ਵੀ ਲਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲੋਂ ਬਦਲਾ ਨਾ ਲਓ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਹੱਥ ਲਗਾ ਕੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਘਰ ਨੂੰ ਪਰਤ ਆਓ। ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇ ਮਨੁੱਖ ! ਤੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਘਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦੇ ਰਸਤੇ ਦੀ ਦੁਭ ਬਣ ਜਾਹ, ਭਗਤ ਲੋਕ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਦੀ ਲੰਘਦੇ ਹੋਏ ਰੱਬ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚਣਗੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਰੱਬ ਨੂੰ ਤੇਰੀ ਇਹ ਨਿਮਰਤਾ ਪਸੰਦ ਆਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਹ ਭਗਤ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਘੜੀਸਦੇ ਹੋਏ ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਰੱਬ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਜਾਣਗੇ। ਸੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਤ ਦਰਜੇ ਦੀ ਨਿਮਰਤਾ, ਹਊਮੈਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਸਾਦਾ ਜੀਵਨ ਇਸ ਆਸ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ - ਫਰੀਦਾ ਬੀਉ ਪਵਾਹੀ ਦਭੁ।। ਜੇ ਸਾਈਂ ਲੋੜਹਿ ਸਭੁ।।

ਇਕ ਛਿਜਹਿ ਬਿਆ ਲਤਾੜੀਅਹਿ, ਤਾਂ ਸਾਈਂ ਦੇ ਦਰਿ ਵਾੜੀਅਹਿ।।

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਰਚਨਹਾਰ ਸਮੂਹ ਗੁਰੂਆਂ, ਪੀਰਾਂ ਅਤੇ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਤ ਕਬੀਰ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਵੀ ਮਿਹਨਤ, ਸਾਦਗੀ, ਤਿਆਗ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਿਰਭਾਹ ਲਈ ਕੱਪੜਾ ਬੁਣਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਹਊਮੈਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਰੱਬ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ‘ਤੇ ਚਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹਊਮੈਂ ਰਹਿਤ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਰਸਤੇ ਦੇ ਰੋੜੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਠੁੱਡੇ ਖਾਂਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਖੁਸ਼ ਹੈ। ਉਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਰੱਬ ਦੇ ਰਾਹ ‘ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ, ਰੱਬੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਰੋੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਠੁੱਡੇ ਖਾਂਦਾ ਹੋਇਆ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਨਧੂੜ ਬਣ ਕੇ ਇਕ ਦਿਨ ਜ਼ਰੂਰ ਰੱਬੀ ਦਰਗਾਹ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੱਬ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ, ਹੰਕਾਰ, ਹਊਮੈਂ ਵਰਗੇ ਔਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਨਿਮਰਤਾ, ਹਲੀਮੀ, ਸ਼ਰਾਫਤ ਅਤੇ ਸਾਦਗੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

ਕਬੀਰਾ ਰੋੜਾ ਹੂਆ ਰਹੁ ਬਾਟ ਕਾ।। ਤਜਿ ਮਨ ਕਾ ਅਭਿਮਾਨ।।

ਹਰਿ ਜਨ ਐਸਾ ਚਾਹੀਐ।। ਤਾਹਿ ਮਿਲੇ ਭਗਵਾਨ।।

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ, ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਫਤ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਰਤ ਕਰਨੀ, ਵੰਡ ਛਕਣਾ, ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਉਂ ਚੱਲਣ ਨੂੰ ਰੂਹਾਨੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਪੱਕੇ ਥੰਮ੍ਹ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਕੋਈ ਮਨੁੱਖ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਚੁਸਤ, ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਤਾਕਤਵਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਮਿਠਾਸ, ਨਿਮਰਤਾ, ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਸਾਦਗੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜੀਵਨ ਖੁਸ਼ਕ, ਰੁੱਖਾ ਅਤੇ ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਮੀਰ, ਆਕੜਖਾਨ ਮਨੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿਮਲ ਰੁੱਖ ਨਾਲ ਉਪਮਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿਮਲ ਦਾ ਰੁੱਖ ਬੜਾ ਮੋਟਾ, ਲੰਬਾ ਅਤੇ ਖਿਲਾਰ ਵਾਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪੰਛੀ ਇਸ ਦਰਖਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪਣ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਇਸ ਉੱਪਰ ਆ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਭੁੱਖ ਮਿੱਟ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਵੱਡੇ ਦਰਖਤ ਦੇ ਫੁੱਲ, ਫਲ ਅਤੇ ਪੱਤੇ ਵੀ ਬੜੇ ਕੌੜੇ ਅਤੇ ਬੇਸੁਆਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਭੁੱਖੇ ਆਸਵੰਦ ਪੰਛੀ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਾ ਹੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸੋ, ਪੰਛੀ ਅਜਿਹੇ ਵੱਡੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਭੁੱਖੇ ਹੀ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਹੁਤੇ ਕਿਤਾਬੀ ਗਿਆਨਵਾਨ, ਅਮੀਰ, ਤਾਕਤਵਰ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਖੁਸ਼ਕ, ਦਿਸ਼ਾਹੀਣ ਅਤੇ ਆਸ਼ਾ-ਰਹਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸਰੀਰਕ, ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਟਾ ਸਕਦੇ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ‘ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ’ ਵਿਚ ਸਿਮਲ ਰੁਖ ਦਾ ਅਲੰਕਾਰ ਵਰਤ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਦਸਦੇ ਹਨ :-

ਸਿਮਲ ਰੁਖ ਸਰਾਇਰਾ ਅਤਿ ਦੀਰਘ ਅਤਿ ਮੁਖੁ।।

ਓਇ ਜਿ ਆਵਹਿ ਆਸ ਕਰਿ ਜਾਇ ਨਿਰਾਸੇ ਕਿਤੁ।।

ਫਲ ਫਿਕੇ ਫੁਲ ਬਕਬਕੇ ਕੰਮ ਨਾ ਆਵਹਿ ਪਤੁ।।

ਮਿਠਤੁ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ ਗੁਣ ਚੇਗਿਆਈਆਂ ਤਤੁ।।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲੀ ਵਡਿਆਈ ਨਿਮਰਤਾ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ, ਅਹਿਸਾ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਦਾ ਨਿਉਂ ਕੇ ਚੱਲਣ ਵਿਚ ਹੈ। ਨਿਮਰ ਮਨੁੱਖ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਮਾਣਾ, ਨਿਤਾਣਾ, ਬੇ-ਆਸਰਾ ਅਤੇ ਗੁਣ-ਹੀਨ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਉਹੀ ਗੁਣਵਾਨ ਅਤੇ ਪਰਮਪੂਜਨੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਚਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਂਪੁਰਖ ਸਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨੀਚ, ਮੰਦਬੁਧੀ ਵਾਲਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ‘ਸਾਧ’ ਅਤੇ ‘ਭਗਤ’ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾਯੋਗ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਚਰੰਜੀ ਲਾਲ ਦਾ ਇੰਡੋ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨ

ਫਰਿਜ਼ਨੋ/ਏਟੀ ਨਿਊਜ਼ : ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਸ੍ਰੀ ਚਰੰਜੀ ਲਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿਣ ਲਈ ਲੰਘੀ ਸ਼ਾਮ ਇੰਡੋ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਇਕ ਇਕੱਤਰਤਾ ਬੁਲਾਈ ਗਈ। ਸਭਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇੰਡੋ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸਰਪਰਸਤ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਣਖੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਚਰੰਜੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆ ਆਖਦਿਆਂ, ਫੋਰਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ, ਹਮਦਰਦਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੱਜਣਾ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਬੁਲਾਈ ਇਸ ਸ਼ਾਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਚਰੰਜੀ ਲਾਲ ਜੀ ਦੀ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਲੋਕ ਲਹਿਰਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਖੋਜਣ, ਪਰਖਣ ਅਤੇ ਸਾਬਣ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਗਨ ਅਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕੀਤੀ।

ਸ੍ਰੀ ਚਰੰਜੀ ਲਾਲ ਨੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸੱਤ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਪਾਰ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਇਸ ਕਰਮ ਭੂਮੀ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਅਤੀ ਭਾਵਕ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਵਲੋਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਲਿਆਈ ਇਸ ਸੰਸਥਾ, ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਜਲੰਧਰ ਦੀਆਂ ਪਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਅੱਜ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ

ਰੀਸਰਚ ਲਾਈਬਰੇਰੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪਰਾਪਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਥੋਂ ਸੈਕੜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੀ ਐਚ ਡੀ ਅਤੇ ਐਮ ਫਿਲ ਦੀਆਂ ਡਿਗਰੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮੇਲੇ ਬਾਰੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਇਹ ਮੇਲਾ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਲਹਿਰਾਂ ਲਈ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਲੋਅ ਅਤੇ ਪਰੇਰਨਾ ਲੈ ਕੇ ਉਹ ਲੋਕ ਮਸਲਿਆ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਰਿਕਾਰਡ ਸੇਲ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦੱਸਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਦੀ ਕਾਲਜ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਪਰ ਗਦਰੀ

ਬਾਬਿਆਂ ਦੇ ਸਾਥ ਅਤੇ ਪਰੇਰਨਾ ਸਦਕਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਹਾਨ ਲਹਿਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਘੱਖਣ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਦੀ ਚਿਣਗ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹੁਣ ਤੱਕ 18 ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਠੱਠੀਆਂ, ਬਾਬਾ ਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ ਦੁਸਾਂਝ, ਬਾਬਾ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕਸੇਲ ਅਤੇ ਪੰਡਤ ਕਿਸ਼ੋਰੀ ਲਾਲ ਬਾਰੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪੰਡਤ ਕਿਸ਼ੋਰੀ ਲਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਾਥੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਮਰ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਾਬਾ ਜਵਾਲਾ ਸਿੰਘ ਠੱਠੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕਿਤਾਬ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਦੇ ਆਪਣੇ ਤਜਰਬੇ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ

ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੱਬਰ ਅਕਾਲੀ ਲਹਿਰ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਕਰਦਿਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਲਹਿਰ ਵੇਲੇ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਬਹਾਦਰੀ ਦੀਆਂ ਕਈ ਮਿਸਾਲਾਂ ਸਾਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਪਤੀਆਂ ਦੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਸਖਤ ਘਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਜਵਾਨ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਰਾਹ ਤੋਰ ਦਿਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਖਾਹਿਸ ਜਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਤਿਹਾਸ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਵੀ ਅਸ਼ੁੱਧਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਭਾਰਤ ਲਈ ਤੁਰੇ 8000 ਗਦਰੀ ਸੂਰਬੀਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਦੀ ਜਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਸਧਾਰਨ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਵੀ ਅਣਜਾਣ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹੋਰ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਖੋਜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਜ ਵੱਲ ਪਰੇਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਚਰੰਜੀ ਲਾਲ ਦੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਵਾਲ ਜਵਾਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦਿਆਂ ਡਾ. ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਗਦਰ ਲਹਿਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਤਾਬਾਂ

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿਚ ਛਪਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚਰੰਜੀ ਲਾਲ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚੋਂ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਤੱਥ ਕਸ਼ੀਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਸਰਾਹਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸੇ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਦਲਜੀਤ ਸਰਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਾਇਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੰਗ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਵੀ ਉਸਾਰੂ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਦੇਸ਼ ਦੁਆਬਾ ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਸ੍ਰੀ ਪਰੇਮ ਚੰਬਰ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਚਰੰਜੀ ਲਾਲ ਦਾ ਇਥੇ ਆਉਣ ਅਤੇ ਇੰਡੋ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਵਚਨ-ਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ। ਇੰਡੋ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੰਡਾਲੀ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਚਰੰਜੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਲੇਖ ਲਿਖਵਾਉਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪੀਚ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਲਈ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਇੰਡੋ ਅਮੈਰੀਕਨ ਹੈਰੀਟੇਜ ਫੋਰਮ ਵਲੋਂ ਸ੍ਰੀ ਚਰੰਜੀ ਲਾਲ ਜੀ ਨੂੰ ਪਲੇਕ ਅਤੇ ਸ਼ਾਲ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੰਡਾਲੀ ਜੀ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਗਲਾਸਗੋ ਦੀ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਵਿਚਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦੇ

ਲੰਡਨ/ਗਲਾਸਗੋ/ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ :

“ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਉਚਾਈਆਂ ਦੇ ਦੀਦਾਰੇ ਕਰਵਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਲੇਖਕ ਵਰਗ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਬਣ ਕੇ ਜਦ ਸਾਹਿਤ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਦੀ ਹਿੱਕ ‘ਤੇ ਉੱਕਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਮੁੱਚੇ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਪਰੋਹਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਸੰਦੇਹ ਸਾਹਿਤ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ‘ਚ ਨਿਖਾਰ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਸਭ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵੀ ਲੰਮੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।” ਉਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਗਲਾਸਗੋ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਿਲਾਵਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਕੱਤਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਿਲਬਰ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲੇਖਕ ਅਮਰ ਮੀਨੀਆਂ ਤੇ ਮਨਦੀਪ ਖੁਰਮੀ ਹਿਮਤਪੁਰਾ ਨੂੰ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿਣ ਨਾਲ ਹੋਈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਮੂਹ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਨ ਨੇ ਨਵੇਂ ਜੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜਾਣ-ਪਹਿਚਾਣ ਕਰਵਾਈ। ਸਕੱਤਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਿਲਬਰ ਨੇ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਪਿਛਲੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਉੱਪਰ ਭਖਵੀਂ ਚਰਚਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਤਰੁੱਟੀਆਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖਤ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਜਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਗਲਾਸਗੋ ਸਿਰਫ ਆਪਣੀ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਹੀ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅਧੀਨ ਚਲਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੀ ਚਿੰਤਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਸਭਾ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵੇਨਗੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਬਾਕਾਇਦਾ ਤਿਆਰੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਮੰਚ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸਭਾ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਮੁਠੱਭਾ, ਹਰਜੀਤ ਦੁਸਾਂਝ, ਸੁਖਦੇਵ ਰਾਹੀ, ਡਾ. ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਅਸਲ ਮਨੋਰਥ ਹਰ ਵਰਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਟਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਸਾਰਥਿਕਤਾ ਹੀ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਰ ਵਰਗ ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਨਿਹਾਰੇ। ਇਕੱਤਰਤਾ ਦੌਰਾਨ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਹਿਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਲਿਖਣ ਸ਼ੈਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਉੱਥੇ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਸਾਖੀ 2020 ਤੱਕ ਦੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਨੂੰ ਲੜੀਬੱਧ ਕਰਕੇ ਤਿਆਰੀਆਂ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ।

ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕੈਡਮੀ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੋ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ ਨਾਲ ਰੂਬਰੂ

ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਸੰਗੀਤਕ ਸਮਾਗਮ

ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿਬੜਿਆ

ਹੇਵਰਡ/ਹੁਸਨ ਲੜੋਆ ਬੰਗਾ :

ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੌਰੇ ਤੇ ਆਏ ਪ੍ਰੋ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਕੈਡਮੀ ਵਲੋਂ ਹੇਵਰਡ ਇੰਡੀਆ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਹੇਵਰਡ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਰੂਬਰੂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਲਾਜ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ, ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਡਾ. ਸੁਖਪਾਲ ਸੰਘੜਾ ਅਤੇ ਕਮਲ ਦੇਵਪਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੀਰਤ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਰੂਬਰੂ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ ਦੇ ਪਲੇਨੇ ਨਾਵਲ ‘ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਬਾਗ਼ਬਾਨ’ ਉਪਰ ਰੌਚਿਕ ਚਰਚਾ ਹੋਈ। ਲਾਜ ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ ਨੇ ਨਾਵਲ ਦੇ ਬੈਕ ਪੇਜ ‘ਤੇ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ ਵਲੋਂ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਬਾਗ਼ਬਾਨ’ ਬਹੁਪਰਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੈਕਟ ਨਾਲ ਦੋ ਚਾਰ ਹੋ ਰਹੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੀ ਇਕ ਸੁੰਦਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੰਬੋਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ‘ਰੋਸ਼ਨੀਆਂ ਦਾ ਬਾਗ਼ਬਾਨ’ ਬਦਲਦੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇਕ ਐਸੀ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਰਾਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਆਦਰਸ਼ ਤਾਘ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰੋ. ਹਰਿੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੇਪਰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰੋ. ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰੋ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ

ਔਜਲਾ ਵਲੋਂ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਬੁਣਤੀ ਅਤੇ ਬਣਤਰ ਬਹੁਤ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ, ਆਦਰਸ਼ਵਾਦੀ ਅਤੇ ਪਵਿੱਤਰ ਰੂਹ ਵਾਲੇ ਇਨਸਾਨ ਜੇਕਰ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣਾ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਉਹ ਤਾਰ-ਤਾਰ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋ. ਔਜਲਾ ਨੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਇਸ ਸੱਚ ਨੂੰ ਸਮਾਜ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਿਖੇ ਇਸ ਨਾਵਲ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਪੇਂਡ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਜਨਮੇਜਾ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰੋ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ ਹਾਜ਼ਰ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦੇ ਸਨਮੁਖ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦੀ ਸਿਰਜਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਵਲ ਦਾ ਜਨਮ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਇਕ ਪਲਾਟ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਲਿਖਦੇ ਵਕਤ ਬੇਸ਼ਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪਰਵਾਸ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਵਾਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਾਵਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ

ਵਿਚ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਵੀ ਮਿਲਿਆ। ਦੂਜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਵਿਪਸਾ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰੋ. ਔਜਲਾ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦਾ ਸੈੱਟ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਗੋਲਡਨ ਪੰਜਾਬ ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਲੋਈ ਭੇਟ ਕੀਤੀ। ਤੀਜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸੂਫੀ ਗਾਇਕ ਸੁਖਦੇਵ ਸਾਹਿਲ ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ ਦੀ ਫਰਮਾਇਸ਼ ‘ਤੇ ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਅਤੇ ਕਮਲ ਦੇਵਪਾਲ ਦੀਆਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਜ਼ਲਾਂ ਅਤੇ ਗੀਤਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਮਹਿਫ਼ਲ ਨੂੰ ਮੰਤਰ ਮੁਗਧ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਕੁਲਵਿੰਦਰ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ, ਗੁਲਸ਼ਨ ਦਿਆਲ, ਰੋਸ਼ਮ ਸਿੱਧੂ, ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾ, ਸੈਮ ਸੈਨਫਰਾਂਸਿਸਕੋ, ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਚੀਮਾ, ਗੁਰਲਾਲ ਸਿੰਘ ਟਰੇਸੀ, ਜਗਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋ. ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਕਾਤਰੋਂ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ, ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ।

ਸਿਲੀਕਾਨ ਵੈਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਂਟਾ ਕਲਾਰਾ ਵਿਖੇ ਸਜਿਆ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ

ਸੈਂਟਾਕਲਾਰਾ/ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ : ਅਮਰੀਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਿਲੀਕਾਨ ਵੈਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ-BCEF WALSH AVE SANTA CLARA CA. 95051 ਵਿਖੇ ਚਲਦੇ ਦੀਵਾਨਾਂ ਵਿਚ ‘ਸਿੰਧੂਰਨਤਾ ਦਿਵਸ, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਵਾਨਾ ਵਲੋਂ ਮੰਚ ਸੰਭਾਲਦਿਆਂ ਇਤਿਹਾਸ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਗਈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਦੀਵੀ ਗੁਰੂ ਹਨ। ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਗ੍ਰੰਥ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜਨ ਕਲਿਆਣ ਵਾਸਤੇ ਹੈ। ਰੱਬੀ ਬਾਣੀ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਸਤਿ-ਮਾਰਗ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਕਤੂਬਰ 20, 1708 ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਬਾਣੀ ਨੂੰ ਨਾਂਦੇੜ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਗੁਰਿਆਈ ਆਦਿ ਗ੍ਰੰਥ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਤੇ ਨਾਮ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਹੋ ਗਿਆ। ਦਸਤ ਪਿਤਾ ਨੇ ਪੰਥ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤੇ ਚੱਲਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਹੀ ਹਰ ਸਿੱਖ ਦੇ ਗੁਰੂ ਹਨ। ਧਾਰਮਿਕ ਕਵੀ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਕਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ : ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰੀ, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਸੁੰਮਨ, ਜਸਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫਰੀਮੋਂਟ, ਪ੍ਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਵਾਨਾ, ਮਹਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਨੇ ਗੁਰਮਤਿ ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਕਵਿਤਾਵਾਂ

ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕੀਤਾ। ਸੰਗਤਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਖ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨੀ ਨੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ। ਕਵੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਭਾਈ ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗ੍ਰੰਥੀ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ 510-415-9377 ਜਾਂ 408-528-4489 ਹੈ।

Sir Speedy Tustin *Printers to the Community*

Outdoor 3'x11' Promo Flag

Only \$29/-

Pole & Spike \$55/-

GURU NANAK SIKH TEMPLE
FAIRFIELD
Visit Our Website:
www.FairfieldGurudwara.com

Outdoor 3'x6' Durable Banner

All weather, durable to sunlight, rain and wear & tear. Text only.

Only \$69/-

Receipt Books

Customized with your information and design. 2 part carbonless with numbering and perforation.

Call for Price

Retractable 33"x 80" Banner

Includes stand and carry bag. Hi-res imaging, durable and Brilliant colors!

Only \$225/-

All Weather 18"x24" Yard Signs

Includes H-stakes. Single sided, durable to sunlight and rain. Reusable!

\$49/- for 4

11" Printed Balloons

Printed with your logo and info. One color, one location. Min. qty 1000

19¢ each

Your Printed T-Shirts

White T-Shirts, 1 color screen printing in 1 position. Min Qty. 100

Only \$4⁹⁹

Your Printed Caps

1 color in 1 position. Min Qty. 100

Only \$4⁹⁹

Trip Envelopes Qty 1000

Only \$199/-

What we can do for you today?

- Printing & Copying
- Creative Services
- Mailing Services
- Mailing List Acquisition
- Signs Posters & Banners
- Promotional Product
- Website design and development

1045 East Main Street, Tustin, CA 92780

Call 562-881-7430

Fax: 714-731-8931

E-mail: sirspeedy_tustin@yahoo.com

www.sirspeedy.com/tustin

Jagjit Singh Bains

CUSTOMIZED SWEET BOXES

South Asian Wedding Cards

CALL NOW

ਸ. ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ,

ਮੋਬਾਇਲ 941780-0020

ਮੁਖੀ ਕੈਰੀਅਰ ਐਂਡ ਕੋਰਸਿਜ਼,
ਨਿਸ਼ਾਨ-ਏ-ਸਿੱਖੀ, ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ।

ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਕੀਤਾ ਪਸਾਉ ਏਕੋ ਕਵਾਉ ॥ ਅੰਗ 311. ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜੀਅ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਰਚੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਅੰਸ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਰਚੀ ਹੋਈ ਰਚਨਾ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਅਗਰ ਉਹ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਦਾ ਪਾਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਤੀਜੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨਿੰਦਿਆ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਗਿਣਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਅੰਦਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕਰਨੀ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿੰਦਾ ਕੇਵਲ ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਮੂਰਖ ਹੀ ਕਰਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਨਿੰਦਕ ਲੋਕ ਪਰਲੋਕ ਵਿੱਚ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਿਆਨਕ ਨਰਕ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਨਿੰਦਾ ਭਲੀ ਕਿਸੇ ਕੀ ਨਾਹੀ ਮਨਮੁਖ ਮੁਗਧ ਕਰੇਨਿ ॥ ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਤਿਨ ਨਿੰਦਕਾ ਨਰਕੇ ਘੋਰਿ ਪਵੈਨਿ ॥6 ॥ ਅੰਗ 765 ਪੁਨਹੋ ਜਿਹੜੇ ਨਿੰਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮੂੰਹ ਕਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮੁਹ ਕਾਲੇ ਤਿਨ ਨਿੰਦਕਾ ਤਿਤੁ ਸਚੈ ਦਰਬਾਰਿ ॥ ਅੰਗ 649॥।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਆਸਾ ਰਾਗੁ ਅੰਦਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਤਾਂ ਤੇਰੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਫਿਰ ਦੱਸੋ ਕਿਸ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਭਲਾ ਕਹੀਐ ?

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹੁ ਕਿਸ ਨੋ ਕਹੀਐ ਸਗਲੇ ਜੀਅ ਤੁਮਾਰੇ ॥ 1॥ ਰਹਾਉ ॥ ਅੰਗ 383

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੱਸੋ, ਕਿਸ ਨੂੰ ਭਲਾ ਕਹੀਐ ਅਤੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਕਹੀਐ ? ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਰੇਕ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵੱਸਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਪਤਾ ਤਾਂ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਹੋ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਰਹੇ।

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹੁ ਕਿਸ ਨੋ ਕਹੀਐ ॥ ਦੀਸੈ ਬ੍ਰਹਮ ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਲਹੀਐ ॥ ਅੰਗ 353

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਰਾਗ ਗਉੜੀ ਅੰਦਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਕੋਈ ਵੀ ਮਨੁੱਖ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨਾ ਕਹੇ।

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕੋਈ ਨ ਕਹੀਜੈ ॥ ਅੰਗ 186 ॥

ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਕਿ ਕੌਣ ਮੂਰਖ ਹੈ ਤੇ ਕੌਣ ਸਿਆਣਾ ਹੈ ? ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਮੂਰਖ ਹੈ ਅਤੇ ਚਾਹੇ ਕੋਈ ਸਿਆਣਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਜੋਤਿ ਵੱਸ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਨਾਮ ਦੋ ਹਨ, ਇੱਕ ਮੂਰਖ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਸਿਆਣਾ।

ਜਿਹੜਾ ਆਦਮੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਨਦਾ ਉਹ ਮਹਾਂ ਮੂਰਖ ਹੈ।2॥

ਨਾ ਜਾਣਾ ਮੂਰਖ ਹੈ ਕੋਈ ਨਾ ਜਾਣਾ ਸਿਆਣਾ॥

ਮੂਰਖ ਸਿਆਣਾ ਏਕ ਹੈ ਏਕ ਜੋਤ ਦੁਇ ਨਾਉ॥ਮੂਰਖਾ ਸਿਰ ਮੂਰਖਿ ਹੈ ਜਿ ਮਨੇ ਨਾਹੀ ਨਾਉ॥2॥ ਮਾਰੂ ਮਹਲਾ ਪਹਿਲਾ। ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਰਾਗ ਮਾਝ ਅੰਦਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕੋਈ ਮੂਰਖ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਸਿਆਣਾ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਜਗਤ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਵਿਚਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਭ ਕੁਝ ਤੇਰੇ ਹੁਕਮ ਅੰਦਰ ਵਿਚਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨਾ ਕੋ ਮੂਰਖ ਨਾ ਕੋ ਸਿਆਣਾ॥ ਵਰਤੈ ਸਭ ਕਿਛੁ ਤੇਰਾ ਭਾਣਾ ॥ (ਅੰਗ 98)॥

ਫਰੀਦ ਜੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਸਮਝਦਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਅਵਗੁਣ ਨਾ ਚਿਤਾਰ। ਸਗੋਂ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰ ਕੇ ਵੇਖ ਕਿ ਤੇਰੇ ਅੰਦਰ ਕਿੰਨੇ ਅਵਗੁਣ ਹਨ ;

ਫਰੀਦਾ ਜੇ ਤੂ ਅਕਲਿ ਲਤੀਫ ਕਾਲੇ ਲਿਖੁ ਨ ਲੇਖ ॥ ਆਪਨੜੇ ਗਿਰੀਵਾਨ ਮਹਿ ਸਿਰੁ ਨੀਵਾਂ ਕਰਿ ਦੇਖੁ ॥ 6॥ (ਅੰਗ 1378)॥

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫਰੀਦ ਜੀ ਪੁਨਹ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਹੇ ਫਰੀਦ ! ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਸਾਰੀ ਖਲਕਤ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੈ ਅਤੇ ਖਲਕਤ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵਿੱਚ ਵੱਸ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਵ, ‘ਓਤਿ ਪੋਤਿ ਰਵਿਆ ਰੂਪ ਰੇਗਾਂ’ ॥ ਮ: ਪ ॥ ਰਾਗ ਗਉੜੀ (ਅੰਗ 287)॥

ਯਾਨੀ ਪ੍ਰਭੂ ਤਾਣੇ ਪੋਟੇ ਵਾਂਗ ਸਾਰਿਆਂ ਰੂਪਾਂ ਅਤੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸ ਜੀਵ ਨੂੰ ਮੰਦਾ ਅਖੀਐ ? ਫਰੀਦਾ ਖਾਲਕੁ ਖਲਕ ਮਹਿ ਖਲਕ ਵਸੇ ਰਬ ਮਾਹਿ ॥ ਮੰਦਾ

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕੋਈ ਨ ਕਹੀਜੈ

ਕਿਸ ਨੋ ਆਖੀਐ ਜਾਂ ਤਿਸ ਬਿਨੁ ਕੋਈ ਨਾਹਿ ॥ 75॥ (ਅੰਗ 1381)॥

ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅੰਦਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ (ਹੁਕਮੀ) ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੋਈ ਜੀਵ ਉਤਮ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਨੀਚੁ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ॥ (ਅੰਗ-1)॥

ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਰਾਗ ਗਉੜੀ ਅੰਦਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੀਵ ਚੰਗੇ ਤੇ ਮੰਦੇ ਕਾਰ ਵਿਹਾਰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਹੁਕਮੇ ਉੱਚ ਨੀਚ ਬਿਉਹਾਰ॥ (ਅੰਗ-277)॥

ਪੰਜਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਅੰਦਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਸ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ ਉਸੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਾ ਕੋਈ ਜੀਵ ਮੂਰਖ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿਆਣਾ ਹੈ; ਜਿਹ ਕੋਈ ਲਾਇਆ ਤਿਤ ਹੀ ਲਗਾਨਾ॥ ਨਾ ਕੋ ਮੂੜ ਨਹੀਂ ਕੋ ਸਿਆਣਾ॥ ਰਾਮਕਲੀ ਮ.ਪ॥ (ਅੰਗ-914)॥

ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਕਬੀਰ ਜੀ ਰਾਗ ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਅੰਦਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਲਾ (ਪ੍ਰਭੂ) ਦਾ ਨੂਰ ਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਜਗਤ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਜੰਤ ਰੱਬ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਜੋਤ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਰਾ ਜਗਤ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਭਾਵ ਸਾਰੇ ਭਰਾ ਹੀ ਹਨ ਸੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੌਣ ਚੰਗੇ ਅਤੇ ਕੌਣ ਮੰਦੇ ? ਅਵਲਿ ਅਲਹ ਨੂਰ ਉਪਾਇਆ ਕੁਦਰਤ ਕੇ ਸਭ ਬੰਦੇ॥ਏਕ ਨੂਰ ਤੇ ਸਭ ਜਗੁ ਉਪਜਿਆ ਕਉਨ ਭਲੇ ਕੋ ਮੰਦੇ॥1॥ (ਅੰਗ 1349)॥

ਨਾਨਕ ਸੋਈ ਦਿਨਸੁ ਸੁਹਾਵੜਾ
ਜਿਤੁ ਪ੍ਰਭੁ ਆਵੈ ਚਿਤਿ ॥
ਜਿਤੁ ਦਿਨਿ ਵਿਸਰੈ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ
ਫਿਟੁ ਭਲੇਰੀ ਰੁਤਿ ॥

ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਗੁਰਬਾਣੀ ਅੰਦਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਅਣਗਿਣਤ ਜੀਵ ਜਪ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਜੀਵ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਦਾ ਵਰਤਾਉ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਣਗਿਣਤ ਜੀਵ ਪੂਜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤਪ ਸਾਧ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੇਅੰਤ ਜੀਵ ਵੇਦਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਪਾਠ ਮੂੰਹ ਨਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਬੇਅੰਤ ਹੀ ਜੋਗ ਸਾਧਨਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਾਰ ਵੱਲੋਂ ਉਪਰਾਮ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਬੇਅੰਤ ਹੀ ਭਗਤ ਹਨ ਜੋ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਵੀਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬੇਅੰਤ ਹੀ ਦਾਨੀ ਅਤੇ ਦਾਤੇ ਹਨ। ਬੇਅੰਤ ਹੀ ਸੂਰਮੇ ਹਨ ਜੋ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦੇ ਵਾਰ ਸਹਿੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪਿੱਠ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਬੇਅੰਤ ਦੀ ਮੋਨੀ ਹਨ ਜੋ ਇਕ ਰਸ ਬਿਰਤੀ ਜੋੜ ਕੇ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਕੀ ਤਾਕਤ ਹੈ ਕਿ ਕਰਤਾਰ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਮੈਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਾਂ। ਭਾਵ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਤੇਰੇ ਤੋਂ ਕੁਰਬਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਭਾਵ ਮੈਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੀ ਹਸਤੀ ਬਹੁਤ ਤੁੱਛ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉਹੋ ਹੀ ਕੰਮ ਭਲਾ ਹੈ (ਭਾਵ, ਤੇਰੀ ਰਜਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਠੀਕ ਹੈ)। ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ! ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤ ਹੈਂ। ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਣਤਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ (17)॥ ਅਸੰਖ ਜਪ ਅਸੰਖ ਭਾਉ ॥ ਅਸੰਖ ਪੂਜਾ ਅਸੰਖ ਤਪ ਤਾਉ ॥ ਅਸੰਖ ਗਰੰਥ ਮੁਖਿ ਵੇਦ ਪਾਠ ॥ ਅਸੰਖ ਜੋਗ ਮਨਿ ਰਹਹਿ ਉਦਾਸ॥ ਅਸੰਖ ਭਗਤ ਗੁਣ ਗਿਆਨ ਵੀਚਾਰ ॥ ਅਸੰਖ ਸਤੀ ਅਸੰਖ ਦਾਤਾਰ ॥ ਅਸੰਖ ਸੂਰ ਮੁਹ ਭਖ ਸਾਰ ॥ ਅਸੰਖ ਮੋਨਿ ਲਿਵ ਲਾਇ ਤਾਰ ॥ ਕੁਦਰਿਤ ਕਵਣ ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ॥ ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ ॥ ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ ॥ ਤੂ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤਿ ਨਿਰੰਕਾਰ ॥(17) ਜਪੁਜੀ ॥ (ਅੰਗ 3)॥

ਇਸ ਸਤਾਰਵੀਂ ਪਉੜੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਬੇਅੰਤ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਦਾ ਜਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਪਰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤੱਤ-ਸਾਰ ਇਹੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ, ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ! ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤ ਹੈਂ ਤੇ ਤੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਉਣਤਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੀਵ ਉਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਅਠਾਰਵੀਂ ਪਉੜੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਹੜੇ ਮੂਰਖਾਂ ਵਾਲੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਵੀ ਬੇਅੰਤ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਵੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਰਚੀ ਹੋਈ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਵਿੱਚ ਬੇਅੰਤ ਹੀ ਮਹਾਮੂਰਖ ਹਨ। ਬੇਅੰਤ ਹੀ ਚੋਰ ਹਨ ਜੋ ਪਰਾਇਆ ਮਾਲ ਚੁਰਾ ਕੇ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਬੇਅੰਤ ਹੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਹਨ, ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮ ਚਲਾ ਕੇ ਅਤੇ ਧੱਕਾ ਜੋਰੀ ਕਰਕੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੇਅੰਤ ਹੀ ਲੋਕ ਹਨ ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਗਲ ਵੱਢ ਕੇ ਖੂਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬੇਅੰਤ ਹੀ ਪਾਪੀ ਮਨੁੱਖ ਹਨ ਜੋ ਪਾਪ ਕਮਾ ਕੇ ਅੰਤ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੇਅੰਤ ਹੀ ਭੂਠ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਭੂਠ ਬੋਲਣ ਵਿੱਚ ਹੀ ਰੁੱਝੇ ਪਏ ਹਨ।

ਬੇਅੰਤ ਹੀ ਮੰਦੀ ਇੱਛਾ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਮੈਲ ਖਾ ਕੇ ਆਪਣਾ ਅਹਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਾਵ ਜਿਹੜੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਹੀਂ ਖਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਹ ਖਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੇਅੰਤ ਹੀ ਨਿੰਦਕ ਹਨ ਉਹ ਨਿੰਦਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਉੱਤੇ ਨਿੰਦਿਆ ਦਾ ਭਾਰ ਚੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨਾਨਕ ਵਿਚਾਰਾ ਇਹ ਉਪਰਲੀ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਕੁਰਬਾਨ ਹੋਣ ਜੋਗਾ ਨਹੀਂ ਹਾਂ, ਜੋ ਤੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਉਹੀ ਕੰਮ ਭਲਾ ਹੈ। ਹੇ ਨਿਰੰਕਾਰ ! ਤੂੰ ਸਦਾ ਸਲਾਮਤ ਹੈਂ। (18)॥

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਫ਼ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ

ਭਾਵ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਪੁਤਲੀ ਨੂੰ ਨਚਾਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਉਵੇਂ ਨੱਚਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹਿਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਬੀਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਬਜਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਬੁਰਾ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਭਲੇ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਬੀਰ ਸਭ ਤੇ ਹਮ ਬੁਰੇ ਹਮ ਤਜਿ ਭਲੇ ਸਭ ਕੋਇ ॥ (ਅੰਗ 1364)॥ ਦੂਜਾ ਕਬੀਰ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਅਸੀਂ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਮ ਨਹੀਂ ਚੰਗੇ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕੋਇ ॥ (ਅੰਗ 728)॥

ਅਗਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੋਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਣ ਜਾਏ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਨਜ਼ਰ ਆਏਗਾ। ਉਹ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋਏਗਾ ਜੋ ਸਾਡੀ ਹਉਮੈ ਮਰ ਜਾਏ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਜਨਮ-ਮਰਨ (ਅਵਾਗਵਣ) ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਹੇ ਜਨਮ ਮਰਣ ਮੂਲ ਅੰਗਕਾਰ ਪਾਪਤਮਾ ॥ (ਅੰਗ 1358)॥ ਹੇ ਪਾਪੀ ਅੰਗਕਾਰ ! ਤੂੰ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਜਨਮ ਮਰਨ ਦਾ ਮੂਲ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਸੀਂ ਸਭ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਅੰਸ਼ ਹਾਂ। ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਅਸਲੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣ। ਹੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ! ਤੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਵੀ ਅੰਸ਼ ਹੈਂ ਜੋ ਰੱਬੀ ਨੂਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅਸਲੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣ।

ਮਨ ਤੂੰ ਜੋਤਿ ਸਰੂਪ ਹੈ ਆਪਣਾ ਮੂਲ ਪਛਾਣੁ ॥ (ਅੰਗ 441)॥ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਬੋਲਣ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਰਾਗੁ ਆਸਾ ਅੰਦਰ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਜੇ ਮਨੁੱਖ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਰੁੱਖੇ (ਬੁਰਾ ਭਲਾ) ਬਚਨ ਬੋਲਦਾ ਰਹੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਤਨ ਅਤੇ ਮਨ ਦੋਵੇਂ ਫਿਕੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਭਾਵ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਤੀ ਘਿਣਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਉਭ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਉਸ ਦਾ ਮਨ ਅਤੇ ਤਨ ਥੋਥੇ ਜਿਹੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ ਮਨੁੱਖ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬੁਰਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਰੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਬੁਰਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਬੁਰਾ ਮਨੁੱਖ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ਉੱਤੇ ਬੁੱਕਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵ ਉਸ ਦੇ ਮੂੰਹ ‘ਤੇ ਫਿਟਕਾਰਾਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਬੁਰੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਬੇਸਮਝੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਜੁੱਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਥਾਂ ਬੜੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਨਾਨਕ ਫਿਕੇ ਬੋਲੀਐ ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋਇ ॥

ਫਿਕੇ ਫਿਕਾ ਸਦੀਐ ਫਿਕੇ ਫਿਕੀ ਸੋਇ ॥

ਫਿਕਾ ਦਰਗਹਿ ਸਟੀਐ ਮੁਹਿ ਬੁਕਾ ਫਿਕੇ ਪਾਇ ॥

ਫਿਕਾ ਮੂਰਖੁ ਆਖੀਐ ਪਾਣਾ ਲਹੇ ਸਜਾਇ ॥ 1 ॥ (ਅੰਗ 473)॥

ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਭਗਤ ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ ਆਪਣੇ ਸਲੋਕ 129-130 ਅੰਦਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਹੇ ਮਨੁੱਖ ! ਤੂੰ ਇੱਕ ਵੀ ਬੁਰਾ ਬਚਨ ਨਾ ਬੋਲ ਕਿਉਂਕਿ ਸਭ ਵਿੱਚ ਸੱਚਾ ਮਾਲਕ ਵੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਦਿਲ ਨਾ ਦੁਖਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਅੰਦਰ ਅਮੋਲਕ ਮਾਣਕ ਰੂਪ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਸ ਰਿਹਾ ਹੈ (129)॥

ਇੱਕ ਫਿਕਾ ਨ ਗਲਾਇ ਸਭਨਾ ਮੈ ਸਚਾ ਧਣੀ ॥ ਹਿਆਉ ਨ ਕੈਹੀ ਠਾਹਿ ਮਾਣਕ ਸਭ ਅਮੋਲਵੇ ॥ 129॥ (ਅੰਗ 1384)

। ਸਾਰਿਆਂ ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਮਾਣਕ ਰੂਪੀ ਪ੍ਰਭੂ ਵੱਸ ਰਿਹਾ ਸੋ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦਿਲ ਦੁਖਾਉਣਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਪਿਆਰੇ (ਪ੍ਰਭੂ) ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦੀ ਤਾਘ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦਿਲ ਨਾ ਦੁਖਾ। ਸਭਨਾ ਮਨ ਮਾਣਿਕ ਠਾਹੁਣ ਮੂਲਿ ਮਚਾਗਵਾ ॥ ਜੇ ਤਉ ਪਿਰੀਆ ਦੀ ਸਿਕ ਹਿਆਉ ਨ ਠਾਹੇ ਕਹੀ ਦਾ ॥ 130॥ (ਅੰਗ 1385)॥

ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਅਤੇ ਭਗਤ ਸੇਖ ਫਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਬੋਲਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਾੜਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਨਾਮ ਵੀ ਬੁਰਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸ਼ੋਭਾ ਵੀ ਬੁਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਦਰ ‘ਤੇ ਬਹੁਤ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਅਗਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਬੋਲ ਕੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਦਿਲ ਦੁਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲਣ ਦੀ ਤਾਘ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਜੋ ਉਸ ਦਾ ਮਨੁੱਖਾ ਜਨਮ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਉਸ ਦਾ ਮਨੁੱਖਾ ਜਨਮ ਵਿਅਰਥ ਚਲਾ ਜਾਏਗਾ।

ਆਉ ਉਸ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੀਏ ਕੇ ਹੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਤੂੰ ਸਾਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਬਖਸ਼ੇ ਹੋਏ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਚਲਣ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਬਖਸ਼। ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ੫੫੦ ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਉਤਸਵ ‘ਤੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋ ਕੇ ਪਹਿਲੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਦੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਾਤਰ ਬਣੀਏ।

ਅਦਾਰਾ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਟਾਈਮਜ਼' ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਪਹਿਲੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ 550ਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਪੁਰਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਲੇਖ ਲੜੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਹੀ ਹਥਲਾ ਲੇਖ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ - ਸੰਪਾਦਕ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਤੇ ਇਨਸਾਫ਼

ਡਾ. ਗੁਰਭਗਤ ਸਿੰਘ

ਇਹ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਬਾਹਰਵਰਤੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਨਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਮੁਨਸਫ਼ ਨੂੰ ਅੰਤਰੀਵ ਵਿਚ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਵੱਲੋਂ ਬੈਠਾਇਆ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਅੰਦਰ ਬੈਠਾਏ ਮੁਨਸਫ਼ ਜੱਜ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਕ ਤੱਤ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵੀ। ਇਸ ਚੇਤਨਤਾ ਨਾਲ ਉਹ ਅੰਤਰੀਵੀ ਮੁਨਸਫ਼ ਸੱਚ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਫ਼ੈਸਲੇ ਕਰਦਾ ਹੈ :

ਨਾਨਕ ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਕੈ ਲਿਖਿ ਨਾਵੈ ਧਰਮੁ ਬਹਾਲਿਆ॥

ਓਥੇ ਸਚੇ ਹੀ ਸਚਿ ਨਿਬੜੇ ਚੁਣਿ ਵਖਿ ਕਢੇ ਜਜਮਾਲਿਆ॥

(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗ 463)

ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਤਖ਼ਤ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਬੈਠਾਏ ਮੁਨਸਫ਼ ਰਾਹੀਂ ਉਹ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਆਪੇ “ਨਿਆਉ” ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਵਾਰ ਮਾਰੂ ਵਿਚ ਇਹ ਫੁਰਮਾ ਕੇ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ : “ਅੰਦਰਿ ਰਾਜਾ ਤਖ਼ਤੁ ਹੈ ਆਪੇ ਕਰੇ ਨਿਆਉ॥” ਅੰਤਰੀਵ ਵਿਚ ਤਖ਼ਤ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ ਮੁਨਸਫ਼ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤ ਹੈ। ਇਹ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਦਲਾਲਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਰਾਗ ਆਸਾ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ :

ਵਢੀਅਹਿ ਹਥ ਦਲਾਲ ਕੇ ਮੁਸਫੀ ਏਹ ਕਰੇਇ॥ ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਸੋ ਮਿਲੈ ਜਿ ਖਟੇ ਘਾਲੇ ਦੇਇ॥

(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗ 472)

ਹੱਕ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੁਝ ਕੋਲੋਂ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਹੀ ਖੱਟੀ ਜਾਂ ਘਾਲ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦੋਜ਼ਖ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਘਾਲ ਸੱਚ ਦਾ ਚਿੰਤਨ ਅਤੇ ਅਮਲ ਹੈ, ਉਸ “ਸਚਿਆਰੇ” ਦੀ ਚੋਸ਼ਟਾ ਹੈ ਜੋ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸਮਾਦ ਵੀ। ਰਾਗ ਆਸਾ ਵਿਚ ਖੱਟੀ/ਘਾਲ ਜਾਂ ਹੱਥ ਵਿਚ ਕੁਝ ਦੇਣ ਨੂੰ, ਜੋ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੱਸਣ ਦੇ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਨਿਆਂ-ਪਾਲਕਾ, ਕਾਜ਼ੀਆਂ, ਬਾਹਮਣਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਅੰਗ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਵੱਢੀ ਦੇ “ਇਨਸਾਫ਼” ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਰਾਗ ਆਸਾ ਵਿਚ ਹੀ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਫੁਰਮਾਨ ਹੈ :

ਰਾਜਾ ਨਿਆਉ ਕਰੇ ਹਥਿ ਹੋਇ॥

ਕਹੈ ਖੁਦਾਇ ਨ ਮਾਨੈ ਕੋਇ॥

(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗ 350)

ਕੇਵਲ ਖੁਦਾ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈਣ ਨਾਲ ਵੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇੱਥੇ “ਖੁਦਾ” ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਹ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਇਸਲਾਮ ਦੀ ਜ਼ਾਲਮਾਨਾ ਸਟੇਟ ਦੇ ਨਿਆਂ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੱਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਆਂ-ਪਾਲਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਹੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਲਹੂ ਚੂਸਣ ਤੇ ਉੱਚ-ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਗੋਲੇ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਦਲਾਲਾਂ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਅੱਜ ਦੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਵਿਚ ਸੋਧਵਾਂ ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਸਹੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਰਾਜੇ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਉੱਚਾ ਮੁਨਸਫ਼ ਜੇ ਹੁਮੈਂ ਭਰਪੂਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਹੁਮੈਂ ਵਿਚ ਧਾਵੇ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਮੈਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਇਨਸਾਫ਼ ਨਹੀਂ। ਰਾਜਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਪੱਖ ਬਾਰੇ

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਰਾਗ ਗਉੜੀ ਵਿਚ ਫੁਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ : “ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਰਾਜੇ ਬਹੁ ਧਾਵਹਿ” (ਉਹੀ, 226)। ਇਹ ਹਉਮੈ-ਨਿਵਾਰਨ “ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ” ਵਿਚਾਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਹਉਮੈ ਦਾ ਇਕ ਪਰਦਰਸ਼ਨ ਹਿੰਦੀਆਂ ਉੱਤੇ ਬਾਬਰ ਦਾ ਹਮਲਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਲੁੱਟਮਾਰ ਹੋਈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਲਹੂ ਡੁੱਲਿਆ। ਉਸ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਸਕਤੇ ਨੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨੂੰ ਮਾਰਿਆ। ਭਾਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ “ਆਪੇ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜੇ” ਕਹਿ ਕੇ ਭਾਣੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹਉਮੈ-ਪਰਦਰਸ਼ਨ ਬਾਰੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਰੋਸ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ : “ਜੇ ਸਕਤਾ ਸਕਤੇ ਕਉ ਮਾਰੇ ਤਾ ਮਨੁ ਰੋਸੁ ਨ ਹੋਈ॥... ਆਪੇ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜੇ ਆਪੇ ਵੇਖੁ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ” ਆਪੇ ਦੇਖ ਤੇਰੀ ਵਡਿਆਈ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗ, 360)। ਰਾਗ ਆਸਾ ਦੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਅਤੇ ਜਟਿਲਤਾ ਇਸ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕਈ ਸੰਕਲਪ ਜੋੜ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿੱਥੇ ਰੋਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹਨ, ਨਾਲ ਹੀ ਸੋਧਵੇਂ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਵੀ ਹੈ। ਕਰਤਾ ਨੇ ਵਕਤ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਣ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਗਲ ਨੂੰ “ਜਮ ਜਾਂ ਮੌਤ ਬਣਾ ਕੇ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਹੈ : “ਆਪੇ ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਈ ਕਰਤਾ ਜਮੁ ਕਰਿ ਮੁਗਲੁ ਚੜਾਇਆ” (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗ, 360)। ਬਾਬਰ ਬੇ-ਇਨਸਾਫ਼ੀ ਵੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਕਤ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਰਾਜਿਆਂ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਾਰਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬਾਬਰ ਮੁਨਸਫ਼ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਵੀ। ਹਿੰਦੂ ਰਾਜੇ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਵੀ ਹਨ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਦੰਡ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਵੀ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਸਮਾਜ ਵਿਗਿਆਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਕਈ ਪੱਖ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਇਸ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਬਾਰੇ ਬੁਲੰਦ ਆਵਾਜ਼ ਹੈ ਤੇ ਅਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਦਰਦ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵੱਲ ਇਕ ਪਰਾ-ਇਤਿਹਾਸਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵੀ ਜੋ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਖਿਣ ਅਤੇ ਸਦੀਵਤਾ ਦਾ ਸੰਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਇਸ ਬਹੁ-ਪਰਿਪੇਖੀ ਜਟਿਲ ਨਿਆਂ ਵਰਣਨ ਦਾ ਇਕ ਗੌਰਵ ਭਰਪੂਰ ਪੱਖ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਸੋਧਵੇਂ ਕਰਮ ਵਿਚ ਰਾਜੇ ਪਰਮ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾਮਾਧਿਅਮ ਤਾਂ ਬਣਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਅੰਤਿਮ ਅਧਿਕਾਰ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਕੋਲ ਹੀ ਹੈ। ਰਾਗ ਆਸਾ ਵਿਚ ਹੀ ਇਹ ਫੁਰਮਾਇਆ ਹੈ : “ਆਪੇ ਮਾਰੇ ਆਪੇ ਛੋਡੇ ਆਪੇ ਲੇਵੇ ਦੇਇ। ਆਪੇ ਵੇਖੈ ਆਪੇ ਵਿਗਸੈ ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ” (ਉਹੀ, 350)। ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਨਸਿਕ ਤਰਕ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲੋਂ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਥਾ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਖਰਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਚਿੰਤਨ ਵਿਚ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਇੱਥੇ ਨਦਰਿ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਹਿਮ ਹੈ। ਨਦਰਿ ਹਰ ਕੇਸ ਦੀ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਫ਼ੈਸਲੇ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫ਼ੈਸਲਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਦਰਿ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਹੀਂ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਨਦਰਿ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਾਰਣ-ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਵਿਉਂਤਸਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਵੀ ਲਾਂਭੇ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਅਚਨਚੇਤਨਤਾ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੁਐਂਤਮ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿਚ ਪਰਮਾਣੂਆਂ ਦੀ

ਉਲਾਂਘ ਜਾਂ “ਲੀਪ” ਵਿਚ। ਨਦਰਿ ਹੋਰ ਵੀ ਗੌਰਵਸ਼ੀਲ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰਹੇ ਕਿ ਉਹ ਨਦਰਿ ਉਸ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਤਿਰਿਕਤਾ ਵਿਚ ਕਰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਤਿਰਿਕਤਾ ਹਰ ਚੋਖਟੇ ਤੋਂ ਪਾਰ ਦੀ ਬਹੁਲਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਸੀਮ, ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ, ਬਹੁਲਤਾ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਦੀ ਨਦਰਿ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਨਿਰਣੇ ਨੂੰ ਰੂਪ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਪਲੇਟੋ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਮੁਨਸਿਫ਼ ਦੀ ਦਿਆਨਦਾਰੀ ਜਾਂ ਇੰਟੈਗਰਿਟੀ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਗੰਮ, ਅਪਾਰ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਦੀ “ਚਾਲ ਸੁਹਾਵੀ ਮਧੁਰਾੜੀ ਬਾਣੀ” ਹੋਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਗ ਵਡਹੰਸ ਵਿਚ ਫੁਰਮਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗ 567)। ਉਹ ਏਨਾ ਪਿਆਰ ਜਗਾਵੇ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਸਿਰ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਏ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਰਾਗ ਵਡਹੰਸ ਵਿਚ ਹੀ ਇਹ ਬਚਨ ਹੈ :

ਤੇ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਬਾਤ ਜਿ ਆਖੈ ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਕਿਆ ਦੀਜੈ॥

ਸੀਸੁ ਵਢੇ ਕਰਿ ਬੈਸਣੁ ਦੀਜੈ ਵਿਣੁ ਸਿਰ ਸੇਵ ਕਰੀਜੈ॥

(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗ 558)

ਉਹ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ, ਅੰਤਿਮ ਮੁਨਸਫ਼, ਨਿਰੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਹੈ। ਆਪੇ ਸੂਰਜ ਹੈ, ਆਪੇ ਚੰਨ ਹੈ। ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ “ਆਪੇ ਪੁਰਖੁ ਆਪੇ ਹੀ ਨਾਰੀ ਹੈ (ਉਹੀ, 1020)। ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਵਿਚ ਲਿੰਗ ਪੱਖਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਲਿੰਗ-ਪੱਖਤਾ ਵੀ ਇਕ ਚੋਖਟੇ ਦੀ ਦੇਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਮੁਨਸਫ਼ ਚੋਖਟੇ ਤੋਂ ਪਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਨਦਰ ਇਸ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ “ਪੁਰਖੁ” ਆਪਣੇ ਸੱਚ, ਸੰਪੂਰਣਤਾ ਅਤੇ ਸਿਆਣਪ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਲਿੰਗ ਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਕਾਰਣ ਨਹੀਂ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਰਾਗ ਮਾਰੂ ਵਿਚ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ “ਨਾਰਿ ਨ ਪੁਰਖੁ ਨ ਪੰਖਣੁ ਸਾਚਉ ਚਤੁਰੁ ਸਰੂਪੁ” (ਉਹੀ, 1010) ਆਖਿਆ ਹੈ। ਅੰਤਿਮ ਮੁਨਸਫ਼ ਦੀ ਇਹ ਬਹੁਲਤਾ, ਸੱਚ ਅਤੇ ਪਾਰ-ਲਿੰਗਤਾ, ਨਿਆਂ-ਪਾਲਕਾ ਅਤੇ ਨਿਆਇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਇਕ ਮਾਡਲ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਕੇਵਲ ਪਲੈਟੋਨਿਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਇੰਟੈਗਰਿਟੀ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਪਉਣ “ਪਾਣੀ ਬੈਸੰਤਰ” ਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਨੇਕਾਂ ਰਾਗ ਤੇ ਰਾਗਣੀਆਂ ਅਲਾਪਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ “ਜਪੁਜੀ ਵਿਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਰਾਗ ਆਸਾ ਵਿਚ ਆਏ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਦਾ ਕੋਈ ਰੂਪ ਜਾਂ ਰੇਖ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਅੰਦਰ ਅਨਹਦ” ਸੰਗੀਤ ਹੀ ਜਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਛੂਹ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ

ਕਾਰਣ-ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਚਮਤਕਾਰੀ ਤਰਕ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, “ਨਿਰੰਜਨਿ” ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ (ਉਹੀ, 351)। ਜੇ ਕੋਈ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣ ਕੇ ਵਖਿਆਣ ਕਰੇ ਤਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਹੀ ਪੀਦਾ ਹੈ। ਅੰਤਿਮ ਮੁਨਸਫ਼ ਨੂੰ, ਸ਼ਾਇਰੀ, ਸੰਗੀਤ, ਗੁਣ ਗਾਇਣ ਦੇ ਸਰੋਤ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਪਾਲਕਾਂ ਦੀ ਹਸਤੀ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਅਤੇ ਉੱਦਾਤ ਮਾਡਲ ਸਿਰਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਵੇਂ ਅਮਲ ਵਿਚ ਨਾ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਰੂਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਪੁੰਜੀਵਾਦ ਹੈ ਜਾਂ ਸਮਾਜਵਾਦ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਆਪਣਾ ਰਾਹ ਤਲਾਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਹਰ ਇਕ ਵਿਚ ਪੁੰਜੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵੰਡ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਰੋਕਾਰ ਹੈ। ਪੁੰਜੀ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ, ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਉਤਪਾਦਕੀ ਨੈੱਟਵਰਕ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਰਕਸ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥ ‘ਦਾਸ ਕੈਪੀਟਲ’ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਪੁੰਜੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਹਿਣ ਇਕ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਠੀਕ ਅਤੇ ਸਿਰਜਨਾਤਮਕ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੀ ਅੱਜ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੁੰਜੀ ਦੀ ਠੀਕ ਵੰਡ ਹੀ ਪੂਰੇ ਨਿਆਂ ਨੂੰ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਕੇਵਲ ਜੁਰਮ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਨਾਲ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਣੀ ਵੰਡ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਜੁਰਮ ਉਪਜਦੇ ਹਨ। ਪੁੰਜੀ ਕਿਵੇਂ ਲਾਈ ਜਾਵੇ? ਵਣਜ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ? “ਸਾਬਤੁ” ਪੁੰਜੀ ਕੀ ਹੈ? “ਲਾਹਾ” ਕੀ ਹੈ? ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਕੁਝ ਮੁੱਢਲੇ ਉੱਤਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਮਾਰੂ ਸੋਲਹੇ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ :

ਗੁਰਮੁਖ ਵਣਜੁ ਕਰੇ ਪ੍ਰਭ ਭਾਵੈ॥

ਪੁੰਜੀ ਸਾਬਤੁ ਰਾਸ ਸਲਾਮਤਿ ਚੁਕਾ ਜਮ ਕਾ ਫਾਹਾ ਹੋ॥

(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗ 1033)

ਇਕ ਗੁਰਮੁਖ ਅਜਿਹਾ ਵਣਜ ਕਰੇ ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਨੂੰ ਭਾਵੇ। ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭ ਜਾਂ ਰੋਸ਼ਨ ਅਗੰਮ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੀ ਵਣਜ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਅਰਥ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੁੰਜੀ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਮਨਕਾਰੀ ਨਹੀਂ, ਰੰਗ ਬਰੰਗੀ, ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੀ, ਵਿਲੱਖਣ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਣਾ ਅਤੇ ਨਦਰਿ ਨਾਲ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਾ ਤੇ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਵਿਸਮਾਦੀ ਰਚਨਾ ਰਚੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ, ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ, ਉਸ ਵਿਚ ਜੋ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਣਾ ਕਰਕੇ ਮੰਨਣਾ, ਇਹ ਸਭ ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੁੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਜਾਂ ਪੁੰਜੀ ਉਤਪਾਦਨ, ਵਿਸਮਾਦ ਅਤੇ ਵਿਲੱਖਣਤਾ ਦੀ ਕੀਮਤ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਜਿਹੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋ

ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਰਚਣਹਾਰ ਦਾ ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਸੁਣਦਾ ਰਹੇ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਪੁੰਜੀ ਨਿਵੇਸ਼, ਜੋ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਜਾਂ ਰੱਤ ਪੀਣੀ ਲੁੱਟ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇ, ਪ੍ਰਭ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਮਲ ਰਚਨਾ ਦੀ ਨਿਰਮਲਤਾ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਲੀਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰਾਗ ਮਾਝ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਰੱਤ ਪੀਣੇ ਨੂੰ ਨਿੰਦਦੇ ਹਨ :

ਜੇ ਰਤੁ ਲਗੈ ਕਪੜੇ ਜਾਮਾ ਹੋਇ ਪਲੀਤੁ॥

ਜੇ ਰਤੁ ਪੀਵੈ ਮਾਣਸਾ ਤਿਨ ਕਿਉ ਨਿਰਮਲੁ ਚੀਤੁ॥

(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗ 140)

ਪੁੰਜੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲਾਈ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪਾਵਨਤਾ ਕਾਇਮ ਰਹੇ। “ਪੁੰਜੀ ਸਾਬਤੁ” ਅਜਿਹੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਪੁੰਜੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਰੋਕਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਰਚੀ ਹੋਈ ਰਚਨਾ ਦੀ ਇੱਕਸੁਰ ਸਮੱਗਰਤਾ ਨਾਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚੋਂ ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ ਝਰਦਾ ਰਹੇ। ਸਾਡੇ ਅਜੋਕੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਪੁੰਜੀ ਸਾਬਤੁ ਵਿਰੱਕਤ ਜਾਂ ਏਲੀਅਨੇਟਿਡ ਪੁੰਜੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਵਿਸਮਾਦੀ ਜੀਵਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ, ਇਸ ਦੀ ਤੌਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਪੁੰਜੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੁੰਜੀ ਪਰਿਵਰਣਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਨਿਭਾਏਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸਮੱਗਰਤਾ ਬਾਰੇ ਚੇਤਨ ਹੈ। ਇਸ ਪੁੰਜੀ ਨਾਲ ਖਰੀਦੀ ਹੋਈ ਵਸਤ ਵੀ ਸਲਾਮਤ ਰਹੇਗੀ। ਇੱਥੇ ਵਸਤ ਤੋਂ ਭਾਵ ਨਾਮ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਵਣਜ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਰੱਖਣ ਵੱਲ ਵੀ ਅਹਿਮ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ। ਰਾਗ ਮਾਝ ਵਿਚ ਹੀ “ਨਾਮ” ਨੂੰ “ਵਖਰੁ ਵਪਾਰ” ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ “ਰਾਮ ਦੀ ਬਨਜਾਰਨਿ” ਆਖਿਆ ਹੈ।

ਮੈ ਬਨਜਾਰਨਿ ਰਾਮ ਕੀ॥

ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਵਖਰੁ ਵਪਾਰੁ ਜੀ॥

(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗ 157)

“ਰਾਮ ਕੀ ਬਨਜਾਰਨਿ ਤਦ ਹੀ ਰਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਵਣਜ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਸਮਾਦ ਦੇ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਅਸਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਚੇਤਨ ਰਹੇ। ਪੁੰਜੀ ਉਤਪਾਦਕ, ਪੁੰਜੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਅਤੇ ਅੱਗੋਂ ਪੁੰਜੀ ਦਾ ਵਾਧਾ, ਵਿਸਮਾਦੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਾ ਕਰੇ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਵਿਸਮਾਦੀ ਪੁੰਜੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਰੱਕਤ ਪੁੰਜੀ, ਨਿਰਾ ਪੁਰਾ ਸੂਦ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ/ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਲਾਈ ਪੁੰਜੀ, ਦੁੱਖ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਹ ਦੁੱਖ/ਵਿਸਮਾਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਹੀ ਜਮ ਜਾਂ ਮੌਤ ਬਣੇਗੀ। ਸਾਡੀ ਅੱਜ ਦੀ ਸੋਚ ਅਜੇ ਸਾਬਤੁ ਜਾਂ ਵਿਸਮਾਦੀ ਪੁੰਜੀ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਅੱਪੜੀ। ਪੁੰਜੀ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸੰਕਲਪ, ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ, ਵਿਸਮਾਦ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਪੁੰਜੀਆਂ ਸ਼ੁਨਯ ਵਿਚ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਪੇਸ ਪਵਿੱਤਰ ਨਹੀਂ। ਗੁਣ ਪਰਿਵਰਣ-ਚੇਤਨਤਾ ਆਉਣ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਪਵਿੱਤਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸੋਚ ਜ਼ਰੂਰ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੈਵੀ ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਸੰਗਠਿਤ ਜੀਵਨ ਲਈ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਨਿਰਮਲ ਰੱਖਣਾ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੇਵਲ ਪੁੰਜੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਜੋੜਨਾ, ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਅਨੁਸਾਰ ਖੁਆਰ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਰਾਗ ਆਸਾ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ : ਇਸੁ ਜਰ ਕਾਰਣਿ ਘਟੀ ਵਿਗੁਤੀ ਇਨਿ ਕਰ ਘਟੀ ਖੁਆਈ (ਉਹੀ 417)। ਇੱਥੇ ਜਰ ਦਾ ਅਰਥ ਦੌਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਆਈ ਦਾ ਅਰਥ ਖੁਆਰੀ।

ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 35 'ਤੇ

ਗੁਰਬਾਣੀ

24 ਘੰਟੇ ਸੁਣਨ ਲਈ

Dial 832.551.5029 Ext. 4

www.GurbaniRadio.org

ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਣੇ

24 ਘੰਟੇ ਸੁਣਨ ਲਈ

Dial 832.551.5029 Ext. 3

www.NonStopPunjabi.com

Uniting Punjabi's All Over

www.PunjabiRadioUSA.com

408-272-5200

DIAL TO LISTEN:

US: 832-551-5029 | 605-475-6868 | 712-432-5838 (METRO PCS)

UK: +44 203-519-0455

GERMANY: +511 80-90-40-41

NEW PROGRAM: TODAY IN SIKH HISTORY | ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ DAILY | ਰੋਜ਼ਾਨਾ 9AM | 12PM

KHALSA

INSURANCE AGENCY, INC.

Khalsa Insurance Agency is among TOP 50 agencies of Blue Cross in USA.

COVERED CALIFORNIA**OBAMACARE****COVERED CALIFORNIA**

IS THE

AFFORDABLE CARE ACT

IS THE

California Health Benefit Exchange

Your destination for affordable health care

- » GUARANTEED COVERAGE
- » NO ANNUAL LIMITS, NO DENIAL FOR PRE-EXISTING CONDITIONS
- » RATES NOT BASED ON HEALTH STATUS
- » AFFORDABLE COVERAGE – PUBLIC OR PRIVATE
- » REQUIRED FOR INDIVIDUALS

Call Now for the
Lowest Health Insurance
Premiums available
Some Households
qualify for
FREE HEALTHCARE

408-272-2500

Please Contact Harjot S Khalsa (Certified Covered CA Agent) | License # 0B03546 | 3750 McKee Rd. # A, San Jose, CA 95127
Tel. 408-272-2500 | coveredca@khalasainsurance.com

Classified

BRIDE WANTED

Jatt sikh boy, Age 40 years,
Single, Height-5’/11,
Profession Dentist Doctor.
Contact : 909 815 2797

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜ਼ੋਰਿਮ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਕਿਸੇ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਂਅ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ‘ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਹੀ ਬੇਦਾ ਭਾਰਤ ਆ ਕੇ ਕਿਸੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ‘ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਸੂਬੇ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ‘ਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਂਅ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ‘ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਭੇਜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਲਿਹਾਜ਼ਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਟਿੱਪਣੀ ਦੇ ਹਰ ਵਾਰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ‘ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ‘ਚ ਦਰਜ ਨਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ‘ਬਲੈਕ ਲਿਸਟ’ ਕੀਤੀ ਰੱਖਿਆ।

ਅਜਿਹੇ ‘ਚ ਸੂਚੀ ਵਿਚਲੇ ਨਾਵਾਂ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਅੱਜ ਤੱਕ ਲੱਗਪਗ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤਕ ਨਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਘਰ ਪਰਤ ਸਕੇ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਆਪਣੇ ਸਕੇ ਸਬੰਧੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਪਾਏ। ਇਹ ਸੂਤਰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਮਾਂ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ‘ਚ ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਉਂਦੇ, ਤਾਂ ਅੱਜ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਨਾਂਅ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ੈਲੀ ਹੋਣੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਲੰਡਨ ‘ਚ ਵਸੇ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ 312 ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ‘ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਲਾਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਸਵਾਗਤ ਕਰਕੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਦੱਸ ਦਈਏ ਕਿ ਜਸਦੇਵ ਸਿੰਘ ਰਾਏ ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟ ਸੰਸਥਾ ਲੰਡਨ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ‘ਚੋਂ ਇੱਕ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਤੋਂ ਇਸ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਨਵੰਬਰ 2015 ਦੌਰਾਨ ਮੋਦੀ ਨੇ ਲੰਡਨ ਫੇਰੀ ਪਾਈ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹਨਾਂ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਕਈ ਦੌਰ ਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਜਿਸ ‘ਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਰਾਮ ਮਾਧਵ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਹਨਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੌਰਾਨ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ 5 ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀਆਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ, ਬੰਦੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਅਤੇ ਜੂਨ 1984 ‘ਚ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ‘ਤੇ ਹਮਲੇ ਲਈ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ‘ਚ ਵੱਸਦੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ 2 ਹੋਰ ਮੁੱਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਚੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਛਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ‘ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਸਬੰਧੀ ਅਜਿਹੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਬਹਿਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਟੋਕ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਹੁਣ ਜੇਕਰ ਸਿਆਸੀ ਲੋਕਾਂ, ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਸਬੰਧੀ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਦਿਲ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਖਤਮ ਕਰਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਿਹਰਾ ਲੈਣ ਲਈ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਵਿਹਲੀ ਦੌੜ ਹੈ, ਅਸਲ ਸਚਾਈ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉੱਥੇ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ‘ਚ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ‘ਚ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਉਸ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਮੋਦੀ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਹੋਣਾ ਸੰਭਵ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਮੋਦੀ ਅਜਿਹੇ ਵੇਲੇ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕਸ਼ਮੀਰ ‘ਚ ਧਾਰਾ 370 ਖਤਮ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਲੈਣ ਦੀ ਤਾਕ ਵਿਚ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੋਦੀ ਉੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਉਹ ਇਕੱਠ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਮੋਦੀ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹਿੰਦੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਮਰੀਕਾ ਅੰਦਰ ਕਿੰਨੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਵੋਟਾਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਾਥ ਦੇਵੋਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਵੋਟਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਾਤੇ ‘ਚ ਪੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ਸਭ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਉੱਥੇ ਵੱਸਦੀਆਂ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਮੋਦੀ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣਾ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਮਾਮਲਾ ਗੜਬੜ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਸੂਚੀ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ-

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਨਾਮ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚੋਂ ਹਟਾਏ ਜਾਣ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਤੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਆਉਣ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਗਏ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 312 ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ‘ਚੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਫਿਰ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਆ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਜੋਂ ਸਾਲ 2016 ਵਿਚ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਇਸ ਗੁਪਤ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ‘ਚੋਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਚਿੰਨੀ ਲਿਖੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਦਖਲ ਦੇ ਕੇ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚੋਂ 212 ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਮੰਨਦਿਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰੇ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਹੁਣ ਦੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅੰਦਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੈ। ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਆਉਣ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਲੌਂਗੋਵਾਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਝੇ ਰਹਿ ਗਏ ਸਨ।

ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਸੰਤ ਸਮਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 312 ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਲੇ ਦੌਰ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ‘ਚ ਪਨਾਹ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ‘ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ’ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਖ਼ਾਤਮੇ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਮਦਮੀ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਤਰਦੇ ਨਾਰੀਅਲ - ਡੁੱਬਦੇ ਬੱਚੇ !

ਕਿਨਾਰੇ ਖੇਡ ਰਹੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਉਹਦਾ ਭਰਾ ਜਰਕਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਜਦੋਂ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਤਰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਨਾਰੀਅਲ ਉੱਤੇ ਪਈ ਤਾਂ ਤਿੰਨੋਂ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜ ਕੇ ਚੇਨ ਜਿਹੀ ਬਣਾ ਕੇ ਖੋਪੇ ਦਾ ਗੁੱਟ ਕੱਢਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੈਰ ਤਿਲਕਣ ਕਾਰਨ ਤਿੰਨੋਂ ਹੀ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਡਿੱਗੇ। ਕੋਲੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਰਹੇ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਦੋਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਡੁੱਬਦੇ ਦੇਖਿਆ, ਉਹਨੇ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਰਕਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜਿਉਂਦਾ ਕੱਢ ਲਿਆ ਪ੍ਰੰਤੂ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (ਉਮਰ 12 ਸਾਲ) ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ ਵਹਾਅ ਕਾਰਨ ਉਹਦੇ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੇ ਇਹ ਗੁੱਟ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਛੁੱਟਿਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜਾਦੂ ਟੂਣੇ ਵਾਲੇ ਨੇ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਾਰੀਅਲ ਸੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਭਲਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਹ ਨਾਰੀਅਲ ਇੱਕ 12 ਸਾਲ ਦੇ ਬਾਲ ਦੀ ਜਾਨ ਜ਼ਰੂਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਇਹ ਤਾਂ ਕੁਦਰਤੀ ਐਨ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਉੱਥੋਂ ਲੰਘਦੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਬੱਚੇ ਨਜ਼ਰ ਪ ਗਏ, ਜੋ ਕਿਤੇ ਉਹ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਮਿੰਟ ਅੱਗੇ-ਪਿੱਛੇ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਹੀ ਡੁੱਬ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਭਵਾਨੀਗੜ੍ਹ ਨੇੜਲੀ ਨਹਿਰ ਕਿਨਾਰੇ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਪੂਜਾ ਸਮੱਗਰੀ ਜਲ-ਪਰਵਾਹ ਕਰਨ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਇੱਕ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਪਾਠ-ਪੂਜਾ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਾਲਾ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ਾ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਦੂਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕ ਦੇ ਲਾਕਰ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਗਹਿਣਿਆਂ ਵਾਲਾ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ਾ ਫੜਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਭੁਲੇਖੇ ਵਿੱਚ ਕਹਿ ਲਓ ਉਹਨੇ ਸਮੱਗਰੀ ਵਾਲੇ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ੇ ਦੀ ਥਾਂ ਗਹਿਣਿਆਂ ਵਾਲਾ ਲਿਫ਼ਾਫ਼ਾ ਹੀ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵਗਾਹ ਮਾਰਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿੱਟ-ਸਿਆਪਾ ਪੈ ਗਿਆ ਪਰ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਲਿਆ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।

ਵੈਸੇ ਵੀ ਨਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਜਿੱਥੇ ਪਾਣੀ ਗੰਧਲਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉੱਥੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਲਈ ਵੀ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਤਕ ਵੀ ਲੈਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਨਹਿਰਾਂ ਕਿਨਾਰੇ ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਕੁਝ ਖਾਣ ਦੇ ਲਾਲਚਵੱਸ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਨਪੜ੍ਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਰਹੀ ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕੁਰਾਹੇ ਰਾਹੀਂ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਈ ਘਰਾਂ ਦੇ ਚਿਰਾਗ ਬੁਝ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਾ ਧਰਮ ਯੁੱਧ ਤੇ ਇਨਸਾਫ਼

ਵਿਸ਼ਮਾਦੀ ਪੁੰਜੀ ਦਾ ਸਰੋਤ ਵਿਸ਼ਮਾਦੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਮਾਦ ਦਾ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਮਾਦੀ ਜਗਤ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਵੇਲਾਉ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਮਾਦ ਜੁੜਿਆ ਰਹੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ

ਵਿਲੱਖਣਤਾ, ਰੰਗ, ਰੂਪ ਆਦਿ ਦੀ ਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਹੈਰਾਨਗੀ ਵਿਚ ਹੀ ਇਸ ਪੁੰਜੀ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਕਿਆਸ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੁੰਜੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆਏਗੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ਮਾਦੀ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਨਾਲ ਸੰਗਠਿਤ ਰਾਹ ਹੀ ਤਲਾਸ਼ੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਪੁੰਜੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਰਚਨਾਵਾਂ ‘ਲਾਹੇ’ ਜਾਂ ਨਛੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣਗੀਆਂ, ਪਰ ਇਹ ਲਾਹਾ ‘ਨਾਮੁ’ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਨੇ ਰਾਗ ਮਾਰੂ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ:

ਸਚਾ ਵਖਰੁ ਨਾਮੁ ਹੈ ਸਚਾ ਵਾਪਾਰਾ॥

ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਸੰਸਾਰਿ ਹੈ ਗੁਰਮਤੀ ਵੀਚਾਰਾ॥

(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਅੰਗ 1009)

“ਨਾਮੁ” ਇੱਥੇ ਵਿਆਕਰਣ ਦਾ ਪਰਵਰਗ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਮੁੱਚੇ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ, ਜੀਵਨ, ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਨਿਯਮ ਦਾ ਤੱਤ ਅਤੇ ਅਸਤਿਤਵੀ ਅਨੁਭਵ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਨ : ਪੁੰਜੀ, ਵਪਾਰ, ਸੰਦਾ, ਰਾਸ, ਵੱਖਰ, ਵਣਜਾਰਾ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਜੋਂ ਨਵੇਂ ਸਿਗਨੀਫਾਈਡ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਜਿਸ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਮਾਦੀ ਚਿੰਨ੍ਹ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਚਿੰਨ੍ਹ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਸ਼ਮਾਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਹ ਵੱਡਾ ਸਰੋਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਲਾਹੇ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਿਵੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਚਿੰਤਨ ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਹੀ ਸਿਰਜਿਆ ਹੈ। ਨਛੇ ਦੀ ਇੱਛਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਪੁੰਜੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਕੀਮਤ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਅਤੇ ਅਭਿਆਸ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ। ਇਕ ਕਿਰਤੀ ਜਿੰਨੇ ਘੰਟੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਇਕ ਵਸਤ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਉਜਰਤ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੋ ਮੁੱਲ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਪੁੰਜੀਪਤੀ ਦਾ ਨਛਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਛੇ ਜਾਂ ਲਾਹੇ ਨੂੰ ਪੁੰਜੀਪਤੀ ਫੇਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ॥ ਪੁੰਜੀ ਨੂੰ ਬੇ-ਤਹਾਸ਼ਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਵਾਧੂ ਮੁੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇਕ ਵਿਹਲੜਅਤੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣਕਾਰੀ ਲੁਟੇਰਾ ਵਰਗ ਤਿਆਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਪੁੰਜੀ ਦਾ ਪਾਸਾਰ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕਿਟ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਸਿਤ ਪੁੰਜੀਵਾਦ ਵਿਚ ਇਹ ਵਸਤਾਂ ਬਿਹਤਰ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਿਰਤੀਆਂ ਰਾਹੀਂ, ਵਾਧੂ ਮੁੱਲ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਸਸਤੀਆਂ ਵੀ ਵਿਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਰਕਿਟ ਦਾ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ, ਪੁੰਜੀਵਾਦ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵੰਡ-ਨਿਆਂ ਜਾਂ ਡਿਸਟਰੀਬਿਊਟਿਵ ਜਸਟਿਸ ਅਮਲ ਵਿਚ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਸਿਹਤਮੰਦ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ। ਕਿਰਤੀ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਉਜਰਤ ਦੇਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਮੁੱਲ ਜਾਂ ਨਛਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਵਾਦ ਗ੍ਰਸਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾਵਾਂ ਨੇ ਨਛਾ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਐਂਕਸਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਜੌਨ ਰਾਬਿਨਸਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਐਨ ਐਸੇ ਐਨ ਮਾਰਕਸੀਅਨ ਇਕਨੋਮਿਕਸ’ (1954 : 96) ਵਿਚ ਮਾਰਕਸ ਦੀ ਉਠਾਈ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੱਲ ਅਕਾਦਮਿਕ ਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਜ ਲਈ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਾਧਨ ਵਰਤਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਉਤਪਾਦਨ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਣਾਤਮਕ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਪਰ ਜੇ ਮਾਰਕਸ ਵੱਲੋਂ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੱਲ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਦ ਵੀ ਪੁੰਜੀ ਵਿਸ਼ਮਾਦ ਅਤੇ ਵਿਚਿੱਤਰਤਾ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜਦੀ। ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੀ ਪੁੰਜੀ ਅਤੇ ਪੁੰਜੀਵਾਦ ਦੀ ਪੁੰਜੀ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਸੈਕੂਲਰ ਸ਼ੂਨ ਵਿਚ ਵਿਚਰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪ ਤੋਲ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਵੱਧ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨਾਲ ਹੀ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਦੋਨੋਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਪੁੰਜੀਆਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਆਰਥਿਕਤਾਵਾਂ ਨੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕਾਂਗੀ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਆਰਥਿਕਤਾਵਾਂ ਦੇ ਪਾਸਾਰ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਰੱਕਤ ਪੁੰਜੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ, ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕਸਾਰਤਾ ਵਿਵੇਕ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵੇਕ ਜਗਤ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਉੱਤੇ। ਇਕ ਇਹ ਕਿ ਜਗਤ ਦਵੰਦਮੁਖੀ ਜਾਂ ਡਾਇਲੈਕਟੀਕਲ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਦੂਜੀ ਉੱਤੇ ਫ਼ਤਹਿ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਡਾਰਵਿਨ ਨਾਲ ਵੀ ਜਾ ਜੁੜਦਾ ਹੈ, ਮਾਰਕਸ ਨਾਲ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਹੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਸੰਕਲਪਾਂ ਨਾਲ ਉਸਾਰੇ ਜਗਤ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਮ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਂ ਲਿਬਿਊਡੋ ਨਾਲੋਂ ਵਿਛੋੜਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਕਾਰਣ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਚਿੰਨਾਂ ਦੇ ਸਿਗਨੀਫਾਈਡ ਵੀ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਰਹੇ। ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮੁੜ ਅਨਿਕ-ਸਿਗਨੀਫਾਈਡਾਂ ਵਾਲੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮਨ ਅਤੇ ਦੇਹ ਵਿਚ ਸਰਬਪੱਖਤਾ ਅਤੇ

ਜਟਿਲ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਉੱਸਾਰੇ ? ਇਹ ਇਕ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਾਬਲੋ ਨੇਰੂਦਾ, ਫੈਜ਼ ਅਹਿਮਦ ਫੈਜ਼ ਵਰਗੇ ਖੱਬੇ ਪੱਖੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਜਾਂ ਪੈਯਟਰਨਾਕ ਵਰਗੇ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੇ ਪੁਨਰ-ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਰਤਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਸਿਗਨੀਫਾਈਡ ਜਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚਿੰਨ੍ਹ-ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਦਾ ਸਿਰਜਣ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਕਹਿਰਾਪਣ ਅਜੇ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣਿਆ ਖੜਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮਸਲਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਵੀ ਦਰਪੇਸ਼ ਹੈ। ਓਦੋਂ ਵਿਲੱਖਣ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਗਠਨ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਪੇਖ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤ ਰਹੇ ਸਨ, ਪਰ ਭਾਸ਼ਾ ਅਜੇ ਇਕਾਂਗੀ ਜਾਂ ਇਕ ਪਾਸਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਬਣੀ। ਉਹ ਵਿਸ਼ਮਾਦੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਪਰਕਿਰਤੀ, ਪ੍ਰੇਮ-ਭਾਵ, ਸਾਝੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਇਸ ਜੋੜ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਚਿੰਤਨ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹ ‘ਵਪਾਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ, ਪ੍ਰੇਮ-ਭਾਵ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਾਧਾਰਨ ਜੀਵਨ-ਕਿਰਿਆ ਤੱਕ ਸਫਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਗਨੀਫਾਈਡ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਸਰਗਰਮ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿਚ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪਰਤਾ ਜਾਂ ਅਦਰਨੈਸ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ। ਇਕ ਪਰਤਾ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਵਿਚ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਜੀਵੰਤ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹ ਵਿਧਾਨ ਸਾਜਣਾ ਅੱਜ ਸਾਡਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਫ਼ਤਹਿ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਰਗ ਹਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਹਥਿਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸਿਗਨੀਫਾਈਡ ਖਾਰਜ ਕਰਕੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਲਈ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਿਗਨੀਫਾਈਡਾਂ ਨਾਲ ਭਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਵਧੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨਾਲ ਇਹ ਨਵ-ਬਸਤੀਵਾਦ ਦੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਇਸ ਇਕਾਂਗਤਾ ਬਾਰੇ ਲਿਉਤਾਰ(ਦ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਡਿਫਰੰਡ ਵਿਚ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲਿਉਤਾਰ (ਦ) ਲਈ ਡਿਫਰੰਡ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ “ਚੁੱਪ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਨੂੰ ਰੈਗੂਲਟ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਮੁਹਾਵਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ ਜੋ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਚਿੰਨ੍ਹ-ਬੱਧ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਸਾਧਾਰਣ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਭਾਸ਼ਾ ਇਕ ਪਾਸਾਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਪਰਤਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣਦੀ। ਇੱਕੋ ਵਰਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਮੁਹਾਵਰਾ ਅਤੇ ਵਾਕ-ਅੰਸ਼, ਪਰ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਉਹਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਤ੍ਰਿਸਕਾਰਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਪਰਾਂ ਵਿਚ ਇੱਕੋ ਵੇਲੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰ ਸਕਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਹੀ ਬਹੁ-ਧਿਰੀ ਸੰਵਾਦ ਰਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਵੇਂ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਭਾਸ਼ਾ/ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੀ ਕਈ ਪਰਾਂ ਜਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਵਿਚ ਰਹਿ ਸਕਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਮੁੜ ਸਾਜਣ ਲਈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਯੋਗ ਅਧਿਐਨ ਮੰਗਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਪਰਾਂ ਵੱਲ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਯਤਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ? ਕੀ ਇਹ ਰਾਜਸੀ ਹੋਵੇ, ਭਾਸ਼ਾਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਆਤਮ ਨੂੰ ਨਵ-ਸਿਰਜਣ ਵਾਲੇ ਪਾਸਿਉਂ ਆਰੰਭ ਹੋਵੇ। ਬਹੁ-ਪਰਾਂ ਵੱਲ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਭਾਸ਼ਾ ਸਾਜਣਾ ਕੋਈ ਇਕਹਿਰਾ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਵਿਚ ਰਾਜਸੀ, ਆਤਮਕ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ-ਚਿੰਨ੍ਹਕ ਤਿੰਨੋਂ ਉੱਦਮ ਹੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਹ ਇਕ ਬਹੁ-ਪਰਤੀ ਅਤੇ ਉਲਟਾਉ ਯਤਨ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਿੱਛੇ ਹਵਾਲਿਤ ਪੁਸਤਕ ਐਮਪਾਇਰ ਦੇ ਕਰਤਾ ਹਾਰਡਟ ਅਤੇ ਨੇਗਰੀ ਉਲਟਾਉ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰੇਮ-ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੌਰਮਨ ਓ. ਬਰਾਉਨ ਅਤੇ ਹਰਬਰਟ ਮਾਰਕੁਸੇ ਆਪਣੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਨਵ-ਸਿਰਜਣ ਜਾਂ ਉਲਟਾਉ ਕਿਰਿਆ ਲਈ ਆਤਮ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਮ-ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਆਤਮ ਜੋ ਬਹੁਤੇ ਪਰਾਂ ਨਾਲ ਸੰਵਾਦ ਰਚ ਸਕੇ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕੇ। ਰਾਜ, ਆਤਮ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ/ਚਿੰਨ੍ਹ ਦਾ ਨਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਇਕੱਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਇਸ ਇੱਕ-ਜੁੱਟ ਯਤਨ ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਫਤਹਿ ਦਾ ਉਹ ਪਰਤੱਤਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਪਰ ਬਾਰੇ ਅਣਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੱਛਮ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਅਤੇ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਵਾਪਰਿਆ, ਉੱਥੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਿਵੇਂ ਲਿਬਿਡੋ ਤੋਂ ਖਾਲੀ ਹੋਇਆ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਭਰਪੂਰ ਚਰਚਾ ਲਿਉਤਾਰ(ਦ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਲਿਬਿਡਿਨਲ ਇਕੋਨੋਮੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਰਾਜ, ਆਤਮ, ਲਿਬਿਡੋ, ਭਾਸ਼ਾ/ਚਿੰਨ੍ਹ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਸੰਵਾਦ ਨਾਲ ਹੀ ਨਵ-ਨਿਰਮਾਣ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਵੱਧ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਬਣਾਏ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਅਤੇ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ “ਵਿਗਾਸ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਮਾਧਿਅਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਹੀ ਅੱਜ ਅਹਿਮ ਸਰੋਕਾਰ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਲਈ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਇਹ ਬਹੁਤ ਸੰਤੋਖ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

MORE: SAVINGS.

TIRE DISCOUNTS FOR:

Trans-Alliance has partnered together with TA Truck Service to provide Trans-Alliance members with awesome discounts on tires. It's simple - Just give your DOT number to the TA Truck Service attendant at the time of purchase and the savings will be automatically deducted from your bill.

ROADMASTER TIRES™
ENGINEERED BY COOPERTIRES

STEER

DRIVE

TRAILER

TRANS-ALLIANCE MEMBERS GET \$35 OFF RETAIL PRICE ON OTHER TIRE BRANDS

Pricing valid 6/1/2019 through 12/31/2019 for Trans-Alliance members ONLY. This promotion applies to the unit retail price. Pricing shown above is for 295/75R22.5 sizes only; prices on other sizes may vary. Price does not include F.E.T., mounting labor, balancing, valve stem, state, or local taxes. Some brand exclusions may apply.

TA TRUCK SERVICE®

MORE: BAYS. EXPERTISE. SOLUTIONS.®

Visit ta-petro.com or find us on

TA
Nasdaq Listed

SINGH TRANSPORT INC

STUDENT DRIVER WELCOM
ਅਸੀਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਤੁਹਾਡੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਖਰਚਾ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਫਰਿਜ਼ਨੋ ਵੈਲੀ ਏਰੀਏ ਵਿੱਚੋਂ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਸਮੱਤ ਲੋੜ

ਐਂਕਲੈਂਡ ਪੋਰਟ, ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਪੋਰਟ ਅਤੇ ਲੋਂਗ ਬੀਚ ਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਏ ਕਲਾਸ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਓਨਰ ਆਪ੍ਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

- ਭ੍ਰਾਈ ਵੈਨ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ
- ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਹੋਲਡਰ ਨਵੇਂ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ
- ਨਵੇਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ
- ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਉਪਲਬੱਧ
- Double Endorsement ਵਾਲੇ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
- LA ਤੋਂ Bay Area-Sacramento-LA ਵਾਸਤੇ Hook Drop ਲੋੜ ਚੁੱਕੇ।
- ਅਸੀਂ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਨੂੰ 55 Cent ਤੱਕ per mile ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਪੰਜ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰ ਕੇ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਡਾਲਰ \$6000 ਕਮਾਓ।

ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਮਾਹੌਲ।

ਅਸੀਂ ਪੋਰਟ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੈਸੇ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਅਸੀਂ ਬੋਨਸ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਘਰ ਜਾਓ।

ਟਰੱਕ ਰਿਪੇਅਰ ਮਕੈਨਿਕ ਦੀ ਲੋੜ

ਸੰਪਰਕ:
ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ (510) 543-3778, ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ (510) 918-2439, (510) 943-9578

Serving Around the World Community Since 1994

We Specialize to Asia, Europe, Middle East, Africa, Australia & etc.

Special fares to :
SFO TO DEL
LAX TO DEL

Special fares to
Amritsar & Delhi

ਦੇ ਜਾਂ ਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਟਿਕਟਾਂ ਖਰੀਦਣ 'ਤੇ ਇਕ ਭਾਰ ਤੋਲਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Cst No. : 2054876-40

Book on line 24/7 : www.skywaytkt.com

Or Call (818) 762-9236

15549 Devonshire St., Ste. 206 Mission Hills, CA 91345

Travel for Less Inc.

SPECIALIZED IN DISCOUNT FARES WORLDWIDE
INDIA | PAKISTAN | EUROPE

ਅਗਰ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਜਾਣ ਲਈ ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲਭ ਰਹੇ ਹੋ ਜਾਂ ਫਿਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੀਟ ਮਿਲਣ ਵਿੱਚ ਦਿਕਤ ਆ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਕਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ ਅਸੀਂ ਹਰੇਕ ਵੱਡੀ ਏਅਰਲਾਈਨ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰੇਟਾਂ 'ਤੇ ਵੇਚਦੇ ਹਾਂ।

Best deals on major airlines like

ASIANA AIRLINES
A STAR ALLIANCE MEMBER

Asiana Airlines
Daily Flight To New Delhi

Emirates
ETIHAD AIRWAYS
Lufthansa
QATAR AIRWAYS

CHINA AIRLINES
BRITISH AIRWAYS
CATHAY PACIFIC
virgin atlantic
SINGAPORE AIRLINES

8th time in a row
2016 Best of Fremont Award

CALL US TO GET BEST RATES FOR YOUR AIR TICKETS TO INDIA AND WORLDWIDE.

CST NO : 2031914-40

Serving the Bay Area Since 1996
32116-Alvarado Blvd. Union City, CA-94587
Email: info@travelforlessinc.com

CALL 510-791-3300 Book online 24x7 @ www.Letsflyhome.com

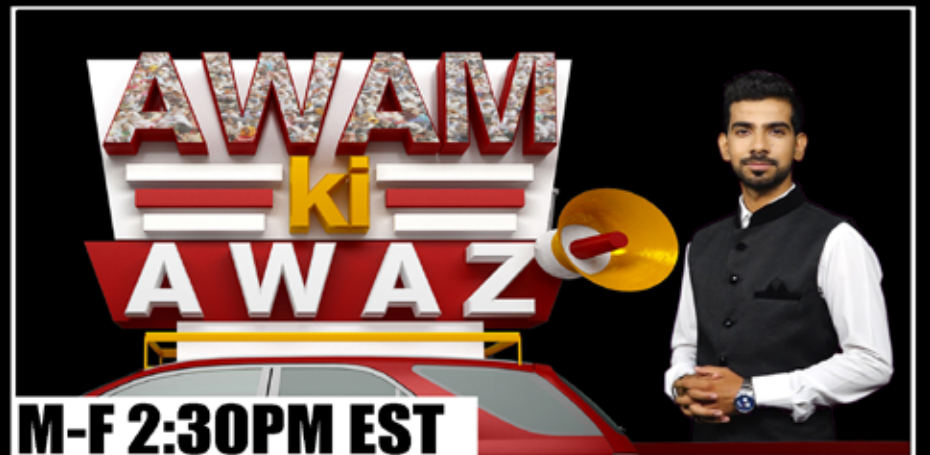
jus

HINDI HD

DAILY **LIVE** CALL IN SHOWS

CALL NOW FOR SPECIAL ADVERTISEMENT RATES

America's Premiere Indian Television Channel

WATCH **jus** CHANNEL 725 ON

dish | **sling**
TELEVISION

CALL TO ADVERTISE + 1-718-752-9293 | CALL TO SUBSCRIBE +1-800-246-6242
www.jusbroadcasting.com

22

GET FLAT 22 CENTS

DISCOUNT AT

We also offer Line of Credit for Fuel Card

Additional Services with our Fuel Card

- ✓ **National Tire Program**
- ✓ **PM & Light Mechanical**
- ✓ **24 Hour Dedicated Repair Service**

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ
1.855.641.6955

1.888.795.7035
www.trans-alliance.com

BESAN

YEHI TO PURE HAI

www.sherbrarmills.com